

TALOUSARVIO 2015

Taloussuunnitelma 2015-2017

Kunnanvaltuuston hyväksymä 8.12.2014

TALOUSARVIO VUODEKSI 2015

TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2015–2017

Sisällys

1.	SIPOO 2025 -STRATEGIA-----	1
1.1	Valtuustokauden strategiset tavoitteet -----	3
2.	SIPOON KUNNAN TALOUS-----	4
3.	TALOUSARVIO 2015 JA TALOUSSUUNNITELMA 2015–2017-----	5
3.1	Väestö-----	5
3.2	Tuloperusteet-----	5
3.3	Menoperusteet -----	6
3.4	Henkilöstö-----	7
3.5	Investoinnit-----	8
3.6	Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma -----	8
3.7	Talousarviovalmistelu ja talousarvion tasapainottaminen -----	9
3.8	Alijäämän kattamisvelvollisuus-----	9
4.	TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS -----	10
4.1	Nettobudjetointi -----	10
4.2	Talousarvion ja sen perusteluiden sitovuus-----	10
4.3	Toiminnallisen ja taloudellisen tuloksen seuranta -----	11
5.	KÄYTTÖTALOUSOSA -----	13
5.1	Keskusvaalilautakunta -----	17
5.2	Tarkastuslautakunta -----	18
5.3	Kunnanhallitus -----	19
5.4	Sosiaali- ja terveysvaliokunta -----	25
5.5	Sivistysvaliokunta -----	32
5.6	Tekninen valiokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta -----	41
6.	TULOSLASKELMAOSA -----	55
6.1	Vuoden 2015 tuloslaskelma -----	57
6.1.1	Verotulot -----	58
6.1.2	Valtionosuudet-----	61
6.1.3	Muut rahoitustuotot ja kulut-----	62
7.	INVESTOINTIOSA -----	65
7.1	Investoinnit, yhteenveto-----	68
7.2	Investoinnit, yhdyskuntarakentaminen -----	68
7.3	Muut investoinnit -----	84
8.	RAHOITUSOSA-----	85

TALOUSARVIO 2015 JA TALOUSSUUNNITTELU 2015–2017

1. SIPOO 2025 -STRATEGIA

Kuntastrategia eli Sipoo 2025 –strategia on päivitetty vuoden 2013 aikana ja valtuusto hyväksyi päivityksen 7.10.2013.

Strategia perustuu visioon:

Sipoo – Suomen halutuin.

*Sipoo on pääkaupunkiseudun keidas,
jossa on mahdollisuus yhteisölliseen
asumiseen ja vapaa-aikaan sekä menestykselliseen yrittämiseen.*

Sipoossa asuu ja yrittää aktiivisia ja oma-aloitteisia ihmisiä, jotka pärjäävät hyvin yhdessä tekemällä.

Kuntaorganisaatio toimii seuraavan arvoperustan mukaisesti:

Palvelualltius

Sipoo vaalii asiakaslähtöisyyttä kaikessa toiminnassaan.

Sipoo on nopea ja joustava.

Sipoo huolehtii myös sisäisen asiakkuuden toteutumisesta.

Avoimuus

Sipoo viestii ajantasaisesti kahdella kielellä.

Sipoo toimii läpinäkyvästi.

Sipoo on hyvä ja luotettava toimija ja yhteistyökumppani.

Kekseliäisyys

Sipoo uudistaa toimintaansa jatkuvan kehittämisen periaatteella.

Sipoo tunnetaan luovista ja rohkeista ratkaisuistaan.

Strategiakauden kasvutavoitteet ja niihin liittyvät taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

Asukkaat

Kasvu keskimäärin/vuosi

2013: n. 19 000

kasvu n. 2–3 % (2014–2017)

2017: n. 21 000

kasvu n. 4–5 % (2018–2020)

2020: n. 25 000

kasvu n. 5 % (2021–2025)

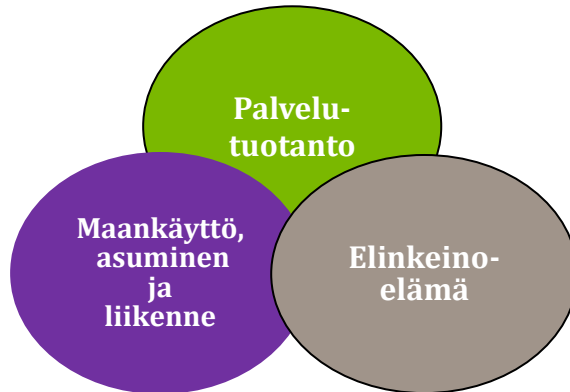
2025: n. 30 000

Resurssien jakaminen perustuu kunnan kokonaisuuteen, osastojen tarpeet eri aikoina erilaiset.

Käyttötalouden rahoitus perustuu verotuloihin, valtionosuuksiin ja maksutuloihin, ei omaisuuden myyntiin.

Investointien rahoitus on pitkällä aikavälillä kestävä.

Strategiset painopisteet ovat:

Palvelutuotannon strategiaperustan mukaan:

Asiakaslähtöiset palvelut ovat kasvun tekijöitä.

- *Sipoo osallistaa asiakkaat, palveluntuottajat ja henkilöstön, yksilön oman vastuun muistaen.*
- *Sipoo tuottaa palvelut yhdessä muiden kuntien, yksityisen sektorin ja kolmannen sektorin kanssa – yksilöllisesti.*
- *Sipoo luo me-henkeä yhteisöllisyyttä ja sosiaalista eheyttä tavoitellen.*
- *Sipoo on herkkä tarpeiden muutoksille ja uusille toimintatavoille - vuorovaikutuksessa ennalta ehkäisten, uutta etsien.*
- *Sipoo on matkalla kohti ajasta, paikasta ja välineestä riippumatonta 24/7-palvelua.*

Maankäyttö, asuminen ja liikenne (MAL):

- *Sipoossa on monipuolisia asumisvaihtoehtoja ja Sipoon luonto- ja maisema-arvoja hyödynnetään kuntalaisten hyvinvoinnin lähteenä.*
- *Sipoossa kaavoitetaan pääosin kunnan omistamalle maalle. Suunnitelmakauden alkupuolella rakentamisen painopiste on Nikkilässä ja Talmassa sekä suunnitelmakauden loppupuolella Etelä-Sipoossa (Söderkulla-Majvik).*
- *Sipoon taajama-alueet toteutetaan sosiaalisesti tasapainoisina, joukkoliikenteeseen ja Nikkilässä raideliikenteeseen tukeutuvina sekä rakenteeltaan tiiviinä.*
- *Sipoon kyliä kehitetään yhdessä kyläläisten kanssa kyläsuunnitelmien avulla.*
- *Sipoossa kunta edistää aktiivisesti vuokra-asuntotuotannon toteuttamista.*

Elinkeinoelämä:

- *Sipoossa koko kuntaorganisaatio edesauttaa yritysten toimintaa, sijoittumista ja kehittymistä alueellaan nopealla ja joustavalla palvelulla.*
- *Sipoon kunnalla on ajan tasalla oleva elinkeino-ohjelma, joka ohjaa elinkeinoelämän jätä ja vastaa kunnan kasvutavoitteisiin.*
- *Maanhankinnalla ja kaavoituksella varmistetaan riittävä tonttivaranto työpaikkojen lisäämiseksi.*
- *Tavoitteena on kaksinkertaistaa Sipoon työpaikat vuoteen 2025 mennessä, 5 500 -> 11 000.*

1.1 VALTUUSTOKAUDEN STRATEGISET TAVOITTEET

Strategian päivityksen yhteydessä valtuusto on hyväksynyt organisaatiolle seuraavat valtuustokauden strategiset tavoitteet:

Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut

- Asiakaspalvelun kehittäminen koko organisaatiossa
- Asiakaspalautteen hallinta
- Osastorajat ylittävät kuntalaislähtöiset tuoteperheet
- Vaikutuksiltaan ja tuotoksiltaan mallinnettuja ja mitattavissa
- Kustannusrakenne selvillä.

Jatkuva parantaminen

- Jokaisella työntekijällä on velvollisuus oman työn ja yhteisen toiminnan kehittämiseen.
- Astutaan pois mukavuusalueelta ja tehdään pieniä, nopeita kehityskaskeita johdon määrittelemien toiminnan kehysten mukaisesti.

Talouden kattilankansiperiaate

- Enintään inflaatiokorjattu nollakasvu kustannuksissa, käyttötalouden kustannuskehityksen nousu ei ylitä verotulojen kasvuprosenttia.
- Käyttötalouden asukaskohtaiset kustannukset eivät ylitä Uudenmaan keskiarvoa.
- Toimintamenot katetaan toiminnan tuloilla, veroilla ja valtionosuuksilla.
- Investointien tulorahoitus kaksinkertaistuu vuodesta 2012.
- Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot.

Nostokurkia Sipooseen

- Rakentaminen käyntiin
- Joustavuutta ratkaisujen löytämiseen nopeamman ja kustannustehokkaan rakentamisen mahdollistamiseksi
- Myytävien tonttien tarjontaa riittävästi.

Osastojen sitovat tavoitteet on johdettu yllä olevista valtuustokauden strategisista tavoitteista.

Valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista mitataan talousarviossa ja tilinpäätöksessä esittävien tunnuslukujen kehitymisellä.

Osastokohtaiset tunnusluvut ja mittarit on valittu kustakin toimialueesta vastaavan valiokunnan päätöksellä. Koko kuntaa koskevat yhteiset tunnusluvut ja niiden kehitys esitetään talousarvion alkuosassa. Joiltakin osin koko kuntaa koskeviin tunnuslukuihin on liitetty myös vertailutietoja muiden kuntien ja Uudenmaan osalta.

Tunnuslukujen ja mittareiden liittymää strategiaan tavoitteisiin sekä esittämistapaa kehitetään edelleen vuoden 2015 aikana.

2. SIPOON KUNNAN TALOUS (perustuu ulkoisiin eriin)

Talousarviossa 2015 selkeiksi tavoitteiksi on asetettu

1. Kunta ei velkaannu lisää
2. Kunnallisveroprosentti säilyy 19,25 %:ssa.

Sipoon kunnan talous on viime vuosina heikentynyt. Vuoden **2013** tulos oli 2,3 miljoonaa euroa negatiivinen ja tuloksen käsittelyerien jälkeen alijäämäksi muodostui 1,9 miljoonaa euroa.

Vuonna **2014** koko kunnan tulos muodostunee käytettävissä olevan tiedon perusteella talousarviossa ennakoitua heikommaksi. Vuoden 2014 talousarvion mukaan tulos olisi 3,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tämä ei tule toteutumaan, vaan tulos muodostunee yli 5 miljoonaa euroa tappiolliseksi.

Käyttötaloudessa toiminnan tuottojen ennustetaan olevan 1,6 miljoonaa euroa yli talousarvion, tästä maanmyyntitulojen osuus on 0,8 miljoonaa euroa, Tekniikka- ja ympäristöosaston Rakennusvalvonnan osuus 0,3 miljoonaa euroa ja Sosiaali- ja terveysosaston 0,5 miljoonaa euroa.

Toimintakulut ovat ennusteen mukaan kehittymässä negatiiviseen suuntaan, talousarvioylityksen ennustetaan olevan 1,5 miljoonaa euroa, josta sosiaali- ja terveystoimen talousarvio tulee todennäköisesti ylittymään noin 1,6 miljoonalla eurolla ja Tekniikka- ja ympäristöosaston talousarvio noin 0,3 miljoonalla eurolla.

Verotuottojen ennustetaan kokonaisuudessaan jäävän noin 0,3 miljoonaa euroa budjetoidusta. Kunnallisveron tuottotavoite saavutetaan, kun taas kiinteistöveron ja yhteisöveron oletetaan jäävän alle budjetoidun tason.

Valtionosuuksien ennustetaan toteutuvan noin 0,2 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua heikompina, aivan kuten huhtikuun osavuositarkastuksessa esitettiin.

Vuosikate on jäämässä 1,5 miljoonaa euroa alle talousarvion eikä kata poistoja kokonaisuudessaan.

Vuosikatteen alapuolella tulokseen vaikuttaa negatiivisesti Nikkilän sydämen purettaviin rakennuksiin liittyvä ylimääräinen poistokirjaus 0,8 miljoonaa euroa, jota ei ollut budjetoitu. Tilikauden tulos ennusteen mukaan on -5,3 miljoonaa euroa ja 2,3 miljoonaa euroa talousarviota huonompi. Ennuste tilikauden alijäämäksi on 3,9 miljoonaa euroa.

Valiokunnilta saadut talousarvioesitykset konsolidoituna merkitsisivät negatiivista tulosbudjettia vuodelle 2015. Tämä ei ole hyväksyttävää ja näin ollen kunnanjohtaja tekee saatuihin talousarvioehdotuksiin muutoksia. Huomiota on kiinnitettävä lisää niin toimintatuottoihin kuin toimintakuluihinkin, joiden kasvu on pystyttävä pysäyttämään.

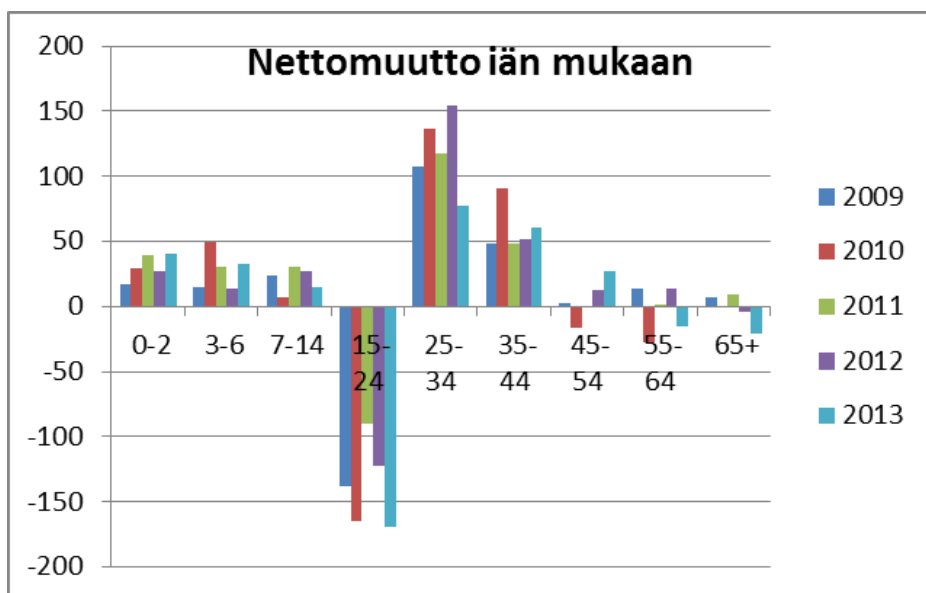
Selkeäksi tavoitteeksi asetettu lisävelkaantumisen pysäyttäminen merkitsee myös investointien tarkkaa suunnittelua. Investointien ajoituksella on mahdollista vaikuttaa velkaantumisasteeseen.

3. TALOUSARVIO 2015 JA TALOUSSUUNNITELMA 2015–2017

3.1 VÄESTÖ

Kuntastrategian mukaisen väestönkasvun tavoitteena on, että asukasluku kasvaisi keskimäärin 5 % vuodessa. Viime vuosina toteutunut ja ennustettu kehitys on seuraavanlainen:

Vuosi	Väestön määrä	Lisäys, %
2009	18 036	+1,1
2010	18 251	+1,2
2011	18 526	+1,5
2012	18 739	+1,2
2013	18 914	+0,9
2014	19 100	+1,0
2015	19 500	+2,1
2016	20 250	+2,1
2017	20 950	+3,5

3.2 TULOOPERUSTEET

Sipoon verotulojen kasvu on ollut suotuisaa. Kunnallisverotuksen tulopohjana olevat verotettavat tulot ovat kehittyneet noin 2,5–3 % nopeammin kuin koko maassa keskimäärin. Viime vuosina verotulot ovat kuitenkin vaihdelleet aikaisempia vuosia huomattavasti enemmän. Taustalla on yleisen taloustilanteen epävarmuus, mikä väistämättä heijastuu verotuloihin. Työttömyysaste kunnassa on noin 6 % eli työttömiä on noin 570, lisäystä vuoden aikana noin 70 henkilöä.

1 000 euroa	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TPE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Valtionosuudet	23 959	22 699	21 740	21 540	18 543	18 620	18 620
- verotulontasaus	-5 565	-6 030	-6 040	-6 040	-4 403	-4 420	-4 420
Valtionosuudet yhteensä	18 394	16 669	15 700	15 500	14 140	14 200	14 200

Verolajit 1 000 euroa	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TPE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kunnallisvero	69 204	75 308	76 540	76 500	77 300	79 100	81 700
Osuus yhteisöverosta	3 496	3 105	3 300	3 200	3 400	2 900	3 100
Kiinteistövero	6 027	6 449	7 350	7 200	7 900	8 200	8 500
Verot yhteensä	78 727	84 862	87 190	86 900	88 600	90 200	93 300
Kasvu-%	4,3	7,8	2,7	-0,3	1,6	1,8	3,4

Talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisen perusteena on käytetty 19,25 %:n tuloveroprosenttia. Kunnallisveroa arvioidaan vuonna 2014 kertyvän 76,5 miljoonaa euroa, mikä on 1,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2013 toteuma.

Yhteisöverokertymän arvioidaan 2014 jäävän noin 0,1 miljoonaa euroa alle budjetoidun tason. Vuonna 2015 yhteisöveroa arvioidaan kertyvän noin 3,4 miljoonaa euroa.

Talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisen perusteena on käytetty 1,00 %:n suuruista yleistä kiinteistöveroprosenttia, vakituisten asuinrakennusten osalta 0,50 %, muiden asuinrakennusten osalta 1,10 % ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta 3,00 %. Kiinteistöverotulojen arvioidaan olevan 7,9 miljoonaa euroa, lisäystä vuoden 2014 toteumaennusteesta noin 0,7 miljoonaa euroa.

Valtio on korottamassa vakituisten asunnon kiinteistöverointervallia 0,32 -0,75 %:sta 0,37- 0,8 %:iin ja yleistä kiinteistöverointervallia 0,6 – 1,35 %:sta 0,8 – 1,55 %:iin. Koska lähtökohta on että kunta pitää veroprosentit ennallaan ja nykyiset kiinteistöveroprosentit ovat jo näiden intervallien sisällä niin kunnalla ei ole velvollisuutta korottaa kiinteistöveroprosentteja.

Valtionosuusarvio on laadittu alkusyksyllä 2014 saatujen valtionhallinnon ennakkolaskelmien perusteella. Valtionosuuksiin tehdään 0,6 %:n indeksitarkistus. Verovuoden 2013 tietoihin perustuvan verotulontasauksen arvioidaan olevan Sipoon osalta 4,4 miljoonaa euroa, eli noin 1,6 miljoonaa euroa alempi kuin vuonna 2014. Tämän perusteella laskennallisina valtionosuuksina arvioidaan vuonna 2015 saatavan 14,1 miljoonaa euroa eli 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2014.

Taloussuunnitelmakaudella valtionosuuksien määrä riippuu myös väestönkasvusta, valtion toimenpiteistä ja mahdollisista indeksitarkistuksista. Valtionosuuksien määrän arvioidaan olevan noin 14,2 miljoonaa euroa sekä vuonna 2016 että vuonna 2017. Valtionosuuksien kehityksen ennustaminen on kuitenkin erittäin haastavaa, sillä vuoden 2015 alussa voimaan tulevan valtionosuusuudistuksen merkitys kunnalle on tässä vaiheessa vaikea ennustaa.

Sipoon kunnan verorahoituksen, eli valtionosuuksien ja verotulojen yhteismäärän, arvioidaan lisääntyvän vuonna 2014 0,9 % ja vuonna 2015 lisääntyvän 0,3 %. Kaikkien kuntien vastaavat luvut ovat +1,1 % vuonna 2014 ja +0,8 % vuonna 2015.

3.3 MENOPERUSTEET

Talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa on noudatettu mm. seuraavia periaatteita:

- Lakisääteiset peruspalvelut tulee järjestää kunnan omasta tai muiden toimesta.
- Kattilankansiperiaatteiden mukaan ulkoiset toimintamenot tulee pitää vuoden 2013 tasolla ja menojen kasvu tulee pysäyttää. Tehtyjen tehostamisohjelmien aiheuttamat muutokset näkyvät toimintamenotalousarviossa. Valtuuston 8.9.2014 hyväksymän linjauksen mukaan Operaatio Kattilankansi tavoittelee 10 miljoonan euron pysyvää toimintatuottojen ja -menojen välisen erotuksen parantamista niin, että suurin osa näistä tavoitteista on saavutettu vuoteen 2017 mennessä ja loput, rakenteellisesti haasteellisemmat, vuoteen 2020 mennessä.
- Edellä olevaan liittyen kunnan kokonaishenkilöstömäärä (htv) tulee pitää enintään vuoden 2013 tasolla.
- Kunnan omia tiloja tulee käyttää tehokkaammin ja tarpeettomiksi käyvästä tiloista luovutaan.
- Tulevia investointitarpeita ja niiden toteuttamista harkitaan tarkkaan. Investointiohjelma sopeutetaan tavoitteeseen, jonka mukaan kunnan lainakannan kasvu tulee pitää maltillisena ja investointien tulo-rahituksen osuutta tulee kasvattaa.
- Maksuja tarkistetaan kaikin lainsäädännön mahdollistamin tavoin.

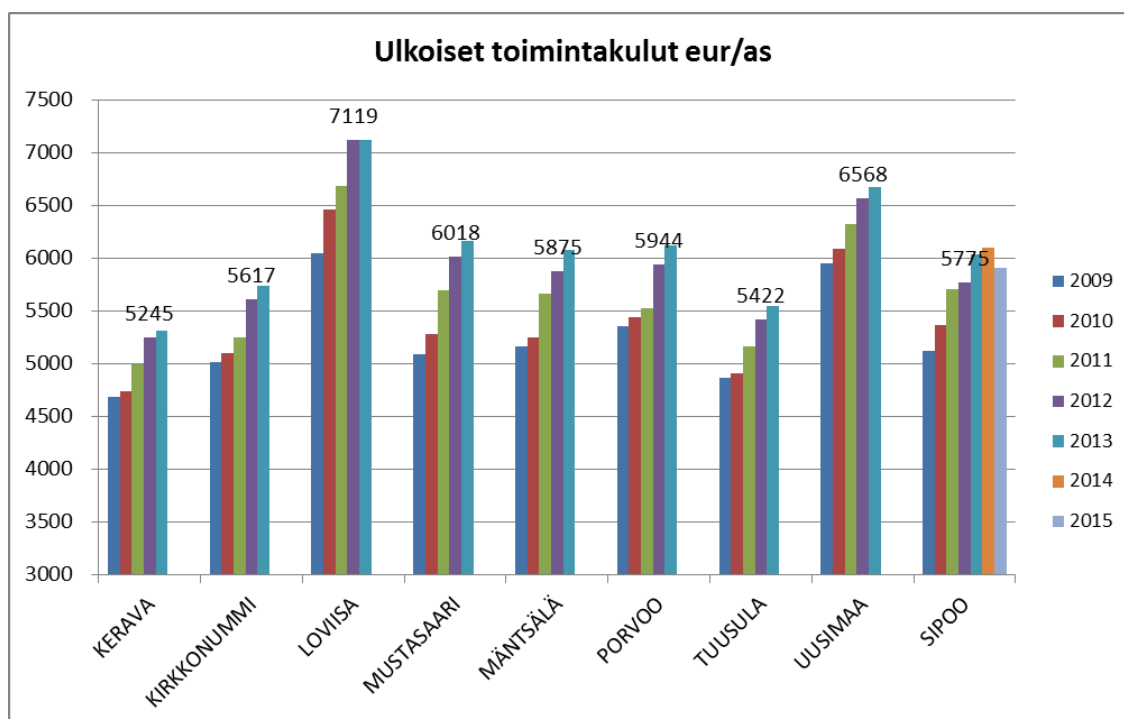
Vuoden 2015 talousarvion suurimpia yksittäisiä menolisäyksiä ovat erikoissairaanhoidon ja siihen liittyvät kustannukset sekä HSL:n kanssa sovittujen toimenpiteiden vaikutukset julkiseen liikenteeseen.

Vuoden 2015 ulkoiset toimintakulut laskevat talousarvioesityksen mukaan 115,9 miljoonaan euroon vuonna 2014 tilinpäätösnäytteen mukaisesta 117,2 miljoonasta eurosta.

Vuoden 2015 toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) ovat 138,4 miljoonaa euroa, mikä merkitsee 0,2 %:n lisäystä vuoden 2014 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Vuoden 2014 toteumaennusteeseen verrattuna vähennys on 1,0 %.

Suunnittelukaudella käyttötalouden suurimmat paineet tulevat kohdistumaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetustoimen menoihin. Samanaikaisesti on resursseja voitava jakaa myös elinkeinoelämän, maankäytön ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseen.

Kuten edellä on todettu, vuosien 2016 ja 2017 taloussuunnitelma rakentuu oletukselle, että vuoden 2014 ja 2015 aikana Operaatio Kattilankannen seurauksena menojen kasvukehitys pysähtyy. Tämä edellyttää voimakkaita menojen sopeutustoimia, mutta myös tulokertymän kasvattamista. Tämä puolestaan edellyttää kunnan kasvutavoitteissa onnistumista.

3.4 HENKILÖSTÖ

Kunnan strategian mukaan palvelutuotannon tehokkuus ja monipuolisuus varmistetaan kehittämällä henkilöstön osaamista ja turvaamalla henkilöstön saatavuus.

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 44,7 vuotta. Vanhuuseläkkeelle jää vuonna 2015 arviolta noin 15 henkeä. Eläköitymisten seurauksena myös henkilöstön keski-ikä oletetaan tulevana vuosina laskevan.

Vuonna 2013 henkilöstömäärä kasvoi 8 henkilöllä. Vuoden 2014 talousarvioon ei sisällynyt määrärahaa yhtään uutta virkaa tai tointa varten. Valiokunnille annetuissa talousarviokehyksissä edellytetään, että kunnan kokonaishenkilöstömäärä ei vuonna 2015 kasva. Vakinaisen henkilöstön lukumäärä on noussut vuoden 2000 754 henkilöstä 944 henkilöön vuonna 2013. Vakinaisen henkilöstövahvuuden arvioidaan vuoden 2014 lopussa olevan 945.

Kuntien palkkasumman arvioidaan kasvavan vuonna 2014 noin 0,9 % ja vuonna 2015 noin 1,7 %. Siipoon kunnan vuoden 2015 talousarviossa on varauduttu 1,8 %:n palkkasumman nousuun.

3.5 INVESTOINNIT

Vuonna 2015 talousarvion mukaiset bruttoinvestoinnit ovat 18,5 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit 12,8 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakauden merkittävin yksittäinen investointi on Nikkilän sydän eli Sipoon koulukeskuksen uudelleeninvestointi. Lisäksi investointisuunnitelmaan sisältyvät Sipoonlahden koulun laajentaminen sekä mittava panostus uusien asuinalueiden infrastruktuuriin.

Bruttoinvestoinneissa on mukana maanostoihin varattu 1 miljoonan euron määräraha. Maanostoihin varattu määräraha siis puolittuu vuonna 2015 verrattuna vuoden 2014 määrärahaan.

Perusparannuksiin on varattu 2,3 miljoonaa euroa.

Irtaimen omaisuuden hankintaan on varattu 0,6 miljoonaa euroa. Summa on aiempien vuosien tasolla.

Nettoinvestoinneista puolestaan on vähennetty maa-alueiden myyntitulot, joiden arvioidaan olevan noin 5,0 miljoonaa euroa vuonna 2015, sekä mahdolliset valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Suunnittelukauden kokonaisinvestointisummat käyvät ilmi alla olevasta taulukosta:

Investoinnit 2013-2017		TP 2013	TA 2014	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
1 000 € Osasto		ennuste					
Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin	TEKY	-15 455	-14 510	-10 639	-16 810	-18 055	-16 935
Maan ostot	KH	-1 952	-2 000	-2 000	-1 000	-2 000	-2 000
Irtain omaisuus yhteensä, netto		-589	-500	-300	-575	-500	-500
Osakkeet ja osuudet yhteensä, netto		-77	-130	-130	-130	-130	-130
Bruttoinvestoinnit yhteensä		-18 073	-17 140	-13 069	-18 515	-20 685	-19 565
Maan ja käyttöomaisuuden myynnit	KH	6 001	3 400	4 200	5 700	5 000	5 000
Investoinnit yhteensä, netto		-12 072	-13 740	-8 869	-12 815	-15 685	-14 565
Talousarviokehys yhteensä, netto/kesäkuu 2014		-12 072	-13 740	-11 740	-11 700	-11 300	-11 100

Investointisuunnitelmassa ei ole vielä huomioitu maantien 148 perusparannushanketta, josta Sipoon osuuden arvioidaan olevan 1,8 miljoonaa euroa. Hankkeen toteutus ajoittunee vuosille 2015–2016. Vuoden 2009 tilinpäätöksessä tähän hankkeeseen on tehty 1,2 miljoonan euron varaus. Vuoden 2016 investointisuunnitelmaan sisältyy 0,7 milj. euron määräraha tätä tarkoitusta varten.

3.6 TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Tasapainoinen talousarvio on terveen talouden perusta pitkällä aikavälillä.

Vastuualueiden tuloslaskelmat esitetään talousarviossa informatiivisessa mielessä kunkin vastuualueen kohdalla. Vastuualueiden tuloslaskelmat sisältävät bruttoperiaatteen mukaisesti myös sisäiset tuotot ja veloitukset. Valtuustoon nähden sitova taso on valiokuntataso.

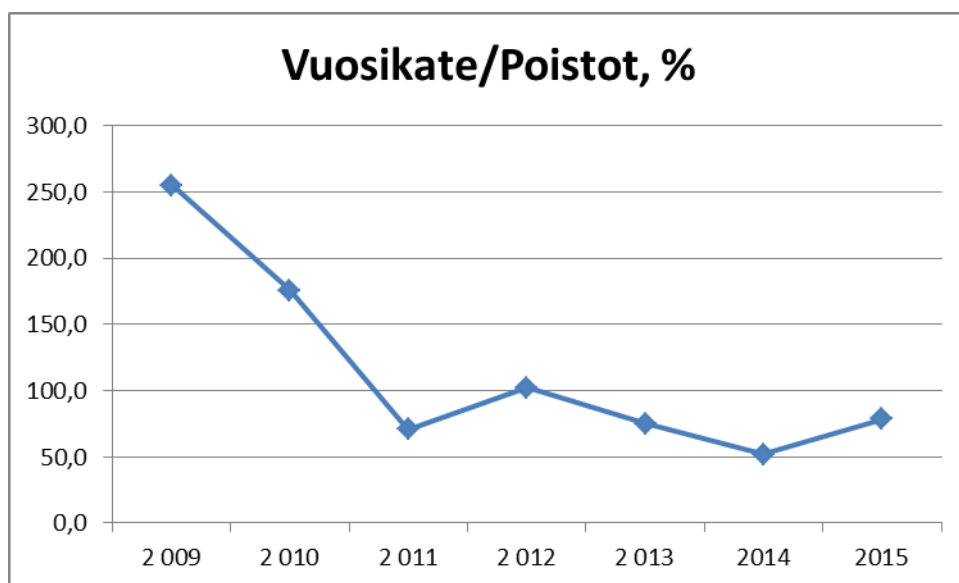
Koska kunnanjohtajan valiokuntakohtainen esitys poikkeaa joiltakin osin valiokuntien esityksistä, on valtuustossa tarkasteltava taso määrärahojen osalta nimenomaan valiokuntataso. Tulosityksikkötasoiset määrärahat ovat valiokuntien päätettävissä valtuustokäsittelyn jälkeen ja siten kunnanjohtajan esityksestä aiheutuvat euromääräiset muutokset ratkaistaan valiokunnan päätöksellä käyttötaloussuunnitelman yhteydessä.

Tuloslaskelman (sivu 63) osoittama tulorahoitus on suunnittelukaudella liian pieni. Tässä yhteydessä on huomattava, että tulorahoituksen pysyminen hyväksyttävällä tasolla edellyttää edellä mainitun sopeutusohjelman laadinnassa ja toimeenpanossa onnistumista. Ongelmallista on myös, että tulorahoitus rakentuu edelleen liian suurelta osin maanmyyntitulojen varaan.

Talousarvion toimintatuottojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on -95,5 miljoonaa euroa. Toimintakate on siis 1,4 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2014 alkuperäisessä talousarviossa ja 3,2 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2014 tilinpäätösennusteessa.

Vuosikate on 6,4 miljoonaa euroa ja se on 1,3 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2014 talousarviossa.

Poistojen määräksi arvioidaan 8,2 miljoonaa euroa, jolloin vuosikate ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisten poistojen määrää. Tilikauden tulos on näin ollen selvästi negatiivinen ja tilikauden yli-/alijäämän arvioidaan olevan 0 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelma (sivu 89) osoittaa, että rahavarat pienenevät vuodesta 2013. Investointimenot, joista on vähennetty investointien arvioidut tuotot ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnistä saatavat tulot, ovat 13,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään noin 8,8 miljoonalla eurolla.

3.7 TALOUSARVIOVALMISTELU JA TALOUSARVION TASAPAINOTTAMINEN

Talousarviokehysten antamisen jälkeen erityisesti valtionosuuksista ja verotuloista on saatu tarkennettuja ennusteita. Talousarviovalmistelun aikana on tehty seuraavat muutokset:

- Verotuloja kokonaisuudessaan on tarkistettu ylöspäin.
- Valtionosuuksia on tarkistettu alaspäin.
- Muita kertyviä tuloja on tarkistettu ylöspäin.
- Valiokuntien talousarvioesityksiin on tehty noin 1,4 miljoonan euron menoleikkaus.

3.8 ALIJÄÄMÄN KATTAMISVELVOLLISUUS

Kuntalain 65 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.”

Kunnan vuoden 2013 tase osoittaa 9,2 miljoonan euron kumulatiivista ylijäämää, joten kuntalain edellä mainittu säännös ei ole ajankohtainen.

4. TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan taloutta ohjaavat sekä kuntalaki että kirjanpitolaki. Kuntalakiin sisältyy talousarvion ja taloussuunnitelman laatimista koskevia määräyksiä. Kirjanpitolaisissa on puolestaan säännökset kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimisesta. Talousarvio ja -suunnitelma käsittävät käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan. Talousarvio esitetään tällä tavoin sekä tuloslaskelman että rahoituslaskelman näkökulmasta.

Käyttötalouden avulla ohjataan kunnan toimintaa. Siinä valtuusto asettaa eri vastuualueille toiminnalliset tavoitteet ja osoittaa tarvittavat määrärahat näiden tavoitteiden saavuttamiseksi sekä arvioi tuotot niiden kokonaisuuksien hoidosta, joista valtuusto on päättänyt. Käyttötalouden osana on jaettu vastuualueisiin, jotka puolestaan on jaettu tulosyksiköihin. Talousarvion käyttötalouden pohjalta laaditaan sekä tuloslaskelma että rahoituslaskelma.

Tuloslaskelma osoittaa, miten kunnan tilikaudeksi varattu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja käyttöomaisuuden kulumisesta aiheutuviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa kertoo sekä talousarviovuoden että suunnittelukauden investoinnit. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy joko hankeryhmittäin tai hankkeittain. Mikäli investoinnin hankintamenon arvioidaan jakaantuvan kahdelle tai useammalle vuodelle, hyväksyy valtuusto investoinnin kokonaiskustannusarvion. Valtuusto tarkistaa kokonaiskustannusarviot ja päättää hankkeille eri vuosille varattavista määrärahoista taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Rahoituslaskelmassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri rahoitusylijäämä on ja miten se käytetään.

4.1 NETTOBUDJETOINTI

Valtuusto voi jakaa tehtäväalueen tai sen osan määrärahat tai tuotot netto- tai bruttomäärärahoina. Talousarvioasetelmaa hyväksyessään valtuusto on päättänyt, että määrärahat jaetaan nettoperiaatteen mukaisesti.

4.2 TALOUSARVION JA SEN PERUSTELUIDEN SITOVUUS

Valtuusto päättää siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnanhallitusta ja muita kunnan hallintokuntia. Talousarvio koostuu toimialojen määrärahoista, rahoitustuotoista ja toiminnallisista tavoitteista sekä talousarvion yleisistä perusteluista, tunnuslukuista ja tuloslaskelmista. Vastuualueiden määrärahat ovat sitovia valtuustoon nähden. Nettobudjetoinnissa on menojen ja tulojen erotus sitova valtuustoon nähden.

Tulosyksiköt veloitetaan perimään talousarvioon merkityt tulot. Mahdolliset poikkeamat on selvitettävä pikimmiten talousarviomuutoksia tehtäessä ja viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä. Tulosyksiköt voivat ilman erillistä päätöstä luopua tarpeettomaksi käyneestä irtaimesta omaisuudesta. Myynnistä saatavat tulot voidaan käyttää tulosyksiköiden menojen kattamiseen.

Valtuuston päätös talousarvion sitovuudesta on seuraavanlainen:

Käyttötalouden

Käyttötalouden määrärahat ja laskennalliset tulot ovat sitovia valtuustoon nähden nettotasolla.

Investointiosa

Myös investointiosan määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia nettotasolla.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmassa rahoitustuottojen ja -kulujen nettomääräraha on sitova valtuustoon nähden.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmassa lainakannan muutos on sitova valtuustoon nähden.

Toiminnalliset tavoitteet

Sitovat tavoitteet otsikon alla olevat tavoitteet sitovat hallintokuntia valtuustoon nähden.

Tunnusluvut (määrätavoitteet, taloudellisuustavoitteet ja laatutavoitteet) ovat hallintokunnille suuntaa antavia.

4.3 TOIMINNALLISEN JA TALOUDELLISEN TULOKSEN SEURANTA

Talousarvion toiminnallisen ja taloudellisen tuloksen toteutumista seurataan hyväksytyn talousarvion ja mahdollisten talousarviomuutosten pohjalta. Toiminnallisen tuloksen seurannalla tarkoitetaan, että tulosityksiköt seuraavat asetettuja toiminnallisia tavoitteita ja niiden toteumaa ja taloudellisen tuloksen seurannalla, että tulosityksiköt seuraavat menojen ja tulojen toteumaa.

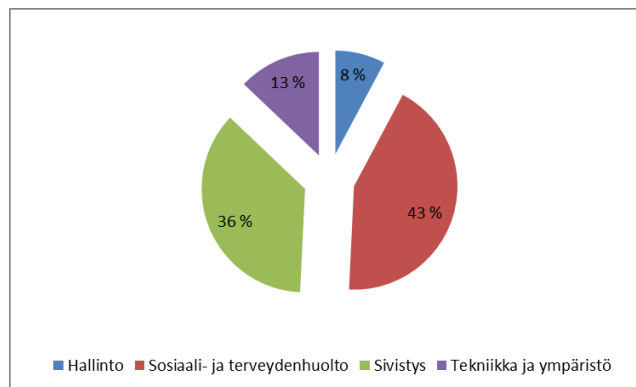
Käyttötalousosa

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

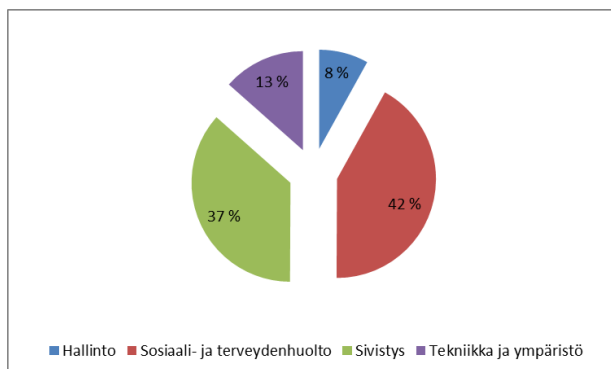
2015

Toiminnan sektorikohtaiset bruttomenot vuonna 2013-2015

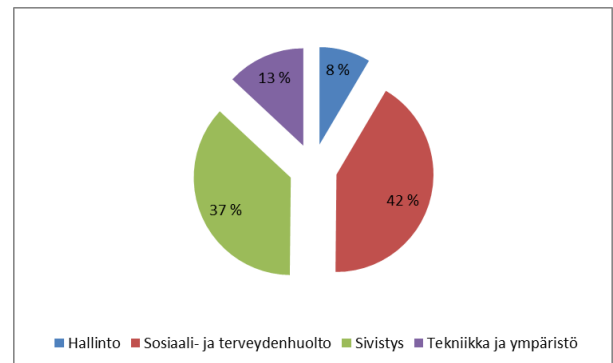
2015

2014

2013

Hallinnolla tarkoitetaan keskusvaalilautakuntaa, tarkastuslautakuntaa ja kunnanhallitusta.

KÄYTTÖTALOUSOSA 2015

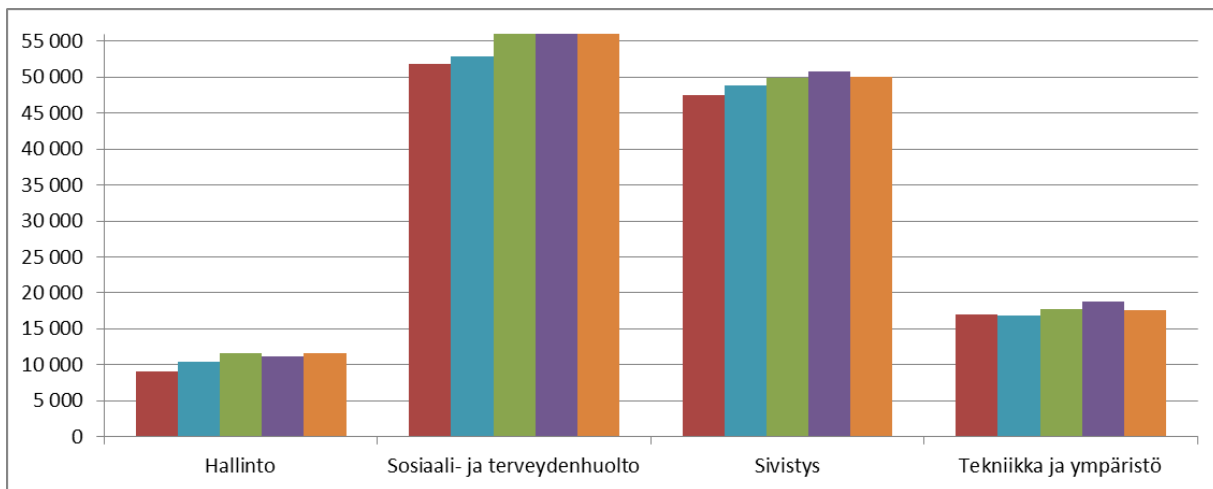
Sivujen lukuohje

Lyhenteiden selitykset

TP = Tilinpäätös
TPE = Tilinpäätöksenennuste
TAE = Valiokuntien talousarvioesitys
TA = Kunnanhallituksen talousarvioesitys
TS = Taloussuunnitelma

Valtuustoon nähden **sitovat tavoitteet** on laadittu **lihavoidulla tekstityypillä**. Muut tavoitteet ja perustelut ovat luonteeltaan toimintaa ohjaavia tai informatiivisia.

Toimialojen käyttötalousmenojen muutokset (1 000 euroa) ja kasvuprosentti vuosina 2011–2015

Vuonna 2011 TP	15,1 %	7,7 %	3,8 %	6,5 %
Vuonna 2012 TP	14,6 %	2,1 %	2,9 %	-0,5 %
Vuonna 2013 TP	12,0 %	6,9 %	2,3 %	5,1 %
Vuonna 2014 TA	-2,3 %	0,8 %	2,3 %	4,3 %
Vuonna 2014 TPE	-3,1 %	3,6 %	1,8 %	3,5 %
Vuonna 2015 TA	3,7 %	0,6 %	-1,5 %	-5 %

KÄYTTÖTALOUS 2015–2017

Toimintatuotot ja –menot (sisältäen sekä ulkoiset että sisäiset erät)

Vuoden 2015 talousarvion käyttömenot ovat 138,3 miljoonaa euroa ja käyttötuotot 42,8 miljoonaa euroa. Toimintakate on -95,5 miljoonaa euroa, mikä on -4 897 euroa/asukas, kun se vuonna 2014 näyttää muodostuvan noin -5 044 euroksi/asukas.

Vastuualue	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
1 000 €						
Keskusvaalilautakunta						
Tuotot	51		24	28	28	28
Kulut	-73	-2	-24	-24	-72	-72
Netto	-21	-2		4,0	-44	-44
Tarkastuslautakunta						
Tuotot						
Kulut	-39	-36	-47	-47	-45	-45
Netto	-39	-36	-47	-47	-45	-45
Kunnanhallitus						
Tuotot	14 171	15 949	15 104	15 904	14 375	15 968
Kulut	-10 287	-11 522	-11 260	-11 160	-12 345	-11 568
Netto	3 885	4 427	3 844	4 744	2 030	4 400
Sosiaali- ja terveystoimikunta						
Tuotot	8 105	8 367	8 183	8 645	8 751	8 871
Kulut	-52 883	-56 528	-56 995	-58 585	-59 327	-58 957
Netto	-44 778	-48 161	-48 812	-49 940	-50 576	-50 086
Sivistystoimikunta						
Tuotot	4 821	4 445	4 708	4 673	4 502	4 552
Kulut	-48 814	-49 917	-51 070	-50 840	-50 155	-50 075
Netto	-43 993	-45 472	-46 362	-46 167	-45 653	-45 523
Tekniikka- ja ympäristötoimikunta						
Tuotot	12 080	13 040	12 959	13 328	13 403	13 403
Kulut	-16 874	-17 742	-18 502	-18 770	-17 819	-17 669
Netto	-4 794	-4 702	-5 543	-5 442	-4 416	-4 266
Yhteensä						
Tuotot	39 229	41 801	40 978	42 581	41 060	42 823
Kulut	-128 969	-135 747	-137 898	-139 428	-139 766	-138 385
Netto	-89 740	-93 946	-96 919	-96 847	-98 702	-95 562

5.1 TOIMIALA: KESKUSVAALILAUTAKUNTA

VASTUUALUE: VAALIT

VASTUUKENKILÖ: Kunnansihteeri

Määrärahat

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
Tuloarvio		51,2	0,0	28,0	28,0	28,0
Määräraha		-72,6	-1,9	-25,3	-71,5	-71,5
Toimintakate		-21,4	-1,9	2,7	-43,5	-43,5
Määrärahan muutos %						
Määrärahan muutos euroina						
Toimintakatteen muutos %						
Toimintakatteen muutos euroina						
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-1,14	-0,10	0,14	-2,23	-2,23
Toimintamenot		-72,4		-25,0	-71,5	
Palkat ja palkkiot		-52,9		-17,0	-19,1	
Henkilösivukulut		-3,9		-2,0	-4,4	
Henk.korvaukset						
Henkilöstökulut		-56,8		-19,0	-23,5	
Palveluiden ostot		-9,6		-3,0	-45,0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-6,0		-1,0	-1,0	
Muut toimintakulut				-2	-2,0	
Toimintatulot		51,2		28,0	-28,0	
Tuet ja avustukset		51		28	-28,0	

Eduskuntavaalit toimitetaan vuonna 2015 ja kunnallisvaalit vuonna 2016. Varaudutaan mahdolliseen kansanäänestykseen, joka koskee mahdollisia kuntaliitoksia.

5.2 TOIMIALA: TARKASTUSLAUTAKUNTA

VASTUUALUE: TILINTARKASTUS

VASTUUHENKILÖ: Lautakunnan puheenjohtaja

		1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
Tuloarvio	Tuotot						
Määräraha	Kulut		-39	-36	-47	-45	-45
Toimintakate	Netto		-39	-36	-47	-45	-45
Määrärahan muutos %			5,8	-6,7	29,9	-4,9	-4,9
Määrärahan muutos euroina			-2	3	11	-2	-2
Toimintakatteen muutos %			5,8	-11	30	-5	-5
Toimintakatteen muutos euroina			-2	3	11	-2	-2
Asukkaat	31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500	19 500
Nettomenot	euroa/asukas		-2,1	-1,9	-2,5	-2,3	-2,3
Tarkastuspäiviä			35	35	35	35	35
Toimintakulut			-39	-47	-47	-45	
Palkat ja palkkiot			-9	-10	-10	-9	
Henkilösivukulut			-1	-2	-2	-2	
Henkilöstökulut			-10	-12	-12	-10	
Muiden palvelujen ostot			-28	-34	-34	-33	
Palveluiden ostot			-28	-34	-34	-33	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			0	-1	-1	-1	

Toiminnalliset tavoitteet vuodeksi 2015

Kunnan vuoden 2015 hallinto ja talous tarkastetaan kuntalain ja kunnan hallintosäännön mukaisesti. Lakisääteisten tilintarkastuspäivien lukumäärä on arviolta 35 tarkastuspäivää. Sen lisäksi tulevat lautakunnan sihteerintehtävät ja mahdollisesti ostettavat asiantuntijapalvelut. Tarkastuslautakunnan koontumistavoite on 11 kertaa vuodessa. Tilintarkastusyhteisö antaa lautakunnalle kirjallisia ja suullisia raportteja tarpeen mukaan. Tilintarkastuskertomus annetaan tilinpäätöksen tarkastamisen jälkeen valtuustolle. Tarkastuslautakunnan työn tuloksena laaditaan valtuustolle annettava arviointikertomus.

5.3 TOIMIALA: KUNNANHALLITUS

VASTUUALUE: YLEISHALLINTO JA KUNNAN JOHTO

VASTUUHENKILÖ: Kunnanjohtaja

		1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot		14 171	15 949	15 904	14 568	15 968
Määräraha	Toimintamenot		-10 287	-11 522	-11 160	-12 345	-11 568
Toimintakate	Netto		3 885	4 427	4 744	2 223	4 400
Määrärahan muutos %			14,6	12,0	-3,1	10,6	-6,3
Määrärahan muutos euroina			-1 310	-1 235	362	-1 185	777
Toimintakatteen muutos %			-222,1	14,0	7,2	-53,1	97,9
Toimintakatteen muutos euroina			7 066	542	317	-2 521	2 177
Suunn.muk. poistot							
Asukkaat	31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500	19 500
Nettomenot	euroa/asukas		207	234	248	114	226
Henkilöstö 31.12.							
Työpanos laskennallisina virkoina	htv		63,6	62,9	65,8	67,3	
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv		-161 739	-183 180	-169 605	-183 439	
Toimintakulut			-10 274	-11 522	-11 161	-12 346	
Palkat ja palkkiot			-2 917	-3 064	-3 207	-3 294	
Henkilösivukulut			-823	-933	-901	-930	
Henk.korvaukset			12				
Henkilöstökulut			-3 727	-3 997	-4 109	-4 224	
Asiakaspalvelujen ostot							
Muiden palvelujen ostot			-5 716	-6 416	-5 948	-6 931	
Palveluiden ostot			-5 716	-6 416	-5 948	-6 931	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-225	-281	-349	-287	
Avustukset			-55	-61	-53	-64	
Vuokrat							
Muut toimintakulut			-550	-767	-702	-840	
Toimintatuotot			14 171	15 949	15 904	14 568	
Myyntituotot			2 262	2 530	2 547	2 461	
Maksutuotot			48	81	27	39	
Tuet ja avustukset			220	212	192	175	
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot			11 641	13 126	13 138	11 893	

Toiminta-ajatus

Kunnanjohtaja johtaa kunnan organisaatiota valtuuston ja kunnanhallituksen vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Sipoon kunta on pääkaupunkiseudun kupeessa sijaitseva kasvukunta, johon kohdistuu yhä vilkkaampi muuttoliike. Uusia asuinalueita otetaan käyttöön sitä mukaa kuin vahvistetut kaavat tämän mahdollistavat. Kunta varautuu tämän kasvun mahdollistamiseen panostamalla talousarviovuonna noin 4 milj. euroa ja tämän jälkeen markkinoiden toimivuuden mukaan tätäkin suurempia summia vuodessa infrastruktuurin rakentamiseen uusille asuinalueille. Täten mahdollistamme 700–800 uuden asukkaan vuotuisen lisäyksen muutaman vuoden kuluessa.

Viime vuosien huolenaiheina ovat olleet tulopohjan heikentyminen ja käyttökustannusten nousu. Valitettavasti kansainvälinen ja kansallinen matalasuhdanne rasittaa tulovirtaamme yhä pahemmin.

Taloudellinen liikkumavaramme on siis pienentynyt ja se tulee entisestään pieneneään. Vastataksseen tähän haastavaan tilanteeseen Sipoon kunnanhallitus käynnisti keväällä 2014 Operaatio Kattilankansi -nimisen sopeutusohjelman, jolla pyritään varmistamaan kuntastrategian valtuustokauden kolmannen strategisen tavoitteen, Talouden kattilankansiperiaatteen, toteutuminen vaarantamatta liikaa valtuustokauden kolmen muun strategisen tavoitteen toteutumista. Operaatio Kattilankansi tavoittelee 10 milj. euron pysyvää toimintatuottojen ja -menojen välisen erotuksen parantamista niin, että suurin osa näistä tavoitteista on saavutettu vuoteen 2017 mennessä ja loput, rakenteellisesti haasteellisemmat tavoitteet, vuoteen 2020 mennessä. Sipoon virkamiesorganisaatio tavoittelee 15 milj. euron edestä ehdotuksia mahdollistaakseen aidon arvokeskustelun perusteella tavoitteiden mukaiset poliittiset päätökset.

Operaatio Kattilankansi toteutetaan kolmessa vaiheessa niin, että ensimmäinen ja toinen vaihe tähtää tavoitteiden täyttymiseen täysimääräisenä vuoteen 2017 mennessä ja kolmas vaihe pääsääntöisesti vuoteen 2020 mennessä. Sipoon valtuusto linjasi syksyllä 2014 tuloksen vuotuisia parantamistavoitteita yli 5 milj. euron edestä, jossa yli 3 milj. euroa toteutuu jo vuonna 2015. Operaatio Kattilankannen toisessa vaiheessa asetetaan tavoitteet jo talousarviovuodeksi 2015, mutta suuri osa päätöksistä tehdään kevään 2015 aikana.

Operaatio Kattilankannen kolmannessa vaiheessa pyritään muuttamaan organisaation toimintaprosesseja ja toimintakulttuuria hallinto-organisaatiosta itseoppivaan asiantuntijaorganisaatioon. Tässä keskeisenä uutena elementtinä on toimintaprosessien digitalisointi, jonka kautta pyritään lisäämään kuntalaisten palvelujen monikanavaisuutta, tehostamaan toimintaprosesseja sekä automatisoimaan rutiinityö, jonka kautta sekä lisätään toiminnan kustannustehokkuutta että lisätään kuntatyön mielekkyyttä.

Suomen valtion kesällä 2011 käynnistämä kuntarakennemuutos etenee, vaikka vastoin käymisiä on ollut koko kuntamuutosprosessin aikana. Sipoon osalta kuntarakennemuutos on merkinnyt sitä, että olemme nyt mukana kolmessa kuntarakenneselvityksessä: Keski-Uudenmaan kahdeksan kunnan selvityksessä, Itä-Uudenmaan kuuden kunnan selvityksessä sekä metropolikaupungin viiden kunnan selvityksessä. Näiden selvitysten loppuraportit valmistuvat vuoden 2014 loppuun mennessä. Tämän lisäksi syksyn 2013 aikana käynnistyi metropolihallinnon valmistelu, joka koskee pääkaupunkiseudun sekä KUUMA-seudun neljäätoista kuntaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) selvityksestä on valmistunut parlamentaariseen kompromissiin perustuva ehdotus, joka siirtäisi koko Sipoon sote-sektorin toisen organisaation alaisuuteen, jollei laajamittaista kuntaliitosta synny. Nykyinen hallitus pyrkii tekemään sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoa että metropolihallintoa koskevat päätökset vielä ennen kevään eduskuntavaaleja. Jollei tämä onnistu, kuntarakennekysymykset siirtyvät seuraavan hallituksen hallitusohjelmaan tärkeäksi kohdaksi.

Sitovat tavoitteet vuodeksi 2015

Strateginen / Sitova tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut / Itseoppivan asiantuntija-organisaation tavoitetila (vaihe 3)	Jokaisen osaston jokainen yksikkö määrittelee vuoden 2020 tavoitetilan, joka selkeästi lisää toiminnan tuottavuutta ja asiakaslähtöisyyttä.	Jokaisen osaston jokaisella yksiköllä on määritetty kunnan johtoryhmän mielestä uskottava tavoitetila.
Jatkuva parantaminen / Kehityspolku tavoitetilaan	Jokaisen osaston jokainen yksikkö suunnittelee kehityspolun tavoitetilan saavuttamiseksi sekä päättää ensimmäisestä askeleesta tavoitetilan saavuttamiseksi.	Jokaisen osaston jokaisella yksiköllä on vähintään yksi projekti käynnistettynä.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 1: valtuuston linjausten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Kuntaorganisaatio toteuttaa valtuuston linjausten mukaiset toimenpiteet.	Kuntaorganisaatio on toteuttanut valtuuston linjauksen mukaiset euromääräiset tavoitteet vuodeksi 2015.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 2: päätöksenteon valmistelu ja toteuttaminen	Kuntaorganisaatio vie päätöksentekoon Operaatio Kattilankannen toisen vaiheen ehdotukset sekä toteuttaa päätökset valtuuston euromääräisen linjauksen mukaisesti.	Kuntaorganisaatio on toteuttanut valtuuston linjauksen mukaiset euromääräiset tavoitteet vuodeksi 2015.
Nostokurkia Sipooseen	Investointiohjelman mukainen väestönkasvu	Sipoon väestömäärä 31.12.2015 vähintään 19 500

Kunnan johto

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	10 973	12 536	12 768	11 523
Määräraha	Toimintamenot	-813	-928	-1 031	-1 034
Toimintakate	Netto	10 160	11 608	11 737	10 489
Määrärahan muutos %		-4,3	14,1	11,1	0,2
Määrärahan muutos euroina		36	-115	-103	-3
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	542	614	615	538
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	1,0	1,0	1,0	1,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-813 140	-928 000	-1 031 000	-1 033 500

TULOSYKSIKKÖ: TALOUS- JA HALLINTOKESKUS

VASTUUHENKILÖ: Talous- ja hallintojohtaja

Toiminta-ajatus

Talous- ja hallintokeskus tukee valtuustoa, kunnanhallitusta ja kuntalaisille palveluja tuottavia osastoja näiden tehtävissä. Talous- ja hallintokeskus tuottaa toimisto-, taloushallinto-, henkilöstöhallinto- ja it-palveluja ja vastaa kunnan hallintoa ja taloudenhoitoa koskevista yhteisistä linjauksista ja ohjauksesta. Lisäksi keskus vastaa kuntalaisille, yrityksille ja viranomaisille suunnatusta ulkoisesta viestinnästä ja kunnan ulkoisten asiakkaiden yhteisestä asiakaspalvelusta.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset 2015–2017

Laajan palvelun rekrytointitoiminta, joka koskee sijaisia ja vakinaisia työntekijöitä, alkaa Talous- ja hallintokeskuksessa 1.1.2015 ja merkitsee yhden henkilötyövuoden lisäämistä.

Asiakaspalvelu 2014 -hankkeen tavoitteena on, että asiakkaat saavat julkisen hallinnon (kunnat ja valtio) asiakaspalvelut yhteisistä asiointipisteistä koko maassa yhdenvertaisesti ja kohtuuetäisyydellä asuinpaikastaan.

Hankkeen jatkovalmistelutyöryhmä ehdottaa, että hallituksen esitys annetaan eduskunnalle vasta syksyllä 2015, kun yhteisen asiakaspalvelun syksyllä 2014 alkavasta pilotoinnista on ensin saatu kokemuksia. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2016 alussa. Edellä mainitun lisäksi kunnan oman asiakaspalvelupisteen palveluita on tarkoitus ryhtyä tarjoamaan myös Söderkullassa. Suunnittelu ja palvelujen järjestämispäätös tehdään vuoden 2015 aikana.

Koko keskusta koskevat strategiset tavoitteet vuosiksi 2015–2017

- Talous- ja HR-raportoinnin kehittäminen ja osastoille tarpeellisen ja luotettavan ohjaustiedon tuottaminen uudistamalla taloushallinnon ja HR:n järjestelmiä (uudempien ohjelmistoversioiden käyttöönotto, digitalisointi, vastaavasti työnkuvien muutokset)
- ICT-organisaation muuttaminen ”kaksinapaiseksi”, vahvistetaan järjestelmäkehittämistä ja kunnan perustoimintojen ymmärtämistä sekä muokataan peruspalveluiden toimintatapaa asiakaslähtöisemmäksi
- Digitalisointi
- Hallinnollisen päällekkäisen työn karsiminen, koskee koko kuntaa.

Sitovat tavoitteet vuodeksi 2015

Strateginen / Sitova tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut / Itseoppivan asiantuntija-organisaation tavoitetila (vaihe 3)	Jokainen yksikkö määrittelee vuoden 2020 tavoitetilan, joka selkeästi lisää toiminnan tuottavuutta ja asiakaslähtöisyyttä.	Jokaisella yksiköllä on määritelty kunnan johtoryhmän mielestä uskottava tavoitetila.
Jatkuva parantaminen / Kehityspolku tavoitetilaan	Tavoitetila määritellään ja kehityssuunnitelma kohti itseoppivaa asiantuntijaorganisaatiota valmistuu 30.6.2015 mennessä ja toteutus aloitetaan ennen 31.8.2015.	Jokaisella yksiköllä on vähintään yksi projekti käynnistettynä.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 1: valtuuston linjausten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Toteutetaan valtuuston 8.9.2014 hyväksymät talouden ja hallinnon toimenpide-ehdotukset.	Tehostamistoimenpiteiden yhteisvaikutus on vähintään 0,26 milj. euroa.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 2: päätöksenteon valmistelu ja toteuttaminen	Valmistellaan lisäehdotukset toiseen vaiheeseen ennen 31.3.2015 ja toteutetaan vuoteen 2015 vaikuttavat päätökset ennen 31.12.2015 ja päätetään vuosina 2016 ja 2017 toteutettavista toimenpiteistä.	Ovatko ehdotukset ja päätökset toteutuneet? Kuntaorganisaatio on toteuttanut valtuuston linjauksen mukaiset euromääräiset tavoitteet vuodeksi 2015.

Talous- ja hallintokeskus

		1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot		2 616	2 885	2 697	2 635
Määräraha	Toimintamenot		-5 653	-6 288	-6 064	-6 248
Toimintakate	Netto		-3 037	-3 403	-3 367	-3 613
Määrärahan muutos %			3,6	11,2	-3,6	3,0
Määrärahan muutos euroina			-197	-635	224	-184
Asukkaat	31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas		-162	-180	-176	-185
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv		42,9	41,9	45,0	46,5
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv		-131 780	-150 072	-134 756	-134 357
IT-toiminta						
			TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot		2 109	2 366	2 350	2 315
Määräraha	Toimintamenot		-2 120	-2 358	-2 300	-2 315
Toimintakate	Netto		-11	8	50	0
Määrärahan muutos %			-5,6	11,2	-2,5	0,7
Määrärahan muutos euroina			125	-238	58	-15

TULOSYKSIKKÖ: KEHITYS- JA KAAVOITUSKESKUS

VASTUUHENKILÖ: Kehitysjohtaja

Toiminta-ajatus

Kehitys- ja kaavoituskeskus toimii suoraan kunnan johdon alaisuudessa maankäytön ja liikenteen suunnitteluysikkönä. Keskukseen tehtäviin kuuluvat myös maapolitiikan hoito, kiinteistönmuodostus ja mittaus- ja paikkatietotehtävät sekä elinkeinopolitiikkaa ja matkailua koskevat asiat. Keskus seuraa aktiivisesti toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja pystyy reagoimaan niihin tehokkaasti.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Sipoon yleiskaava 2025:een liittyvä valtuuston hyväksymä strategia perustuu kunnan voimakkaaseen kasvuun. Tämä asettaa merkittäviä haasteita maapolitiikan hoidolle, strategiselle suunnittelulle ja maankäytön suunnittelulle sekä joukkoliikenteen järjestämiselle. Kunnan työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen on myös keskeinen haaste koko kunnalle. Hyvällä suunnittelulla varmistetaan, että strategian toimeenpano etenee tasapainoisesti ja hallitusti kunnan rajalliset taloudelliset resurssit ja henkilöstöresurssit huomioon ottaen. Osallistutaan seudun kuntarakenneuudistusta ja hallinnollista mallia koskeviin selvityksiin kunnan etua valvoen.

Koko keskusta koskevat strategiset tavoitteet vuosiksi 2015–2017

Kaavoitetaan asuin- ja liiketontteja taajamakeskuksiin.

Suunnitteluprosessissa keskus kuuntelee aktiivisesti asukkaita, yrittäjiä, yhdistyksiä ja muita osallisia hyödyntäen erilaisia vuorovaikutusmenetelmiä.

Sähköisiä palveluja, esim. karttapalveluja, kehitetään.

Sitovat tavoitteet vuodeksi 2015

Strateginen / Sitova tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut	Verkko-osallistumista kehitetään osana kaavoitusprosessia ja karttapalvelua.	Verkon kautta tulleiden ehdotusten osuus kaikista esityksistä
Jatkuva parantaminen	Kaavoitusprosessia sujuvoitetaan.	Prosessikuvaus valmis
Talouden kattilankansiperiaate, 1. ja 2. vaihe	Kaavoitusta ja tontinmyyntiä tehostetaan prosesseja kehittämällä.	Tontinmyyntitulot 5 milj. euroa
Nostokurkia Sipooseen	Strategisia alueita kaavoitetaan tehokkaasti.	Vuonna 2015 hyväksyt- täviä asemakaavoja 100 000 k-m ² . Yksi kylä- osayleiskaava on hy- väksytty ja yhden uuden kyläosayleiskaavan laadinta on aloitettu.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
<u>Määrätavoitteet</u>				
Asemakaavoja, uudet alueet, ha	17	110	41	
Asemakaavoja, uudet alueet, k-m ²			61 700	64 000
Asemakaavamuutoksia, kpl	2	7	6	
Asemakaavamuutoksia, k-m ²			51 080	20 500
Kyläosayleiskaavoja, kpl	0	2	1	1
Strategisia osayleiskaavoja, kpl	0	2	1	1
Tonttien myyntipäätöksiä, kpl	19	30	32	20
Maanhankinta, ha	20	20	80	30
Maanmyynti, ha	34	10	4	5

Kehitys- ja kaavoituskeskus

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	583	528	439	411
Määräraha	Toimintamenot	-3 820	-4 305	-4 065	-5 064
Toimintakate	Netto	-3 238	-3 777	-3 626	-4 654
Määrärahan muutos %		43,0	12,7	-5,6	24,6
Määrärahan muutos euroina		-1148	-485	240	-999
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-173	-200	-190	-239
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	19,7	20	19,8	19,8
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-193 914	-215 250	-205 303	-255 776

5.4 TOIMIALA: SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

VASTUUALUE: SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

VASTUUHENKILÖ: Sosiaali- ja terveysjohtaja

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	8 105	8 367	8 645	8 751	8 871
Määräraha	Toimintamenot	-52 883	-56 528	-58 585	-59 327	-58 957
Toimintakate	Netto	-44 778	-48 161	-49 940	-50 576	-50 086
Määrärahan muutos %		2,1	6,9	3,6	1,3	0,6
Määrärahan muutos euroina		-1 092	-3 645	-5 702	-742	-372
Toimintakatteen muutos %		1,2	7,6	3,7	1,3	0,3
Toimintakatteen muutos euroina		-535	-3 383	-5 162	-636	146
Suunn.muk. poistot		-300	-300			
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-2 390	-2 546	-2 615	-2 594	-2 568
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	311,9	326,3	322,5	316,7	
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-169 551	-173 239	-181 659	-187 328	
Toimintakulut		-52 684	-56 528	-58 585	-59 367	
Palkat ja palkkiot		-11 100	-12 065	-12 496	-12 495	
Henkilösivukulut		-3 921	-4 323	-4 579	-4 281	
Henk.korvaukset		198				
Henkilöstökulut		-14 822	-16 388	-17 076	-16 776	
Asiakaspalvelujen ostot		-30 532	-32 022	-32 568	-33 422	
Muiden palvelujen ostot		0				
Palveluiden ostot		-30 532	-32 022	-32 568	-33 422	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-2 131	-2 125	-2 088	-2 100	
Avustukset		-2 182	-2 518	-2 825	-3 011	
Vuokrat						
Muut toimintakulut		-3 017	-3 475	-4 028	-4 059	
Toimintatuotot		8 105	8 367	8 645	8 751	
Myyntituotot		3 678	3 546	3 690	3 689	
Maksutuotot		2 826	3 223	3 545	3 216	
Tuet ja avustukset		576	685	713	1 044	
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot		1 025	913	698	802	

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan tehtävänä on yhdessä muiden hallintokuntien kanssa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen ja väestöryhmien välisten terveyserojen kaventaminen.

Tehtävä toteutetaan suunnitelmallisella vaikuttamisella hyvinvoinnin ja terveyden taustoihin, kuten elintapoihin, elinoloihin ja ympäristöön sekä palvelujen toimivuuteen ja saatavuuteen.

Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita. Palvelut järjestetään asiakaslähteisesti asiakkaan valinnanvapautta ja osallisuutta lisäten yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa teknologian ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia hyödyntäen.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen valmistelu ja vaikutukset
- Sosiaalihuollon useiden lakiuudistusten toimeenpano kunnassa
- Työmarkkinatukiuudistuksen haasteet
- Operaatio Kattilankannen toteutus.

Palkataan kaksi sosiaalityöntekijää ja kaksi perhetyöntekijää. Kustannus olisi yhteensä 160 000 euroa. Pyrkimyksenä on kompensoida yksi kyseisistä vakansseista siten, että seuraavan kerran, kun organisaatiossa vapautuu esimerkiksi eläköitymisen myötä vakanssi, jonka voi jättää uudelleen täyttämättä, vakanssia ei täytetä. Tällä lisäresursoinnilla voidaan luoda todellinen vaihtoehto ostopalveluille ja laitoshoidolle, jolloin arvioitu säästö olisi 120 000 euroa.

Sitovat tavoitteet vuodeksi 2015

Strateginen / Sitova tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut / Itseoppivan asiantuntija-organisaation tavoitetilä (vaihe 3)	Henkilöstö määrittelee yhteistyössä kuntalaisten kanssa palveluvalikoimansa tavoitetilan ottaen huomioon myös yhteistyöverkoston tarpeet.	Kaikki yksiköt ovat määritelleet ydintehtävänsä hyödyntäen kokemusasiantuntijoita, asiakasraateja tai kuntalaistilaisuuksia.
Jatkuva parantaminen / Kehityspolku tavoitetilään	Hyödynnetään nopeasti ja kustannustehokkaasti toteutettavia, esimerkiksi sähköisiä, asiakaslähtöisiä palveluratkaisuja.	Jokaisessa elämäkäärässä on otettu käyttöön vähintään yksi uusi sähköinen tai toiminnallinen ratkaisu.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 1: valtuuston linjausten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Syksyn 2014 päätökset ja säästöt 240 000 euroa toteutuvat koko vuoden 2015 ajan.	630 000 euroa
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 2: päätöksenteon valmistelu ja toteuttaminen	Valmistellaan ja toteutetaan suunnitteilla olevat Operaatio Kattilankannen toisen vaiheen toimenpiteet, joista merkittävimpinä pitkäaikaistyöttömien aktiivointi ja vammaispalveluiden sekä asumispalveluiden tarkastelu. Kerätään uusia kattilankansideoita. Valmistellaan ideat mahdollisimman nopeasti toimeenpantaviksi.	Kaikki kunnan yksiköt osallistuvat pitkäaikaisyöttömien aktiivointiin, 320 000 euroa.

TULOSYKSIKKÖ: HALLINTO JA TALOUS

VASTUUHENKILÖ: Sosiaali- ja terveysjohtaja

Toiminta-ajatus

Kehittää, seurata ja arvioida sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita, jotta ne mahdollisimman hyvin vastaavat kuntalaisten muuttuvia tarpeita. Johtaa toimintaa ennakoivasti tietoon perustuen ja huolehtia palveluiden vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta.

Tukea maahanmuuttajien yhteiskunnallista yhteenkuuluvuutta ja kotoutumista sekä edistää ja kehittää monialaista yhteistyötä.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Tavoitteiden, mittariston ja seurannan kehittäminen yhteistyössä Talous- ja hallintokeskuksen kanssa Kotouttamistyön koordinointi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ulkomaalaistaustaisten kuntalaisten lisääntyessä.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Ikävakioitunut sosiaali- ja terveystoimen toimintakulut, euroa/asukas	3 011	3 036	3 116	3 158

Hallinto ja talous

1 000 €		TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	128	59	333	320
Määräraha	Toimintamenot	-567	-633	-920	-981
Toimintakate	Netto	-439	-574	-587	-661
Määrärahan muutos %		-8,2	11,6	45,3	6,7
Määrärahan muutos euroina		51	-66	-353	-61
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-23	-30	-31	-34
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	9,4	10,1	9,4	9,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-60 354	-62 673	-97 872	-109 044

TULOSYKSIKKÖ: LASTEN JA NUORTEN KASVUN JA KEHITYKSEN TUKEMINEN SEKÄ LAPSIPERHEIDEN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

VASTUUHENKILÖ: Palvelujohtaja

Toiminta-ajatus

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toiminta-ajatuksena on edistää kunnan lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyttä ja hyvinvointia tarjoten oikea-aikaisia ja vaikuttavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja painottaen ennaltaehkäisyä ja varhaista tukea.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Avohuollon ja sijaishuollon lastensuojeluasiakkaiden määrän voimakas kasvu vaikuttaa tulevien vuosien toimintaan. Lastensuojelulain aikarajat esim. lastensuojelun tarpeen arvioinneissa edellyttävät voimavarojen lisäämistä.

Aloitettu määrätietoinen rakennemuutos laitoshoidosta perhehoitoon ja perhehoidon kehittäminen vaativat lisää henkilöstöresursseja ja investointeja. Sipoon kunta ei ole mukana missään alueellisessa perhehoitoyksikössä, joka vastaisi perhehoitajaperheiden lakisääteisestä alkuvalmennuksesta, rekrytoinnista ja tuesta sijoituksen aikana. Sipoo aikoo kehittää edellä mainittuja palveluja omana työnään varmistaakseen toiminnan kaksikielisyyden. Tämä edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja.

Uusi sosiaalihuoltolaki tulee voimaan portaittain vuoden 2015 alusta ja tuo mukanaan uudenlaista työskentelyä erityisesti lastensuojeluun ja perhetyöhön. Uusi laki korostaa ennalta ehkäisevää työtä ja edellyttää perheiden ja asiakkaiden auttamista tehostetulla perhetyöllä ja perhekuntoutuksella ilman lastensuojelun asiakkuutta ja lasten ja nuorten huostaanottoa. Kiireellisiä sijoituksia ei ole mahdollista tehdä ilman edellä mainittuja palveluja. Uuden lain muutokset edellyttävät lastensuojelun ja perhetyön voimavarojen lisäämistä.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Lastensuojelun ikävakioidut kustannukset, euroa/asukas	92	87	94	90
Kodin ulkopuolelle sijoitettavat 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	0,36 %		0,47 %	0,47 %

Lapset ja nuoret

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	478	312	112	40
Määräraha	Toimintamenot	-3 780	-4 111	-4 156	-4 367
Toimintakate	Netto	-3 302	-3 799	-4 044	-4 327
Määrärahan muutos %			8,8	1,1	5,1
Määrärahan muutos euroina			3 672	-376	-211
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-176	-201	-212	-222
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	31,9	34,4	35,3	31,5
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-118 492	-119 506	-117 734	-138 629

TULOSYKSIKKÖ: TYÖIKÄISEN VÄESTÖN TOIMINTAEDELLYTYSTEN VAHVISTAMINEN SEKÄ HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

VASTUUHENKILÖ: Johtava lääkäri

Toiminta-ajatus

Työikäisten palveluiden toiminta-ajatuksena on edistää aikuisten, työiässä olevien kuntalaisten, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä ennaltaehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä. Kuntalaisten omat voimavarat aktivoidaan osallistamalla potilaat oman terveytensä hoitoon ja tukemalla kuntalaisia ja heidän perheitään oman elämänsä hallinnassa. Palveluissa painotetaan moniammatillista työtettä ja ennaltaehkäisyä. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, joustavasti ja vaikuttavasti.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Toimeentulotukiasiakkaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut merkittävästi ja määrien enustetaan edelleen kasvavan.

Vuoden 2015 alusta tulee voimaan muutos pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta ja tämä tulee lisäämään kustannuksia sekä edellyttämään pitkäaikaistyöttömien aktivointia ja työllistämistä yhteistyössä kunnan muiden osastojen kanssa.

Vuoden 2015 alussa tulee voimaan myös uusi sosiaalihuoltolaki.

Uusi päivystysasetus edellyttää virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen järjestämistä yhteispäivystyksenä erikoissairaanhoidon kanssa.

Vuoden 2014 alussa voimaan tullut perusterveydenhuollon valinnanvapaus on tuonut reilut 400 ulko-paikkakuntalaista Sipoon palveluiden piiriin. Valitsijoiden määrän arvioidaan lisääntyvän.

Kattilankansi-ehdotuksena on suunniteltu päihde- ja mielenterveyspalveluiden ostopalveluihin säästää aikuisten asumispalveluiden tarkemmalla valvonnalla. Tämä tarkoittaa sekä tarkkaa moniammatillista harkintaa ennen uusia asumispalvelupäätöksiä että aikaisemmin sijoitettujen tilanteen seuranta. Tähän tarvittava työntekijäresurssi järjestetään tulosityksikön sisäisellä siirrolla.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Perusterveydenhuollon ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	617	627	645	643
Erikoissairaanhoidon ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	1 139	1 165	1 204	1 211
Toimeentuloturvan ja työllistämisen ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	81	80	88	89

Työikäiset

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	1 721	1 986	2 143	2 463
Määräraha	Toimintamenot	-30 159	-32 577	-34 199	-34 899
Toimintakate	Netto	-28 437	-30 591	-32 056	-32 436
Määrärahan muutos %			8,0	5,0	2,0
Määrärahan muutos euroina			-2 418	-4 040	-700
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-1 518	-1 617	-1 678	-1 663
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	100,7	112,4	113,0	112,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-299 491	-289 831	-302 646	-311 598
Erikoissairaanhoido		TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	0		0	
Määräraha	Toimintamenot	-17 860	-19 233	-19 835	-19 484
Toimintakate	Netto	-17 860	-19 233	-19 835	-19 484
Määrärahan muutos %		1,5	7,7	3,1	-1,8
Määrärahan muutos euroina		-269	-1 373	-1975	351

TULOSYKSIKKÖ: IKÄIHMISTEN HYVINVOINNIN JA ELÄMÄNLAADUN EDISTÄMINEN

VASTUUHENKILÖ: Ikääntyneiden palvelujohtaja

Toiminta-ajatus

Neuvoa, tarjota ja tuottaa ikääntyneiden ja vammaisten kuntalaisten yksilöllisiin tarpeisiin monipuolisia ja vaikuttavia palveluita hyvän ja omannäköisen elämän tueksi. Palveluiden toimintaperiaatteina ovat ikäihmisen osallisuus häntä itseään koskeissa asioissa sekä omien voimavarojen hyödyntäminen.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

- Vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki yhdistyvät ja vammaisille on tulossa lisää subjektiivisia oikeuksia.
- Yksityiset palveluntuottajat suunnittelevat kehitysvammaisten asumisyksikköjen rakentamista Siiposeen.
- Sateenkaaren yksi siipi muutetaan kotikuntoutusyksiköksi, ja kotihoitoon henkilöstön kuntoutusosaamista vahvistetaan määrätietoisesti.
- Virtuaali- ja mobiilipalveluita lisätään ikäihmisten kotona asumisen turvaamiseksi, palveluiden parantamiseksi sekä henkilöstökustannusten hillitsemiseksi tulevaisuudessa.
- Palvelusetelin käyttöönottoon valmistaudutaan.
- Palvelutalo Elsen avopalvelukeskuksen toimintaa monipuolistetaan yhteistyössä mm. vapaaehtoisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Green Care -toimintamallia vahvistetaan edelleen ja vapaaehtoisia koulutetaan mm. ulkoilukaveriksi kotona asuville.

Kattilankansi-ehdotuksena suunniteltu vammaispalveluiden kehittämishanke toteutetaan pääosin vuosien 2014–2016 aikana. Kehittämishankkeessa arvioidaan muun muassa kuljetuspalvelua saavien asiakkaiden kokonaistilanne sekä tarkistetaan ostopalvelupaikoissa asuvien henkilöiden tilanne ja palveluntarve. Tähän tarvittava työntekijäresurssi järjestetään tulossyksikön sisäisellä siirrolla. Tämän lisäksi selvitetään mahdollisuudet tarjota kehitysvammaisille työpaikkoja Siiposesta.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Vanhuspalveluiden ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	750	741	726	731
Vammaisten ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	242	243	237	232

Ikääntyneet

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	2 160	2 489	2 439	2 349
Määräraha	Toimintamenot	-14 820	-15 843	-15 773	-15 531
Toimintakate	Netto	-12 660	-13 354	-13 334	-13 182
Määrärahan muutos %			6,9	-0,4	-1,5
Määrärahan muutos euroina			-1 023	70	242
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-676	-706	-698	-676
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	129,6	131,6	128,7	128,1
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-114 349	-120 388	-122 556	-121 241

TULOSYKSIKKÖ: RUOKAPALVELUT

VASTUUHENKILÖ: Ruokapalvelupäällikkö

Toiminta-ajatus

Ruokapalvelujen tehtävänä on tukea eri hallintokuntien ydintehtävän onnistumista tuottamalla ruokapalveluita Sivistysosastolle sekä Sosiaali- ja terveysosastolle. Tavoitteena ja lähtökohtana on tuottaa laadukkaita ateriapalveluita kaikille asiakasryhmille. Ruokapalvelut palvelee asiakkaita kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Ruokan tulee olla maukasta ja laadukasta. Ruokapalvelut edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia noudattamalla eri asiakasryhmien ravintosuosituksia ja ohjaamalla terveellisten valintojen tekemiseen arjessa.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

- Tarkoituksenmukaisen valmistuskeittiökapasiteetin puuttuessa Etelä-Sipoon alueelta toimintaa on sekä siirretty pieniin valmistuskeittiöihin että siirrytty ostopalveluihin.
- Uusien keskuskeittiöiden sisäinen vuokra tuo paineita nostaa aterioiden hintoja. Vastaavasti henkilöstömenot pienenevät toimintaa keskitettäessä.
- Portaat luomuun -ohjelman kolmatta porrasta pilotoidaan sosiaali- ja terveysaseman keittiössä.
- Ruokapalvelut nivoutuu osaksi kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita elämäntaakallin mukaisin valmistuskeittiöin.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014 ennuste	TA 2015
<u>Määrätavoitteet</u>				
Suoritteet	1 064 716	1 089 325	1 085 000	1 085 000
Valmistuskeittiöt, kpl	7	7	7	7
<u>Laatutavoitteet</u>				
Ruokien lämpötilat ovat hygieniamääräysten mukaiset:				
kuuma ruoka yli +65°, % annoksista	100	100	100	100
kylmä ruoka alle +8°, % annoksista	95	100	95	100
<u>Taloudellisuustavoitteet</u>				
Hinta/suorite, euroa	3,16	3,32	3,30	3,27
Koululunaan sisäinen hinta, euroa	2,81	2,99	2,99	2,96
Päiväkotilunaan sisäinen hinta, euroa	2,49	2,65	2,65	2,62

Ruokapalvelu

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	3 618	3 521	3 618	3 580
Määräraha	Toimintamenot	-3 557	-3 364	-3 537	-3 549
Toimintakate	Netto	61	157	81	31
Määrärahan muutos %		5,4	-5,4	5,1	0,3
Määrärahan muutos euroina		-181	193	20	-12
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-3	-8	-4	-2
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	40,3	37,8	36,1	36,1
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-88 269	-88 995	-97 978	-98 296

5.5 TOIMIALA: SIVISTYSVALIOKUNTA

VASTUUALUE: KOULUTUS, VARHAISKASVATUS JA VAPAA-AJANTOIMINTA

VASTUUHENKILÖ: Sivistysjohtaja

1 000 €		TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	4 821	4 445	4 673	4 502	4 552
Määräraha	Toimintamenot	-48 814	-49 917	-50 840	-50 155	-50 075
Toimintakate	Netto	-43 993	-45 472	-46 167	-45 653	-45 523
Määrärahan muutos %		2,9	2,3	1,8	-1,3	-1,5
Määrärahan muutos euroina		-1 360	-1 103	-2 026	685	765
Toimintakatteen muutos %		3,8	3,4	1,5	-1,1	-1,4
Toimintakatteen muutos euroina		1 630	1 479	2 174	-514	-644
Suunn.muk. poistot		-582	-582			
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-2 348	-2 404	-2 417	-2 341	-2 334
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	601,6	604,8	648,0	656,6	
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-81 140	-82 535	-78 457	-76 390	
Toimintakulut		-48 492	-49 917	-50 840	-50 155	
Palkat ja palkkiot		-19 508	-20 373	-20 263	-20 231	
Henkilösivukulut		-5 088	-5 390	-5 600	-5 421	
Henk.korvaukset		322				
Henkilöstökulut		-24 274	-25 762	-25 861	-25 652	
Asiakaspalvelujen ostot					0	
Muiden palvelujen ostot		-9 946	-7 915	-8 181	-8 119	
Palveluiden ostot		-9 946	-7 915	-8 181	-8 119	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 149,1	-1 237,6	-1 241	-1 175	
Avustukset		-2 873	-2 865	-2 961	-2 906	
Vuokrat						
Muut toimintakulut		-10 251	-12 136	-12 596	-12 303	
Toimintatuotot		4 821	4 445	4 673	4 502	
Myyntituotot		1 165	1 107	1 115	1 123	
Maksutuotot		2 806	2 764	2 798	2 813	
Tuet ja avustukset		619	349	536	325	
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot		231	224	224	241	

Toiminta-ajatus

Sivistysosasto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia eri kohderyhmien saavutettavissa olevia varhaiskasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita omina palveluina, ostopalveluina tai tuettuina toimintoina. Kuntalainen voi olla itse mukana vaikuttamassa palveluita suunniteltaessa. Lasten ja nuorten kasvun, kehityksen, oppimisen ja viihtymisen kautta annamme eväät hyvään elämään.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Väestömäärän kokonaiskasvu säilyy edelleen maltillisena, joten kasvuun varaudutaan tehostamalla omaa toimintaa.

Tilakysymykset ovat haaste tälläkin kolmivuotiskaudella, koska huonokuntoisia tiloja on edelleen ja korvaavien tilojen löytäminen on toisinaan haasteellista. Sivistysosaston palveluverkkosuunnitelma valmistuu kauden aikana.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyö jatkuu. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön vuonna 2016. Varhaiskasvatuslain tuomat muutokset tulee huomioida toiminnan suunnittelussa. Sivistystoimen tulee varautua esiopetuksen muuttumiseen velvoittavaksi. Myös uuden liikuntalain tuomat mahdolliset muutokset tulee huomioida toiminnassa.

Sivistysosaston palvelujen ja toimintojen järjestämisessä huomioidaan Sipoon vastaanottamat pakolaiset.

Kansalaisopiston ja lukioiden järjestämisluvut on haettava uudelleen ennen vuotta 2017.

Sivistysosaston valmiussuunnitelmasta johdetut yksikkökohtaiset suunnitelmat valmistuvat kauden aikana. Tämä edellyttää yhteistyötä koko kunnan tasolla.

Kuntarakenneuudistukseen liittyvät yhdistymisselvitykset ja päätökset valmistuvat kauden aikana. Valtionosuusjärjestelmää on uudistettu osana kuntarakenneuudistusta. Myös perusopetuksen valtionosuuden perusteita selvitetään.

Sivistysosasto on edelleen mukana nuorisotakuun toteutumisen edistämistyössä.

Sivistysosaston organisaatiomuutos tulee voimaan kauden alussa.

Koko kauden aikana toteutetaan Operaatio Kattilankannen vaatimia toimenpiteitä. Asukaskohtaiset toimintakulut eivät saisi kasvaa.

Vuoden 2015 aikana käynnistetään muun muassa seuraavat digitalisointiin liittyvät projektit: päivähoiton kirjausjärjestelmän mobiilisovellus, Söderkullan kirjastosta omatoimikirjasto, opetuksen Edison-järjestelmä, Bring your own device -pilotointi joissakin kouluissa, kansalaisopiston kurssipalaute ja kurssitoive verkkopohjaisena, liikuntapaikkojen ja -salien varausjärjestelmän parantaminen.

Sitovat tavoitteet vuodeksi 2015

Strateginen / Sitova tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut / Itseoppivan asiantuntija-organisaation tavoitetila (vaihe 3)	Tulosityksiköiden konkreettiset tavoitteet on määritelty ja ne toteutuvat.	Vuoden 2015 tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti.
Jatkuva parantaminen / Kehityspolku tavoitetilaan	Sivistysosaston jokaisella tulosityksiköllä tulee olla vähintään yksi käynnistynyt projekti kohti määriteltyä tavoitetta.	Vähintään neljä määriteltyä kehityspolkua

Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 1: valtuuston linjausten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Toteutetaan kunnanvaltuuston syyskuussa 2014 hyväksymät säästötoimenpiteet (liite).	Säästötoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 2: päätöksenteon valmistelu ja toteuttaminen	Sivistysosaston hallintoa ja organisaatiota tarkastellaan.	Hallinnollisen henkilökunnan toimenkuvat on tarkistettu.

Koko osastoa koskevat strategiset tavoitteet vuosiksi 2015–2017

Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut

- Kuntalaiset voivat olla vaikuttamassa palveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa. Asiakaspalautetta kerätään sekä analysoidaan ja hyödynnetään kehittämistyössä jatkuvasti. Tiedottamista ja markkinointia parannetaan käyttäen asianmukaisia välineitä ja väyliä. Varhaisen puuttumisen ym. tukitoimia kehitetään. Osasto- ja kuntarajat ylittäviä palveluita kehitetään. Palveluja järjestettäessä tulisi ottaa huomioon palvelujen saavutettavuus. Palvelujen tarjontaa pyritään monipuolistamaan.

Jatkuva parantaminen

- Jokaisella työntekijällä on velvollisuus oman työn ja yhteisen toiminnan ja palveluiden kehittämiseen.
- Otetaan kehitysaskelita johdon määrittelemien toiminnan kehysten mukaisesti. Arvioidaan omaa toimintaa, analysoidaan ja vertaillaan muihin vastaavia palveluita tuottaviin lähikuntiin, kuntiin tai maihin.
- Toimimme rohkeasti, innovatiivisesti ja ketterästi myös monipuolisesti verkostoja hyödyntäen.

Talouden kattilankansiperiaate

- Vuonna 2015 alitetaan vuoden 2014 kustannuksia.
- Toimintakulut asukasta kohden eivät kasva.
- Kansalaistoimintaa tuetaan ja kannustetaan. Palveluita järjestetään rohkeasti uutta luoden vähemmillä kustannuksilla.

Nostokurkia Sipooseen

- Aktiivista kansalaistoimintaa tuetaan.
- Julkisuuteen tuodaan positiivisia uutisia, esim. Kulttuurikäytävä ja Nikkilän sydän, varhaiskasvatuksen Seikkailuliikunta-projekti ja Orientaatioprojekti.
- Asiakasystävällinen palveluverkko.

TULOSYKSIKKÖ: HALLINTOPALVELUT

VASTUUHENKILÖ: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Sivistysosaston Hallintopalvelut-yksikkö on palveluorganisaatio. Yksikkö palvelee sekä ulkoisia että sisäisiä asiakkaita proaktiivisella asenteella.

Yksikkö hoitaa keskitetysti hallinto- ja toimistopalvelut, kuten palvelutoiminnan tukipalvelut, hankintapalvelut, tilasto- ja suunnittelupalvelut, maksuliikenteen, laskutuksen, rekrytointeihin liittyvän valmistelun, oppilasrekisterin ja oppilaskuljetukset, sekä valmistelee ja toimeenpanee sivistysvaliokunnan, vapaa-ajanjaoston, suomen- ja ruotsinkielisten koulutusjaostojen päätökset. Tavoitteena on

luoda laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita, joissa lähtökohtana on asiakaslähtöinen palvelutulosyksiköiden palvelutasomäärittysten mukaan. Toimintaa ohjaavat erilaiset säädökset päivähoitosta, opetustoimesta, liikunta- ja nuorisotoimesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, hankintatoimesta ja hallintomenettelystä.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Sivistysosaston organisaatio muuttuu 1.1.2015. Sivistysosaston uuden organisaation vuoksi tehdään mahdolliset tarpeellisiksi katsotut muutokset toimenkuviin ja rooleihin.

Muut toimenpiteet

Sivistysosaston hallinnon prosessien kuvaamista jatketaan ja tehdään tarpeellisiksi katsottavat muutokset. Sivistysosaston uusi organisaatio ja henkilöstö tulee esittelemään kaikissa Sivistysosaston toimipisteissä ja poliittisissa toimielimissä.

Hallintopalvelut		1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot					
Määräraha	Toimintamenot		-603	-648	-579	-618
Toimintakate	Netto		-603	-648	-579	-618
Määrärahan muutos %			-8,8	7,5	-10,6	6,7
Määrärahan muutos euroina			58	-45	24	-39
Asukkaat	31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas		-32	-34	-30	-32
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv		6,9	7,4	7,0	7,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv		-87 349	-87 568	-82 714	-88 229

TULOSYKSIKKÖ: VARHAISKASVATUSPALVELUT

VASTUUHENKILÖ: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut-tulosyksikkö tarjoaa sekä lakisääteistä, laadukasta ja monipuolista päivähoitoa ja esiopetusta että avointa leikki- ja kerhotoimintaa. Vanhemmat saavat valita joko suomen- tai ruotsinkielisen päivähoiton mahdollisuuksien mukaan. Myös varhaiserityiskasvatuksen ja päivähoiton perhetyön avulla luodaan kattavat palvelut alle kouluikäisten lasten perheille. Palveluvalikkoa laajentavat kotihoito ja yksityisen hoidon tuet ja kuntalisät. Toiminnan tarkoituksena on turvata lasten hyvinvointi tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta sipoolaislapsille.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

- Nimikemuutos tulossa: Päivähoidon päällikön virkanimike muuttuu 1.1.2015 varhaiskasvatuspäälliköksi.
- Kolmesta päiväkotiyksiköstä luovuttiin 1.8.2014, vakinainen henkilökunta on uudelleensijoitettu, määräaikaisten työntekijöistä on luovuttu ja toimintaa on tehostettu. Lasten ja henkilökunnan sopeutuminen uusiin toimintayksiköihin on käynnissä.
- Tuettu pienryhmä on muuttanut pois Runebergin päiväkodista ja aloittanut toimintansa Metsätien päiväkodissa. Metsätien päiväkodin esiopetusryhmää ei jatkettu, koska Pohjois-Sipoon esiopetuslapset mahtuivat Talman päiväkodin, Lukkarin koulun, Huvikummun päiväkodin ja Lehmuslinnan päiväkodin esiopetusryhmiin.

Avoin varhaiskasvatus, päivähoito perhetyö, varhaiserityiskasvatus ja perhepäivähoito-ohjaus ovat muuttaneet uuteen tilaan Ratatupaan. Pysyvä oma tila tarjoaa mahdollisuuden toiminnan kehittämiseen ja tehostamiseen.

Varhaiskasvatusta kehitetään koulutusten ja projektien avulla. Meneillään ovat mm. Seikkailuliikunta-projekti ja Orientaatioprojekti.

Varhaiskasvatuksen ja varhaiskasvatuksen tukipalvelujen prosesseja selkiytetään edelleen ja yhteistyötä kehitetään varhaisen puuttumisen turvaamiseksi. Konsultatiivisen työryhmän kokoontumisia jatketaan ja toimintaa kehitetään yhteistyössä lastensuojelun, neuvolan, HUSin ja perhetyön kanssa.

Esiopetussuunnitelmatyötä jatketaan vuosina 2014–2016 yhteistyössä Koulutuspalveluiden kanssa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014 ennuste	TA 2015
0-6-vuotiaat	1 752	1 770	1 770	1 770
esikoululaisia	269	267	267	267
alle 3-vuotiaiden määrä	663	674	674	674
3-6-vuotiaiden määrä	1 089	1 096	1 096	1 096
Päivähoito: käyttökustannukset, euroa/kaikki 0-6-v.	8 497	8 803	8 803	8 675
Esiopetus: käyttökustannukset, euroa/esikoululainen	6 239	4 892	4 892	4 892
Alle 3-vuotiaiden määrä/1 000 asukasta	35	35	35	35
3-6-vuotiaiden määrä/1 000 asukasta	58	57	57	56
Kunnallinen päivähoito, käyttökustannukset, euroa/0-6-v.	6 169	6 411	6 411	6 308
Ostopalvelupäivähoito, käyttökustannukset, euroa/0-6-v.	891	915	915	915

*investointiluvut bruttolukuja

**Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

Varhaiskasvatuspalvelut

1 000 €		TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	2 139	2 057	2 056	2 065
Määräraha	Toimintamenot	-15 979	-16 557	-16 810	-16 662
Toimintakate	Netto	-13 840	-14 500	-14 754	-14 597
Määrärahan muutos %		4,3	3,6	1,5	-0,9
Määrärahan muutos euroina		-660	-578	-831	149
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-739	-767	-772	-749
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	241,0	244,2	247,0	247,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-66 304	-67 801	-68 057	-67 455

TULOSYKSIKKÖ: KOULUTUSPALVELUT

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014 ennuste	TA 2015
Perusopetus:				
käyttökustannukset, euroa/oppilas 20.9.	9 809	10 028	10 028	9 892
oppilasmäärä/1 000 asukasta	129	126	126	125
tunteja/oppilas 20.9.	2	2	2	1,7
Lukio:				
käyttökustannukset, euroa/opiskelija	9 603	9 582	9 582	9 529
oppilasmäärä/1 000 asukasta	18	18	18	17
kursseja/lukio-opiskelija 20.9.	1,82	1,61	1,61	n. 1,53

investointiluvut bruttolukuja

**Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

Koulutuspalvelut

1 000 €		TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	2 105	1 753	1 975	1 815
Määräraha	Toimintamenot	-26 725	-26 966	-27 600	-27 029
Toimintakate	Netto	-24 620	-25 213	-25 625	-25 214
Määrärahan muutos %		3,2	0,9	2,4	-2,1
Määrärahan muutos euroina		-839	-241	-1 714	-304
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-1 314	-1 333	-1 342	-1 293
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	304,4	302,8	343,0	346,7
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-87 795	-89 055	-80 466	-77 961

TULOSYKSIKKÖ: SUOMENKIELISET KOULUTUSPALVELUT

VASTUUHENKILÖ: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Tulosityksikön tarkoituksena on antaa kuntalaisille korkeatasoista opetusta kouluissa, joissa on osaavat opettajat, ylläpitää viihtyisiä ja turvallisia kouluja, tarjota mahdollisuuksia ammatilliseen koulutukseen myös rinnakkain lukiokoulutuksen kanssa ja vahvistaa nuorten tulevaisuudenuskoa. Toisin sanoen lapsille, nuorille ja aikuisille tarjotaan eväät hyvään elämään. Toimintaa tarjotaan sekä keskeisesti sijaitsevilla alueilla että kylissä ja pyritään siten vaikuttamaan monipuolisen yhdiskunnan rakentamiseen.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman ja vuoden 2014 kehyspäättöksen mukaisesti toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön rakenteet uudistetaan vuosina 2014–2016. Toisen asteen koulutuksen rahoituksesta ja rakenteellisesta uudistamisesta annetaan hallituksen esitykset syksyllä 2014. Toisen asteen koulutuksen rahoitusperusteita ja uusia järjestämisiluvia sovelletaan ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Kansalaisopiston ja lukioiden järjestämisiluvat on haettava uudelleen ennen vuotta 2017.

Siirtyminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin tapahtuu vaiheittain syksystä 2016 alkaen. Vuoden 2015 aikana Sipoon lukiot tekevät suunnitelman sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin siirtymisestä. Suunnitelma huomioidaan ylioppilastutkintolautakunnan asettamat reunaehdot henkilöstön osaamisen, tilojen, laitteiden sekä tietoverkkojen osalta.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyö jatkuu. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön vuonna 2016. Varhaiskasvatuslain tuomat muutokset tulee huomioida toiminnan suunnittelussa. Sivistystoimen tulee varautua esiopetuksen muuttumiseen velvoittavaksi. Myös uuden liikuntalain tuomat mahdolliset muutokset tulee huomioida toiminnassa. Valmistaudutaan lukioden uuden opetussuunnitelman tekemiseen.

TULOSYKSIKKÖ: RUOTSINKIELISET KOULUTUSPALVELUT

VASTUUHENKILÖ: Opetuspäällikkö

Toiminta-ajatus

Tulosyksikön tarkoituksena on antaa kuntalaisille korkeatasoista opetusta kouluissa, joissa on osaavat opettajat, ylläpitää viihtyisiä ja turvallisia kouluja, tarjota mahdollisuuksia ammatilliseen koulutukseen myös rinnakkain lukiokoulutuksen kanssa ja vahvistaa nuorten tulevaisuudenuskoa. Toisin sanoen lapsille, nuorille ja aikuisille tarjotaan eväät hyvään elämään. Toimintaa tarjotaan sekä keskeisesti sijaitsevilla alueilla että kylissä ja pyritään siten vaikuttamaan monipuolisen yhdiskunnan rakentamiseen.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman ja vuoden 2014 kehyspäättöksen mukaisesti toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön rakenteet uudistetaan vuosina 2014–2016. Toisen asteen koulutuksen rahoituksesta ja rakenteellisesta uudistamisesta annetaan hallituksen esitykset syksyllä 2014. Toisen asteen koulutuksen rahoitusperusteita ja uusia järjestämislupia sovelletaan ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Kansalaisopiston ja lukioden järjestämisluvut on haettava uudelleen ennen vuotta 2017.

Siirtyminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin tapahtuu vaiheittain syksystä 2016 alkaen. Vuoden 2015 aikana Sipoon lukiot tekevät suunnitelman sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin siirtymisestä. Suunnitelmassa huomioidaan ylioppilastutkintolautakunnan asettamat reunaehdot henkilöstön osaamisen, tilojen, laitteiden sekä tietoverkkojen osalta.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyö jatkuu. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön vuonna 2016. Varhaiskasvatuslain tuomat muutokset tulee huomioida toiminnan suunnittelussa. Sivistystoimen tulee varautua esiopetuksen muuttumiseen velvoittavaksi. Myös uuden liikuntalain tuomat mahdolliset muutokset tulee huomioida toiminnassa. Valmistaudutaan lukioden uuden opetussuunnitelman tekemiseen.

TULOSYKSIKKÖ: KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

VASTUUHENKILÖ: Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden yksikköön kuuluvat vuoden 2015 alusta kansalaisopisto, kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut.

Yksikön toiminnan kautta kuntalainen voi kehittää itseään, lisätä osaamistaan, edistää hyvinvointiaan ja kokea yhteenkuuluvuutta.

Kuntalaisten toiveet palveluiden kehittämiseksi otetaan huomioon ja tavoitteena on hyvä yhteistyö kunnassa toimivien yhdistysten ja muiden tahojen kanssa.

Tilat, tapahtumat ja toiminta mahdollistavat eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamisia. Viihtyisä ympäristö ja mahdollisuus aktiiviseen elämäntapaan ja elinikäiseen oppimiseen lisäävät hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Uusi yksikkö aloittaa toimintansa 1.1.2015. Uuden organisaation toimivuutta ja tehokkuutta kehitetään ja arvioidaan. Pidemmällä aikavälillä yksikön yhteistyöstä tulee luonnollinen tapa toimia ja resurssit saadaan siten tehokkaammin käyttöön.

Nikkilän taideohjelma laaditaan vuoden 2015 aikana. Taideohjelmaa hyödynnetään päivitettäessä Nikkilän kehityskuvaa.

Suunnitelmissa on kehittää Söderkullan kirjastosta omatoimikirjasto. Omatoimikirjasto tarkoittaa, että asiakkaat pääsevät kirjastokortillaan kirjastoon myös normaalin aukioloajan ulkopuolella. Söderkullan kirjaston osalta aukioloaika voisi täten noudattaa samassa rakennuksessa olevan ruokakaupan aukioloaikoja. Pidemmät aukioloajat voidaan täten toteuttaa lisäämättä henkilöstöä ja omatoimikirjasto johtaa tulevaisuudessa myös säästöihin.

Kansallisen luettelointiformaatin muutos edellyttää kirjastojärjestelmän vaihtoa lähivuosina, todennäköisesti vuonna 2016. Uusi järjestelmä mahdollistaa myös paremmat yhteisöllisesti verkon kautta tarjottavat kirjastopalvelut. Toiveena on myös laajentaa sähköisten kirjojen saatavuutta.

Kansalaisopiston imagoa pyritään edelleen nuorentamaan ja näkyvyyttä lisäämään. Yhteistyötä lisätään eri toimijoiden kanssa, erityisesti toisen asteen oppilaitosten, mm. lukioiden, kanssa. Uudet kiinteät toimipisteet kansalaisopiston opetukselle Söderkullasta, Nikkilästä ja Talman alueelta mahdollistavat säännölliset palvelut kuntalaisille kunnan taajamissa. Kansalaisopistojen järjestämisluvut on haettava uudelleen ennen vuotta 2017.

Liikuntapalvelut painottaa erityisesti liikkumattomien liikkeelle saamista. Keinoja etsitään yhdessä kunnan eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin kanssa. Uuden liikuntalain mahdolliset uudet muutokset huomioidaan.

Nuorisopalvelut jatkaa tulevinakin vuosina nuorten hyvinvoinnin edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä. Nuorisopalvelut osallistuu edelleen nuorisotakuutyöryhmään. Työryhmä edistää yhteistyössä eri toimialojen kanssa nuorisotakuun toteutumista Sipoossa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014 ennuste	TA 2015
Liikunnan ja ulkoilun käyttökustannukset, euroa/asukas	136	127	126	116
Liikuntatoimen avustukset, euroa/asukas	13	13	13	12
Nuorisotoimen käyttökustannukset, euroa/asukas	22	24	24	33
Nuorisotoimen avustukset, euroa/asukas	2,52	2,45	2,45	2,41
Kulttuuripalvelut:				
Kulttuuritoimen avustukset, euroa/asukas	1,98	1,75	1,60	1,28
Kirjasto:				
Lainausten määrä, kpl/asukas	15,5	15,8	15,6	15,5
Käyttökustannukset, euroa/asukas	80	85	83	83
Kansalaisopisto:				
Käyttökustannukset, euroa/asukas	48	45	44	44
Opetustunteja/asukas	0,56	0,57	0,56	0,56

*investointiluvut bruttolukuja

**Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

Kulttuuri ja vapaa-aika

		1 000 €	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015
Tuloarvio	Toimintatulot			577	635	642	622
Määräraha	Toimintamenot			-5 507	-5 746	-5 851	-5 847
Toimintakate	Netto			-4 930	-5 111	-5 209	-5 224
Määrärahan muutos %				-1,4	4,3	1,8	-0,1
Määrärahan muutos euroina				80	-239	-344	4
Asukkaat	31.12.			18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas			-137	-141	-144	-268
Henkilöstö 31.12.							
Työpanos laskennallisina virkoina	htv			49,3	50,4	51,0	55,9
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv			-100 005	-101 409	-102 137	-93 528

5.6 TOIMIALA: TEKNINEN VALIOKUNTA, RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALIOKUNTA

VASTUUALUE: TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

VASTUUHENKILÖ: Tekninen johtaja

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	12 080	13 040	13 328	13 403	13 403
Määräraha	Toimintamenot	-16 874	-17 742	-18 770	-17 819	-17 669
Toimintakate	Netto	-4 794	-4 702	-5 442	-4 416	-4 266
Määrärahan muutos %		-0,5	5,1	5,8	-5,1	-5,9
Määrärahan muutos euroina		93	-868	-1028	951	1 101
Toimintakatteen muutos %		-222,1	-1,9	15,7	-18,9	-21,6
Toimintakatteen muutos euroina		-8 719	92	-740	1 026	1 176
Suunn.muk. poistot		-5 658	-8 485	-9 000		
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-256	-249	-285	-226	-219
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	132,1	127,1	126,9	128,4	
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-127 738	-139 591	-147 912	-138 776	
Toimintakulut		-16 775	-17 742	-18 769	-17 819	
Palkat ja palkkiot		-3 972	-3 978	-4 420	-4 397	
Henkilösivukulut		-1 114	-1 106	-1 191	-1 180	
Henk.korvaukset		49		0	0	
Henkilöstökulut		-5 037	-5 084	-5 611	-5 578	
Asiakaspalvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot		-6 291	-6 745	-7 061	-5 941	
Palveluiden ostot		-6 291	-6 745	-7 061	-5 941	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 877	-4 001	-3 880	-4 218	
Avustukset		-81	-80	-80	-81	
Vuokrat						
Muut toimintakulut		-1 489	-1 835	-2 137	-2 001	
Toimintatuotot		12 080	13 040	13 327	13 403	
Myyntituotot		4 892	4 875	5 209	5 503	
Maksutuotot		565	624	979	637	
Tuet ja avustukset		8	25			
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot		6 615	7 515	7 139	7 263	

Käyttömenojen kehittymien talousarviokautena 2015–2017

Taulukossa on esitetty Tekniikka- ja ympäristöosaston talousarvio vuodeksi 2015 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2016 ja 2017. Toimintatulot ja -menot on arvioitu reaalisina kustannuksina vuoden 2015 kustannustasossa. Toimintatuloihin ja -menoihin on sisällytetty osaston kattilankansisäästöt ja toiminnan tehostamistoimenpiteet.

Toimintamenot pienenevät selvästi koko suunnittelukauden ajan. Vastaavasti toimintatulot kasvavat koko suunnittelukauden, vaikka kiinteistöjen ylläpidon sisäisiä vuokria pienennetään inflaation verran koko jakson ajan. Kiinteistöjen ylläpidon sisäisten vuokrien pitäminen koko suunnittelukauden vuoden 2014 kustannustasossa auttaa osastoja talouden tasapainottamisessa. Myös toimintakate pienenee selvästi koko suunnittelukauden ajan.

Toimintamenot

Vuoden 2015 toimintamenoehdotus pienenee vuoden 2014 tulosennusteesta yhteensä 714 000 eurolle ja alittaa kunnanhallituksen asettaman kehyksen noin 0,7 miljoonalla eurolla. Pääsyy talousarvion toimintamenojen pienemiseen vuonna 2015 on se, että käyttötalouteen kohdistuvia ELY-investointeja ei ennakoita olevan vuonna 2015, ja vuonna 2014 niiden osuus talousarviosta oli 700 000 euroa. Jatkossa ELY-investoinnit kohdistetaan talousarvion investointiosaan. Vaikka ELY-kustannukset otetaan huomioon, talousarvion toimintamenot pienenevät inflaatiota enemmän.

Vuosien 2016 ja 2017 toimintamenot on esitetty vuoden 2015 kustannustasossa. Vuonna 2016 osaston toimintamenojen ennustetaan pienenevän lähes 400 000 eurolla ja edelleen vuonna 2017 noin 250 000 eurolla verrattuna vuoden 2015 toimintamenoihin. Suurin osa toimintamenojen pienemisestä on suunniteltu toteutettavaksi tehostamalla koko osaston toimintaa, lisäämällä kiinteistökannan tehokkuutta ja parantamalla kiinteistöjen käyttöastetta kattilankansitoimenpiteiden mukaisesti.

Toimintamenot vähenevät siitä huolimatta, että ylläpidettävän infran määrän (kadut, puistot ja vesihuoltoverkosto) ennakoitaan kasvavan selvästi asukasmäärän kasvaessa. Asukasmäärän ennustetaan kasvavan vuonna 2015 noin 400 asukkaalla, vuonna 2016 noin 650 asukkaalla ja vuonna 2017 noin 700 asukkaalla.

Toiminnan tehostamistoimenpiteet on esitetty yksiköittäin tarkemmin.

Toimintatulot

Vuoden 2015 toimintatulojen ennustetaan olevan noin 80 000 euroa suuremmat kuin kunnanhallituksen esittämä kehys ja kasvavan vuoden 2014 talousarvioennusteesta noin 250 000 euroa. Vuosina 2016 ja 2017 toimintatulojen ennustetaan kasvavan reaalisesti kumpanakin vuonna edelleen noin 130 000 euroa/vuosi verrattuna talousarviovuoteen 2015.

Toimintatulojen kasvu johtuu pääasiassa vesihuoltolaitoksen arvioitujen vesimaksutulojen kasvusta. Sen sijaan kiinteistöjen sisäinen vuokra ylläpitokustannusten osalta pidetään koko suunnittelukauden vuoden 2014 hintatasolla. Tämän takia osaston toimintatulojen kasvu jää huomattavasti vesihuollon toimintatulojen kasvua pienemmäksi.

Toimintakate

Toimintakate pienenee selvästi koko suunnittelujakson ajan ylläpitovuokran reaalisesta laskusta huolimatta. Osaston henkilöstömäärän ennustetaan vähenevän talousarviokaudella 2015–2017 yhteensä neljällä henkilötyövuodella.

Toiminta-ajatus

Osasto tarjoaa kuntalaisille viihtyisän, turvallisen ja toimivan elinympäristön rakennuttamalla ja ylläpitämällä Sipoon kunnallistekniikkaa ja toimitiloja sekä ohjaamalla ja valvomalla kunnassa tapahtuvaa rakentamista sekä koordinoimalla ja toteuttamalla kunnan investoinnit.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Operaatio Kattilankansi

Operaatio Kattilankansi on ollut Tekniikka- ja ympäristöosaston kehittämispolun luonnollinen jatke. Vuonna 2014 Tekniikka- ja ympäristöosasto käynnisti toiminnan kehittämisen kohti suunnitelmallisempaa, ennakoivampaa ja kustannustehokkaampaa toimintaa kehittämällä yksiköiden toimintatapoja ja prosesseja. Työ jatkuu Toimitilojen operatiivisen työn suunnitelmallisuuden lisäämisellä sekä hankintojen optimoinnilla. Vuoden 2014 alusta talouden kustannusten seuranta ja tiliöinti muuttuivat niin, että kustannuksia on pystytty seuraamaan toiminnoittain. Tämä seuranta vastaa osaston ja yksiköiden nykyisiä organisaatiomalleja. Parempaa ja kuvaavampaa kustannustietoa on voitu alustavasti käyttää hyväksi Operaatio Kattilankannen säästöjä määriteltäessä.

Tekniikka- ja ympäristöosasto toteutti Operaatio Kattilankannen ensimmäisen vaiheen kartoittamalla kaikki mahdolliset säästökohteet. Kartoituksen yhteydessä työprosessit käytiin läpi yksiköittäin työntekijöiden kanssa. Samanaikaisesti tarkasteltiin osaston työprosesseja ja kokonaisuuksia sekä kokonaisuuksissa saavutettavia säästömahdollisuuksia luomalla niistä ns. sateenvarjohankkeita ja määrittämällä niissä oleva säästöpotentiaali. Sateenvarjohankkeet kokosivat kaikki yksityiskohtaiset toimenpiteet toiminnalliseksi kokonaisuudeksi, jolle asetettiin saavutettavissa oleva tavoite.

Operaatio Kattilankannen säästöt on viety osaksi Tekniikka- ja ympäristöosaston talousarvioehdotusta, ja niiden toteuttaminen on yksi talousarviovuoden päätavoitteista.

ICT:n hyödyntäminen ja kohti itseoppivaa asiantuntijaorganisaatiota

Sipoon kunnan uusi tavoite siirtyä kohti itseoppivaa asiantuntijaorganisaatiota on luonnollinen jatke Tekniikka- ja ympäristöosaston kehittämisessä. Kehittämistyö ICT:tä hyväksi käyttäen on myös yksi keskeinen osa Tekniikka- ja ympäristöosaston työkalupakkia.

Talousarviovuonna 2015 Tekniikka- ja ympäristöosastolla on käynnissä tai vuoden 2015 aikana käynnistetään seuraavat ICT-pohjaiset kehittämisprojektit:

Investointiohjelman työkalun edelleen kehittäminen

- Vuonna 2013 luotiin investointiohjelman muodostamisen prosessi ja toimintatapa sekä kehitettiin investointiohjelman Excel-versio. Vuonna 2014 investointiohjelman sisältöä kehitettiin ja siitä ohjelmoitiin tietokantaohjelmisto. Vuoden 2015 tavoitteena on kehittää investointiohjelman tuloksia havainnollistava graafinen ja karttamuotoinen käyttöliittymä.

Virtuaalinen Sipoo-talo

- Virtuaalinen Sipoo-talo-hanke käsittää toiminnan, jossa nykyisissä toimitiloissa vuokrattavissa olevia tiloja tarjotaan keskitetysti yhtenäisin ehdoin eri tavoin, mm. netin kautta, ulkopuolisten käyttöön. Tavoitteena on, että Virtuaalisen Sipoon talon toiminta käynnistetään ja siihen liittyvä ohjelmisto otetaan käyttöön vuonna 2015.

Rakennusvalvonnan sähköinen lupa-asiointi

- Rakennusvalvonnassa sähköistetään koko ympäristö asiointista arkistoon. Sähköisen lupa-asioinnin palvelukanavan avulla Rakennusvalvonnan toimintaa voidaan tehostaa ja parantaa niin, että kasvusta ja rakentamisesta aiheutuva paine tulevaisuudessa keventyy.

Rakennus- ja huoneistorekisterin kehittäminen

- Kehittämisprojektissa rekisteri saatetaan ajan tasalle. Rekisterin avulla tehostetaan eri toimijoiden tiedonkeruun prosesseja.

Rekisterin luominen haja-asutusalueiden kiinteistöjen jätevesijärjestelmistä

- Tehokkaan valvonnan ja kohdennetun neuvonnan edellytyksenä on ajantasainen rekisteri. Hajajätevesiasetuksen määräajan umpeutuessa maaliskuussa 2016 rekisterin tarve korostuu entisestään.

Ympäristönsuojelun sähköinen viestintä

- Ympäristönsuojelulaki uudistui 1.9.2014 ja siinä määrätään viranomaiselle velvoitteita, jotka koskevat sähköistä viestintää. Yhteistyössä hallinnon kanssa luodaan käytännöt velvoitteiden toteuttamiseksi.

Katu- ja puistorekisterin luominen

- Katu- ja puistorekisterin avulla voidaan ennakoida ja tehostaa mm. tulevia kadunkunnostustoimenpiteitä.

Pumppaamoiden automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmän parantaminen

- Projektin tavoitteena on parantaa häiriötilannetoimintaa, eli pienentää ylivuotojen määrää, sekä parantaa päivystystyön tehokkuutta.

Kiinteistöjen ylläpidon toiminnanohjausjärjestelmä

- Toimitilojen kiinteistöjen ylläpidon toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön tehostamaan operatiivisen työn tärkeimpiä prosesseja.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmien toiminnan ja käyttöliittymien yhtenäistäminen

- Kiinteistöautomaatiota kehitetään helpommaksi ja yhtenäisemmäksi työkaluksi palvelemaan tarkoitustaan, eli kiinteistön seuranta ja talotekniikan ohjausta

Lukituksen, kulunvalvonnan ja turvajärjestelmien toiminnan ja käyttöliittymien yhtenäistäminen

- Yhtenäistetään ja kehitetään käytännön työssä toimivammaksi järjestelmäksi siten, että työ voidaan tehdä sujuvammin ja joustavammin.

Edellä mainitut ICT-projektit ovat keskeinen osa osaston kehittämistä ja kustannusten hallintaa.

Kunnan kasvustrategian tukeminen

Investointihankkeiden tulee kohdistua oikeisiin kohteisiin ja ne tulee toteuttaa oikein. Investointikohteen kohdistamisen apuvälineinä ovat kymmenen vuoden investointiohjelma ja INTO-työkalu. Investointihankkeen lähtökohtana ja perustana on hyvä toiminnallinen ja tekninen suunnittelu, koska investointikustannukset sidotaan hankkeiden suunnitteluun.

Tekniikka- ja ympäristöosasto on yhteistyössä yksiköidensä (Katu- ja viheralueet, Vesihuolto, Toimitilat) sekä Kaavoitus-yksikön, Sosiaali- ja terveysosaston ja Sivistysosaston sekä Talous- ja hallintokeskuksen virkamiesten kanssa laatinut investointiohjelman työkalun INTO-ohjelmiston. Työkalun kehittämisen ensimmäinen vaihe aloitettiin vuoden 2013 alussa ja toinen vaihe vuoden 2014 alussa. Tällä hetkellä INTO-työkalu on tietokantaohjelmisto, joka mahdollistaa eri skenaarioiden ja vaikutusten arvioinnin.

INTO-ohjelmisto jakautuu infra-osaan ja rakennukset-osaan. Infra-osa käsittää prosessin kaavoitus–infran rakentaminen–tontinmyynti–asukkaan muutto. Työkalulla saadaan realistinen kuva uusien alueiden ja kaavamuutosalueiden asukaslisäyksestä ja alueiden toteutuksen vaikutuksesta talouteen. Tänä vuonna laadittu investointiohjelma on infra-investointien osalta lähtenyt kaavoituksen aikataulusta. Työkalu mahdollistaa myös tonttien myynnistä ja markkinoinnista lähtevän suunnitteluprosessin. INTO-ohjelmiston rakennukset-osan lähtökohtana ovat asukasmäärä ja sen kehittyminen sekä toimintojen palveluverkkosuunnitelmat. Osiossa määritellään investointikustannusten lisäksi rakennusten rakentamisen tehokkuuden tunnusluvut.

Vuonna 2014 INTO-työkalua on käytetty hyväksi investointisuunnitelman laadinnassa. Vuonna 2015 INTO-työkalua kehitetään edelleen tulosten esittämisen osalta kohti graafista ja karttamuotoista käyttöliittymää. Vuoden 2015 tavoitteena on myös määritellä ja ottaa käyttöön sujuva ja kustannustehokas hankkeiden suunnitteluprosessi.

Koko osastoa koskevat strategiset ja sitovat tavoitteet vuosiksi 2015–2017

Sipoon kunnan yhteiset valtuustokauden tavoitteet ovat 1) Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut, 2) Jatkuva parantaminen, 3) Talouden kattilankansiperiaate ja 4) Nostokurkia Sipooseen. Kaikille strategisille tavoitteille on kullakin osastolla ja kussakin tulosyksikössä sovittu yhteiset sitovat tavoitteet. Osastojen sitovien tavoitteiden lisäksi tulosyksiköille on määritetty yksikkökohtaiset toiminnalliset tavoitteet.

Osaston sitovien tavoitteiden toimenpiteet on pyritty määrittelemään siten, että ne muodostavat jatkumon vuoden 2014 sitoville tavoitteille. Vuonna 2014 osaston tavoitteet olivat:

1. Osaston johtamista ja toimintatapaa kehitetään kohti suunnitelmallista ja ennakoivaa toimintaa siten, että toiminta on entistä tehokkaampaa ja asiakaslähtöisyyttä palvelevaa.
2. Osaston sisäisen laskennan kustannusseuranta uudistetaan toimintopohjaiseksi
3. 10 vuoden investointiohjelmalla täydennetään priorisoiduksi ja perustelluksi investointiohjelmaksi.

Tekniikka- ja ympäristöosaston vuoden 2015 sitovien tavoitteiden toimenpiteet ja niiden mittarit esitetään seuraavassa taulukossa:

Sitovat tavoitteet vuodeksi 2015

Strateginen / Sitova tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakaslähtöiset, hyvinvointia ja terveyttä edistävät kuntapalvelut / Itseoppivan asiantuntija-organisaation tavoitetila (vaihe 3)	1. Virtuaalisen Sipoo-talon toiminta käynnistetään ulkoisten asiakkaiden osalta. 2. Kiinteistöjen ylläpidon toiminnanohjausjärjestelmän huoltokirjaosio otetaan käyttöön.	1. Asiakas on saanut tilan kyseisen toiminnan kautta. 2. Huoltokirja on raportoitavissa.
Jatkuva parantaminen	Jokainen tulosyksikkö suunnittelee kehityspolun tavoitetilan saavuttamiseksi sekä päättää ensimmäisestä askeleesta tavoitetilan saavuttamiseksi.	Jokaisella tulosyksiköllä on vähintään yksi käynnistetty projekti.
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 1: valtuuston linjausten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Vuoden 2015 talousarviossa pysytään toimintamenojen ja toimintatulojen osalta.	Tulot > = 13 403 000 euroa Menot < = 17 819 000 euroa
Talouden kattilankansiperiaate / vaihe 2: päätöksenteon valmistelu ja toteuttaminen	Vaiheen 2 toimenpiteet viedään päätettäväksi asianomaiseen päätöselimeen.	Päätöksenteko
Nostokurkia Sipooseen	10 vuoden investointiohjelma päivitetään ja investointisuunnitelma laaditaan.	Investointiohjelma ja -suunnitelma on laadittu osana talousarvioprosessia.

Virtuaalinen Sipoo-talo -hanke on kuntalaisia ja yhdistyksiä keskeisesti palveleva nettipohjainen palvelu, jota tuetaan perinteisellä palvelulla, ja se on siten tärkeä osa asiakaspalvelun parantamista. Palvelun avulla tilojen tarjoaminen asukkaiden ja yhdistysten käyttöön on kootusti ja helposti tarjolla. Tämän ohella järjestämiskustannuksia voidaan alentaa nykyisestä.

Huoltokirja on kiinteistöjen ylläpidon suunnitelmallisen ja ennakoivan toiminnan käytäntöön viemistä ja kiinteistön ylläpidon kustannustehokkuutta lisäävä toimenpide.

Tekniikka- ja ympäristöosasto on vienyt kaikki kattilankansitoimenpiteet vuosien 2015, 2016 ja 2017 talousarvioiden toimintatuloihin ja -menoihin. Vuoden 2015 osalta toimintamenojen vähennykset ja toimintatulojen lisäykset jopa ylittävät kattilankansisäästöt ja annetun kehityksen.

Tekniikka- ja ympäristöpalvelut on keskeisesti mukana kunnan kasvun toteuttamisessa ja laatii talousarvion laadinnan yhteydessä investointiohjelman 10 vuodelle. Investointisuunnitelman avulla voidaan hallita koko kunnan investointitaloutta.

TULOZYKSIKKÖ: HALLINTO

VASTUUHENKILÖ: Hallintosihteeri

Toiminta-ajatus

Tulosityksikkö huolehtii osaston talous- ja hallintotehtävistä, palvelee valiokuntaa sekä tekee asukasvalinnat Kunta-asunnot Oy:n omistamiin asuntoihin. Yksikön määrärahaan sisältyvät myös pelastustoimintaan varatut määrärahat.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Vuonna 2015 jatketaan osaston käytäntöjen kehittämistä ja yhdenmukaistamista. Käytäntöjen selkeyttäminen säästää useiden työntekijöiden työaikaa ja helpottaa työntekoa ja tehostaa siten toimintaa osastolla. Keskeisiä kehittämiskohteita ovat mm. osaston hallintotyön palveluiden prosessien määrittämisen jatkaminen ja varamiesjärjestelmän luominen ja arkistohallintaprojektin edistäminen yhteistyössä asianhallintasihteerin kanssa.

Hallinto-yksikön ja Toimitilojen välinen keskeinen kehittämishanke on Virtuaalisen Sipoo-talon toiminnan käynnistäminen. Virtuaalinen Sipoo-talo käsittää toiminnan, jossa nykyisissä toimitiloissa vuokratavissa olevia tiloja tarjotaan keskitetysti yhtenäisin ehdoin eri tavoin, mm. netin kautta, ulkopuolisten käyttöön. Tavoitteena on tarjota yhdistyksille ja toimijoille mahdollisuus toimintansa järjestämiseen ja samalla tehostaa nykyisten tilojen käyttöä. Yhdistysten ja toimijoiden käytettävissä olevat tilat muodostavat Virtuaalisen Sipoo-talon. Virtuaalisen Sipoo-talo-projektin läpiviemiseksi osastolle siirretään yksi toimi Talous- ja hallintokeskuksesta.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Asuntoasiat,				
Asukkaiden valinta Kunta-asunnot Oy:n asuntoihin (kpl)	142	165		
Pelastustoimi, käyttökustannukset, euroa/asukas*	115	115	114	112

*Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

Hallinto

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	38	38	20	30
Määräraha	Toimintamenot	-2 376	-2 640	-2 701	-2 699
Toimintakate	Netto	-2 338	-2 602	-2 681	-2 669
Määrärahan muutos %		-4,8	11,1	2,3	-0,1
Määrärahan muutos euroina		120	-264	-61	2
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-125	-138	-140	-137
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	4,4	4,9	4,8	6
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-540 027	-538 776	-562 708	-449 757

TULOSYKSIKKÖ: RAKENNUSVALVONTA

VASTUUHENKILÖ: Rakennusvalvontapäällikkö

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena rakennusvalvontaviranomaisena.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on tuottaa terveellistä, turvallista rakentamista ja hyvää kuntakuva sekä viihtyisää elinympäristöä. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluvat myös rakentamisen ohjaus, neuvonta, valvonta sekä rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelyminen. Rakennusvalvonta huolehtii rakentamismääräysten noudattamisesta ja kaavoituksen toteutumisesta sekä valvoo myös rakennettua ympäristöä.

Rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavat mm. maankäyttö- ja rakennuslaki, maankäyttö- ja rakennusasetus, Sipoon kunnan rakennusjärjestys, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kaavat ja niiden määräykset.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Rakennusvalvonnan roolin päivittämistä jatketaan ympäristöministeriön luonnostelemat linjaukset huomioonottaen. Ympäristöministeriön linjauksien mukaan Rakennusvalvonnan tulisi olla riippumaton, toimivaltainen, palvelevaan ennako-ohjaukseen suuntautuva, yksikkökooltaan riittävän iso sekä sähköiseen asiointiin siirtyvä yksikkö.

Rakennusvalvonnassa sähköistetään koko ympäristö asiointista arkistoon. Sähköisen lupa-asioinnin palvelukanavan avulla Rakennusvalvonnan toimintaa voidaan keskittää, tehostaa ja parantaa tulevaisuuden kasvu- ja rakentamispainetta keventämään. Myös sähköisestä arkistoinnista on pitkällä aikavälillä tavoitteena hakea säästöjä: työn tekeminen tehostuu ja sujuvoituu sekä arkistotilan tarve vähenee. Sähköinen arkistointi vaatii edelleen kehitystyötä.

Rakennus- ja huoneistorekisterin ja rakennetun ympäristön vertailua ja tarkastelua tehdään; rekisterin ajan tasalle saattaminen on tärkeää myös kiinteistöverotuksen näkökulmasta. Rakennustietojen käsittelyä uudistetaan lisäksi valtakunnallisesti Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmässä: käytön otetaan pysyvä rakennustunnus, jonka avulla tehostetaan eri toimijoiden tiedonkeruun prosesseja.

Uuden, selkeän ja kasvua tukevan rakennusjärjestyksen laatimista jatketaan. Lisäksi yhteistyötä lisätään erityisesti Kaavoitus, Mittaus ja kiinteistö sekä Ympäristönsuojelu -yksiköiden suuntaan. Tällöin tavoitteena on työnjaon selkeyttäminen ja työn tehostaminen.

Rakennusvalvonnan henkilöstövajaukset on täytetty vuoden 2014 aikana, ja yksikkö voi täysilukuisena keskittyä tehtäviensä hoitamiseen ja kehittämiseen.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Rakennusvalvonnan käyttökustannukset, euroa/asukas	42	42	43	42
Myönnettäviä rakennuslupia	350	400	400	450
Myönnettäviä toimenpidelupia	90	60	60	80
Poikkeamispäätöksiä, suunnittelutarveratkaisuja ja lausuntoja	84	100	80	100
Rakennuslupien käsittelyaika 80 %:n osalta, kk	1,5	2	2	2
Poikkeamispäätösten ja suunnittelutarveratkaisujen keskimääräinen käsittelyaika 80 %:n osalta	3,5	4	4,5	3,5

Rakennusvalvonta

		1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot		525	571	976	622
Määräraha	Toimintamenot		-686	-803	-770	-807
Toimintakate	Netto		-162	-232	206	-185
Määrärahan muutos %			-3,1	17,0	-4,1	4,8
Määrärahan muutos euroina			22	-117	33	-37
Asukkaat	31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas		-9	-12	11	-9
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv		10,0	10,3	9,0	10,5
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv		-68 604	-77 961	-85 556	-76 876

TULOSYKSIKKÖ: YMPÄRISTÖNSUOJELU

VASTUUHENKILÖ: Ympäristönsuojelupäällikkö

Toiminta-ajatus

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristövaliokunta. Ympäristönsuojeluyksikkö vastaa kunnassa alan valvonnasta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä huolehtii siitä, että ympäristönsuojelusta annettua lainsäädäntöä ja määräyksiä noudatetaan. Yksikkö valmistelee ympäristönsuojelua koskevat lupahakemukset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviksi. Yksikön määrärahaan sisältyvät myös alueellisesti hoidetun maaseutuhallinnon tehtäviä varten varatut määrärahat.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Uusi ympäristönsuojelulaki tuli voimaan 1.9.2014. Ympäristönsuojelu-yksikkö kehittää ympäristönsuojelun lupamenettelyä ja lupien valvontaa vastaamaan lakiuudistuksen vaatimuksia. Lakimuutoksen myötä kunnan antamia määräyksiä ja taksoja on todennäköisesti syytä tarkistaa. Sipoon ympäristönsuojelumääräykset ovat osittain vanhentuneet ja on tärkeää, että ne saadaan päivitettyä nykyllänsäädännön mukaisiksi.

Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien saaminen hajajätevesiasetuksen vaatimusten tasolle vaatii lisäpanostusta, koska määräaika umpeutuu 16.3.2016. Ympäristönsuojelu ja Vesihuolto -yksiköt käynnistävät yhdessä projektin, jonka avulla luodaan ensin rekisteri ja informaatio-/markkinointipaketti vesihuoltoverkkoon liittymisestä niille kiinteistöille, joilla on tällä hetkellä mahdollisuus liittyä vesihuoltoverkkoon. Tämän jälkeen rekisteriä laajennetaan koskemaan kunnan kaikkia vesihuoltoverkkoon liittymättömiä kiinteistöjä.

Yksikkö jatkaa Taasjärven vedenlaadun seurantaa ja selvittää Taasjärven valuma-alueen kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien kunnostustarpeet. Onnistunutta Jokitalkkari-hanketta jatketaan, jotta voidaan turvata luontaisen lohikannan lisääntyminen Sipoonjoen sivuhaaroissa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Myönnettäviä lupia	19	8	10	11
Lausunnot	65	30	50	45
Ympäristötoimen käyttökustannukset, euroa/asukas*	21	28	27	26

*Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

Ympäristönsuojelu

		1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot		49	52	15	15
Määräraha	Toimintamenot		-468	-406	-521	-498
Toimintakate	Netto		-419	-354	-506	-483
Määrärahan muutos %			-5,0	-13,3	28,3	-4,4
Määrärahan muutos euroina			25	62	-115	23
Asukkaat	31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas		-22	-19	-26	-25
Henkilöstö 31.12.						
Työpanos laskennallisina virkoina	htv		7,5	4,5	7,1	4,9
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv		-62 411	-90 222	-73 380	-101 612

TULOSYKSIKKÖ: KATU- JA VIHERALUEET

VASTUUHENKILÖ: Kuntatekniikan päällikkö

Toiminta-ajatus

Tulosityksikkö huolehtii katujen, puistojen ja muiden kunnan yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta. Lisäksi yksikkö huolehtii kunnan metsien hoidosta sekä jätelain, romuajoneuvolain ja yksityisistä teistä annetun lain mukaisten kunnan tehtävien hoidosta.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Kattilankansi

Lähivuodet ovat kuntatalouden kannalta haastavia, minkä johdosta Sipoon kunnassa on mm. Operaatio Kattilankannen avulla etsitty säästökohteita. Katu- ja viheralueet -yksikössä varaudutaan tähän mm. toiminnan tehostamisella ja energian säästämällä. Energian säästämiseksi vaihdetaan lähivuosina nykyiset elohopeapolttimoilla varustetut valaisimet uusiin LED-valaisimiin.

Talousarviota laadittaessa on otettu huomioon Katu- ja viheralueiden vuosittainen kolmen prosentin kasvu ja tästä aiheutuva ylläpitotyön kustannusten lisääntyminen sekä toiminnan tehostamisella saavutettavat kustannussäästöt. Suunnittelukauden loppupuolella kasvun aiheuttama työ määrän lisääntyminen on hieman suurempi kuin tehostamisella saavutettava säästö.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Laaditaan katurekisteri, jonka avulla voidaan ennakoida mm. katujen tulevia kunnostustoimenpiteitä. Katurekisterin laatimiseksi kartoitetaan kunnan katuomaisuuden pinta-alat, katualueella olevat laitteet ja johdot. Lisäksi kerätään katujen kuntotiedot, tehdyt perusparannukset, päällystämiset, ojitukset ym. tiedot.

Laaditaan puistorekisteri, jonka avulla voidaan ennakoida mm. puistojen tulevia kunnostustoimenpiteitä. Puistorekisterin laatimiseksi kartoitetaan hoidettavien puistojen pinta-alat, kasvitiedot, leikkivälineet ja laitteet kuntotietoineen.

Laaditaan selvitys hulevesien johtamisesta ja hulevesimaksun käyttöönotosta. Hulevesimaksulla kateaan mm. sadevesiviemäreiden ja niihin liittyvien viivytys- ja selkeytyslaitteiden käyttö- ja rakentamiskustannukset.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Liikenneväylät				
käyttökustannukset, euroa/asukas*, josta	142	193	139	139
– poistot, euroa/asukas	61	55	68	68
– uusinvestoinnit, euroa/asukas**		174		
– perusparannusinvestoinnit, euroa/asukas**		29		
Puistot ja yleiset alueet				
käyttökustannukset, euroa/asukas*, josta	22	25	22	21
– poistot euroa/asukas	7	7	7	7
– uusinvestoinnit, euroa/asukas**		8		
– perusparannusinvestoinnit, euroa/asukas**		3		

* Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

**Investointiluvut bruttolukuja

Katu- ja viheralueet

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	518	319	161	130
Määräraha	Toimintamenot	-2 210	-1 910	-2 828	-2 264
Toimintakate	Netto	-1 692	-1 591	-2 667	-2 134
Määrärahan muutos %		-22,3	-13,6	48,1	-20,0
Määrärahan muutos euroina		634	300	-918	565
Invänare	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettoutgifter	euroa/asukas	-90	-84	-140	-109
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	14,6	14,6	14,0	14,5
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-151 368	-130 822	-202 000	-156 103

TULOSYKSIKKÖ: VESIHUOLTO

VASTUUHENKILÖ: Vesihuoltopäällikkö

Toiminta-ajatus

Tulosityksikkö vastaa kunnan vesihuoltolaitokselle kuuluvista tehtävistä. Yksikkö varmistaa ja turvaa si-
poolaisille korkealaatuiset vesihuollon peruspalvelut.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Kattilankansi

Vuosien 2015–2017 toimintaa leimaa yleisesti tiukentunut taloustilanne sekä kustannukset kattavan toiminnan varmistaminen. Vesihuoltolaitoksen talous on viime vuosina ollut voimakkaasti tappiollinen eivätkä tulosityksikön tuotot ole kattaneet käyttökustannusten, poistojen ja rahoituskustannusten (pää-omakustannusten) summaa. Talouden tasapainottamiseksi vesihuoltolaitos tulee operatiivisten kus-
tannusten karsinnan ohella vuosien 2015–2017 aikana nostamaan käyttö- ja perusmaksujaan seuraa-
vasti: Vuoden 2015 alusta 10 %, vuoden 2016 alusta 8 % ja vuoden 2017 alusta 8 %. Tämän lisäksi
suunnittelukauden aikana viedään läpi muita talouteen vaikuttavia toiminnallisia hankkeita. Näistä
merkittävimmät ovat Arlan kanssa käytävät neuvottelut vesihuollon maksujen rakenteen uudistamises-
tä sekä kunnan vesihuollon liittymispotentiaalin kartoittaminen ja asteittainen hyödyntäminen.

Tuloarviota laadittaessa on vesihuoltolaitoksen taksankorotusten lisäksi otettu huomioon myös vesihuoltolaitoksen liittyjämäärän kasvu. Myös toimintamenoissa on otettu huomioon lisääntyvä talousveden ja jätevedenpuhdistuksen osto, lisääntyvä ylläpitotoiminta ja toiminnan tehostamisvaatimukset. Suunnittelukaudella toimintamenot kasvavat jonkin verran vesihuoltolaitoksen asiakasmäärän kasvun vuoksi. Asiakasmäärän kasvu parantaa kuitenkin vesihuoltolaitoksen toimintakatetta lisääntyvien tulojen ansiosta.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Arlan kanssa käytävät neuvottelut tähtäävät nykyisten vesihuoltosopimusten uudistamiseen siten, että Arlan tuleva toiminta ja tuotannon kasvattaminen sekä vesihuoltolaitoksen osalta taksarakenne ovat sekä viemärlaitoksen että vesilaitoksen osalta tasapainossa ja että kustannukset kattava toiminta on mahdollista.

Liittymispotentialilla tarkoitetaan niiden asukkaiden määrää, joilla on mahdollisuus liittyä verkostoon suhteessa kunnan koko asukasmäärään ilman, että vesihuoltolaitoksen tarvitsee rakentaa verkostoa lainkaan. Liittymispotentiali on noin 3 000 asukasta eli noin 1 000 kiinteistöä. Vesihuoltolaitos ja Ympäristönsuojelu-yksikkö käynnistävät yhdessä projektin, jossa ensin tunnistetaan kiinteistöt ja luodaan rekisteri edellä mainituista kiinteistöistä osoitetasolla sekä luodaan menettelytavat, joilla vesihuoltolaitoksen palveluja markkinoidaan siten, että osa potentiaalisista liittyjistä saadaan liittymään vesihuoltoverkostoon. Tämän jälkeen rekisteriä laajennetaan koskemaan kunnan kaikkia vesihuoltoverkostoon liittymättömiä kiinteistöjä.

Vuoden 2015 aikana tehdään myös pääviemäriinjojen kapasiteettiselvitykset. Tavoitteena on kartoittaa sekä eteläisen siirtoviemäriinjan (Metsäpirtti–Mellunmäki) että Keski- ja Pohjois-Sipoon siirtoviemäriinjan (Nikkilä–Kerava) jäljellä olevat kapasiteetit ja aikataulu mahdollisen lisäkapasiteetin toteuttamiseksi.

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on myös parantaa pumppaamoidensa automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmiä. Projektin tavoitteena on parantaa häiriötilannetoimintaa, eli pienentää ylivuotojen määrää, sekä lisätä päivitystyön tehokkuutta.

Toimintaympäristön muutos

Vuosien 2015–2017 toimintaan vaikuttaa myös 1.9.2014 voimaan tullut uudistunut vesihuoltolaki. Vesihuoltolain keskeisiä muutoksia ovat säännökset häiriötilanteisiin varautumisesta, hulevesien hallinnollisista ja taloudellisista järjestelyistä, vesihuollon eriyttämisestä kirjanpidossa, vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksesta ja erillisestä tilintarkastuksesta.

Uudessa vesihuoltolaissa kiinteistön liittämiselvöllisyys laitoksen verkostoon lievenee taajamien ulkopuolella. Myös taajama-käsite on uusittu. Taajamien ulkopuolella sijaitsevia kiinteistöjä ei tarvitse liittää laitoksen verkostoon, jos niiden kiinteistökohtainen vesihuolto on järjestetty asianmukaisesti ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä. Taajaman ulkopuolella sijaitsevaa vapaa-ajan kiinteistöä ei tarvitsisi liittää laitoksen viemäriverkostoon, jos kiinteistöllä ei ole vesikäymälää.

Uuden vesihuoltolain mukaan laitoksen tulee olla selvillä verkostojensa kunnosta, ja kunnossapito tulisi kattaa asiakkailta perittävillä maksuilla. Vesihuoltolaitoksen taloudenpito ja maksujen käyttö halutaan nykyistä läpinäkyvämmäksi.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Vesihuolto, käyttökustannukset euroa/m ³ *,		3,3	3,3	3,3
– josta poistot euroa/m ³		1,3	1,3	1,3
Uusinvestoinnit euroa/asukas		81	63	32
Perusparannusinvestoinnit euroa/asukas**		21	21	24
Johtoverkoston pituudet m/asukas, vesihuolto		16	17	18
Johtoverkoston pituudet m/asukas, viemärihuolto		15	16	17

* Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

**Investointiluvut bruttolukuja

Vesihuolto

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	2 687	2 880	3 200	3 527
Määräraha	Toimintamenot	-1906	-1871	-2 000	-2 046
Toimintakate	Netto	781	1 009	1 200	1 481
Määrärahan muutos %		3,3	-1,8	6,9	2,3
Määrärahan muutos euroina		-61	35	-129	-46
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	42	53	63	76
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	9,6	9,6	9,0	12,5
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-198 548	-194 896	-222 222	-163 700

TULOSYKSIKKÖ: TOIMITILAT

VASTUUHENKILÖ: Tilapalvelupäällikkö

Toiminta-ajatus

Tulosyksikkö suunnittelee, rakennuttaa, kunnossapitää ja vuokraa toimitiloja kunnan omien yksiköiden tarpeisiin sekä turvaa rakennuskannan arvon säilymistä ennakoivalla ja kestäväällä kiinteistönpidolla.

Toimintaympäristöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat keskeiset muutokset vuosina 2015–2017

Kattilankansi

Yleinen taloustilanne on haastava myös vuonna 2015. Sipoon kunnassa tämä näkyy Operaatio Kattilankantena, joka asettaa toiminnan talousluville tiukat kehykset. Operaatio Kattilankannen vaikutus on keskeinen tulevien kolmen vuoden ajan. Kattilankannen tavoitteet on Toimitilat-yksikössä jaettu kolmeen sateenvarjokohteeseen: palvelujen tehostaminen, kiinteistökannan tehostaminen sekä omaisuuden hallinnan optimointi.

Palvelujen tehostaminen on suoraa jatkoa vuoden 2013 alusta aloitettuun suunniteltujen toimintatapojen sisäänajoon. Työ jatkuu Toimitilojen operatiivisen työn suunnitelmallisuuden lisäämisellä sekä hankintojen optimoinnilla. Operatiivinen työ käsittää siivouksen, huollon, äkilliset viat, suunnitelmalliset korjaukset ja muutostyöt. Tavoitteena on 100 000 euron vuosisäästöt vuonna 2015. Palvelutuotannon tehostaminen kohdistuu nykyiseen kiinteistökantaan ja toteutetaan omaa työtä tehostamalla sekä karsimalla ja tehostamalla palvelujen ostoa. Painopisteenä ensi vuonna ovat erityisesti huollon, äkillisen vian ja siivouksen prosessit.

Kiinteistökannan tehostaminen on vuonna 2015 salkutusprojektin kautta poistuvien käyttökustannusten säästöä. Omaisuuden hallinnan optimointi käsittää kiinteistöjen käytön tehostumisen kautta turhiksi jäävien kiinteistöjen myynnin.

Tehostamistoimenpiteiden seurauksena Toimitilojen vuoden 2015 käyttötalousarvio on 9 505 000 euroa, mikä on yli 600 000 euroa, eli 6 % pienempi kuin vuoden 2013 toteuma. Lisäksi tehostamistoimenpiteiden ansiosta vuoden 2016 talousarvio on reaalisesti 300 000 euroa ja vuonna 2017 edelleen lisäksi 350 000 euroa suunnittelukauden edellisen vuoden toimintakuluja pienempi.

Käyttötalousarviossa tulopuolella talousarviovuonna 2015 toimintatuotot kasvavat vain vähän, koska sisäisiä vuokria ei koroteta ylläpitovuokran osalta, vaan korotustarve katetaan säästöillä. Vuokrien indeksikorotus koskee vain ulkoisia vuokria sekä pääomavuokraosaa. Vastaava menettely koskee myös suunnittelukauden vuosia 2016 ja 2017, jolloin toimintatuotot näkyvät reaalisina tuottoina (eivät sisällä inflaatiota).

Muut toiminnalliset tavoitteet

Myös tietotekniikan käytössä otetaan vuoden 2015 aikana uusia askeleita, eli Toimitilojen kiinteistö-omaisuuden hallintajärjestelmä otetaan käyttöön tehostamaan operatiivisen työn tärkeimpiä prosesseja. Muita uudistuksia ovat kulunvalvonnan, lukituksen ja turvajärjestelmien toiminnan ja käyttöliittymien kehittäminen, johon kuuluu enenevässä määrin myös sähkölukkoihin siirtyminen. Yhtenä kehittämis-kohteena on myös kiinteistöautomaatiojärjestelmien toiminnallisuuden ja käyttöliittymien kehittäminen ja siten huollon tehokkuuden lisääminen.

Vuoden 2014 alusta talouden kustannusten seuranta ja tiliöinti muuttuivat siten, että kustannuksia on pystytty seuraamaan toiminnoittain. Tämä seuranta vastaa nykyistä organisaatiomallia. Vuonna 2015 myös talousarvio tehdään käyttäen tätä samaa jaottelua, ja kustannusten tarkennettua seurantaan jatketaan. Toinen vuoden 2014 alusta tapahtunut talousohjauksen muutos, joka jatkuu vuonna 2015, oli se, että sisäisten vuokrien prosessi siirtyi Talous- ja hallintokeskukselta Toimitilat-yksikölle.

Investointipuolella vuoden 2014 aikana luotiin uusi 10 vuoden investointisuunnittelua tukeva työkalu, joka on täysin käytössä vuoden 2015 investointikierroksella. Laajennusinvestointikohteena on tarkoitus aloittaa Sipoonlahden koulun laajennuksen hankesuunnitelma. Uudelleeninvestointikohteina vuonna 2015 on tarkoitus olla Nikkilän sydän ja vaiheen 2 hankesuunnitelman aloittaminen ja Nikkilän alueen uuden päiväkodin hankesuunnitelma. Peruskorjausinvestointien puolella kohteina ovat Talman koulun kunnostaminen, pääkirjaston peruskunnostuksen suunnittelu ja teknisen valiokunnan ohjauksessa muiden peruskorjaus- sekä sisäilmakohteiden toteuttaminen.

Vuoden 2014 tärkeä peruskorjauskohde oli Juhlatalo, joka vuonna 2015 käynnistyvän Virtuaalinen Sipoo-talo -hankkeen myötä lisää kuntalaisten mahdollisuuksia saada vuokraamalla käyttöönsä kunnan tiloja yhden puhelinnumeron kautta.

Salkutusprojektin ensimmäinen kierros toteutettiin vuoden 2014 aikana, ja vuonna 2015 jatketaan kiinteistöomaisuuden hallintaa salkutuksen toisella kierroksella. Ensimmäisellä kierroksella tehdyt toimenpitepäätökset toteutetaan vuoden 2015 aikana.

Kiinteistöomaisuuden myynnin ja vuokrauksen toteuttaminen kiinteistösalkun toimenpideohjelmassa myytäväksi tarkoitettujen ja vuokrattavaksi määriteltyjen kiinteistöjen osalta. Tavoitteiden toteuttamista mitataan määrittämällä toteutuneiden vuokraus-/myyntitoimenpiteiden osuus kiinteistösalkun toimenpideohjelmassa vuokrattaviksi tai myytäväksi määritellyistä kohteista vähintään 50 %:ksi.

Vuonna 2014 osassa kiinteistöjä oli sisäilmaongelmia. Tällaisia kohteita olivat niin Talman koulu kuin Talman päiväkotikin, Ångskullens daghem, Kuntala ja Kungsvägens skola. Talman koulun ja Talman päiväkodin töiden viimeistely jatkuu vuonna 2015. Ångskullens daghem -nimisen päiväkodin korjaus ja Kuntalan sisäilmakorjaus etenevät puolestaan korjausten vaikutuksen seurantaan vuonna 2015. Kungsvägens skolan sisäilmakorjausten sekä tilakohtaisen paine-erotuskimuksen vaikutuksista saadaan kattavat seurantaraportit vuoden 2015 aikana.

Henkilöstön määrään ei vuonna 2015 odoteta muita muutoksia kuin mitä luonnollisen poistuman kautta on tulossa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP-ennuste 2014	TA 2015
Toimitila- ja vuokrauspalvelut				
käyttökustannukset euroa/asukas*, josta	844	683	735	727
– poistot euroa/asukas	315	198	240	239
Hallinnassa olevat toimitilat htm ² /asukas (ei asuntoja)		5	4,4	4,3
Uusinvestoinnit euroa/asukas**		582		
Perusparannusinvestoinnit euroa/asukas**		102		
 Vuokralle annetut asuin- ja liikehuoneistot				
Kunnan suoraan omistamia asuinkäytössä olevia huoneistoja, kpl	99	104	90	90
Muita huoneistoja, kpl	17	21	19	19

*Käyttökustannuksiin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset.

**Investointiluvut bruttolukuja

Toimitilat

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015
Tuloarvio	Toimintatulot	8 263	9 181	8 956	9 079
Määräraha	Toimintamenot	-9 228	-10 112	-9 950	-9 505
Toimintakate	Netto	-965	-931	-994	-426
Määrärahan muutos %		7,5	9,6	-1,6	-4,5
Määrärahan muutos euroina		-647	-884	162	445
Asukkaat	31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500
Nettomenot	euroa/asukas	-52	-49	-52	-22
Henkilöstö 31.12.					
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	86,0	83,2	83,0	80,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-107 301	-121 538	-119 880	-118 818

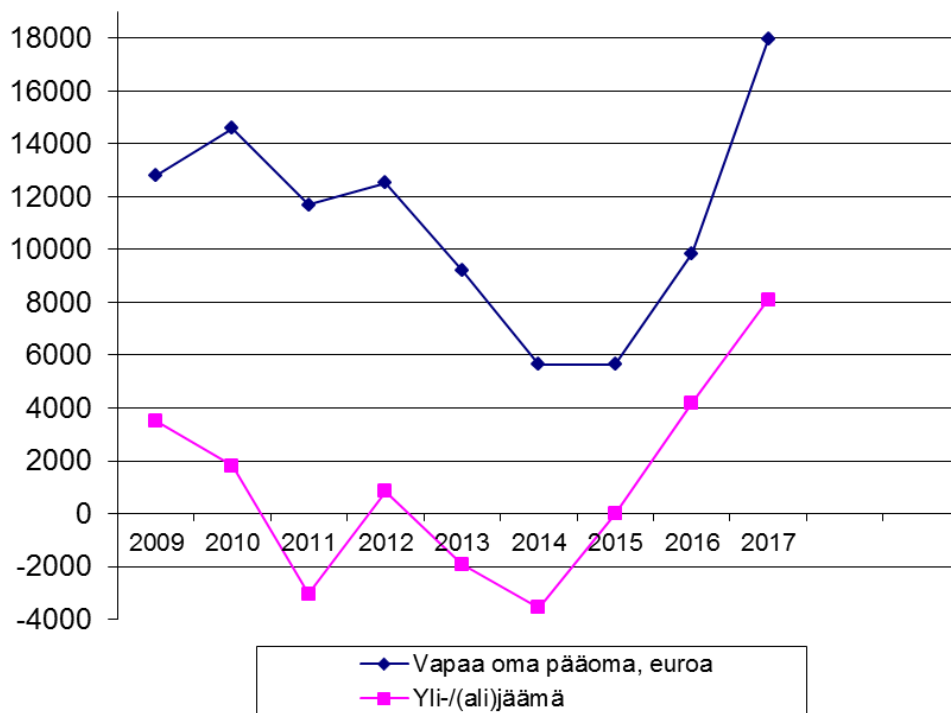

Tuloslaskelmaosa

6. TULOSLASKELMAOSA

2015–2017

SIPOON KUNNAN YLI-/ALIJÄÄMÄT JA KUMULATIIVINEN VAPAA OMA PÄÄOMA

TULOSLASKELMA

VASTUUHENKILÖ (toimintakatteen jälkeiset erät): Kunnanjohtaja

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkokuluihin ja muihin rahoituskuluihin sekä pitkävaikutteisiin omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin sekä tarvittaviin uusinvestointeihin.

Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot. Tämä tarkoittaa, että sisäiset suoritukset, ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan menoihin ja tuloihin.

Tuloslaskelmassa esitetään myös valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot toimintakatteen jälkeisistä eristä, jotka ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja korkokulut sekä rahoitustuotot ja rahoituskulut. Talousarvion tuloslaskelmaan sisällytetään myös suunnitelmat tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

Vuosikate kuvaa kunnan rahoitustulosta ja se osoittaa mm., riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot, eli käyttöomaisuuden poistot.

Kun vuosikatteesta vähennetään **poistot** ja satunnaiset menot ja lisätään satunnaiset tulot, saadaan tilikauden budjetoitujen menojen ja tulojen erotus, eli **tilikauden tulos**, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä.

6.1 VUODEN 2015 TULOSLASKELMA

TUNNUSLUVUT	TP 2013	TA 2014	TA 2015
Toimintakate	-93 949	-96 919	-95 522
Alkuperäisen talousarvion toimintakate			
tilinpäätöksen toimintakate, poikkeama enintään, %	+4,8	+/-3	+/-2

Vuoden 2015 talousarvion mukaan toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena muodostuva **toimintakate** on -95,5 miljoonaa euroa. Kunnan toimintakate on negatiivinen, koska kunnan toimintakulujen kattamiseen tarkoitetuilla verotuloilla ja käyttötalouden valtionosuuksilla on merkittävä osuus toiminnan rahoituksessa. Vuonna 2015 toimintakatteen alijäämä pienenee edellisen vuoden talousarviosta 1,4 %, eli 1,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2014 tilinpäätösennusteeseen verrattuna toimialojen bruttomenot muuttuvat seuraavasti: sosiaali- ja terveystoimi -0,6 % (0,3 milj. euroa), sivistystoimi -1,5 % (0,8 milj. euroa), tekniikka- ja ympäristötoimi -5,9 % (1,1 milj. euroa) ja kunnanhallitus +3,7 % (0,8 milj. euroa).

Kuntien menolisäyksen arvioidaan vuonna 2015 olevan keskimäärin 1,8 %. Kunnan vuoden 2014 tilinpäätösennusteeseen verrattuna vuoden 2015 toimintatuotot lisääntyvät 0,6 % (0,3 milj. euroa), kun taas toimintakulut vähenevät 0,8 % (1,1 milj. euroa).

Henkilöstökulut ovat noin 37,7 % kaikista toimintakuluista. Palvelujen ostot, joiden osuus kaikista toimintakuluista on 38,4 %, vähenevät 1,3 %. Aineiden ja tarvikkeiden ostot lisääntyvät 2,9 % ja avustukset 2,4 %.

Vuosikatteeksi muodostuu 6,4 miljoonaa euroa vuonna 2015, 10,7 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja 15,3 miljoonaa euroa vuonna 2017.

Vuosikate on vuonna 2015 suunnitelman mukaisia poistoja pienempi. Vuosina 2016 ja 2017 vuosikate riittää poistoihin, mutta jättää liian vähän liikkumavaraa, sillä myös rakentamisinvestointien rahoitus tulee pitkällä aikavälillä rahoittaa vuosikatteella. Jotta vuosikate kattaisi poistot vuosina 2016 ja 2017, on välttämätöntä, että vuoden 2014 sitovana tavoitteena oleva sopeutusohjelma saadaan läpiviedyksi ja menokehitys pysäytetyksi vuoden 2014 tasolle. Tämä edellyttää voimakkaita toimia toimintamenojen karsimiseksi. Mikäli tässä ei onnistuta, vuosikate heikkenee vuosina 2016 ja 2017 huomattavasti ennakoidusta.

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman ja kuntia sitovan uuden suosituksen mukaisesti. Poistot on arvioitu käyttöomaisuuden jäännösarvon 31.12.2014 mukaan. Vuoden 2015 poistot on arvioitu 8,2 miljoonaksi euroksi.

Vuoden 2015 talousarvio osoittaa -1,8 miljoonan euron **tulosta**.

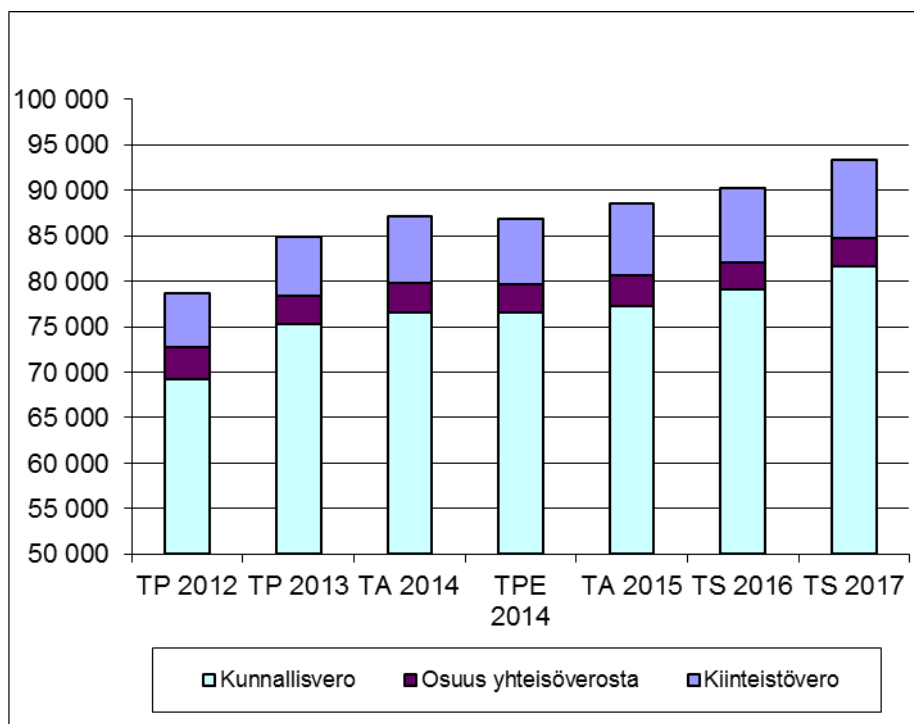
Toteutunut alijäämä pienentää kunnan taseen omaa pääomaa. Taloussuunnitelmakaudella tilikauden tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi.

6.1.1 VEROTULOT

Kuntalain 66 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunnalle suoritettavat verot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

Kunnan verotulot kasvoivat vuonna 2012 4,3 % ja vuonna 2013 peräti 7,8 %. Vuoden 2015 talousarvio perustuu verotulojen 1,6 %:n lisäykseen vuoden 2014 talousarviosta. Vuoden 2014 ennakoarvioiden mukaan Sipoon kokonaisverotulot jäänevät noin 0,3 miljoonaa euroa vuoden 2014 alkuperäistä talousarviota pienemmiksi.

Sipoon kunnan verotulot vuosina 2012–2017, 1 000 euroa

Verolajit 1 000 €	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TPE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kunnallisvero	69 204	75 308	76 540	76 500	77 300	79 100	81 700
Osuus yhteisöverosta	3 496	3 105	3 300	3 200	3 400	2 900	3 100
Kiinteistövero	6 027	6 449	7 350	7 200	7 900	8 200	8 500
Verot yhteensä	78 727	84 862	87 190	86 900	88 600	90 200	93 300
Kasvu-%	4,3	7,8	2,7	-0,3	1,6	1,8	3,4

Kunnan tulovero

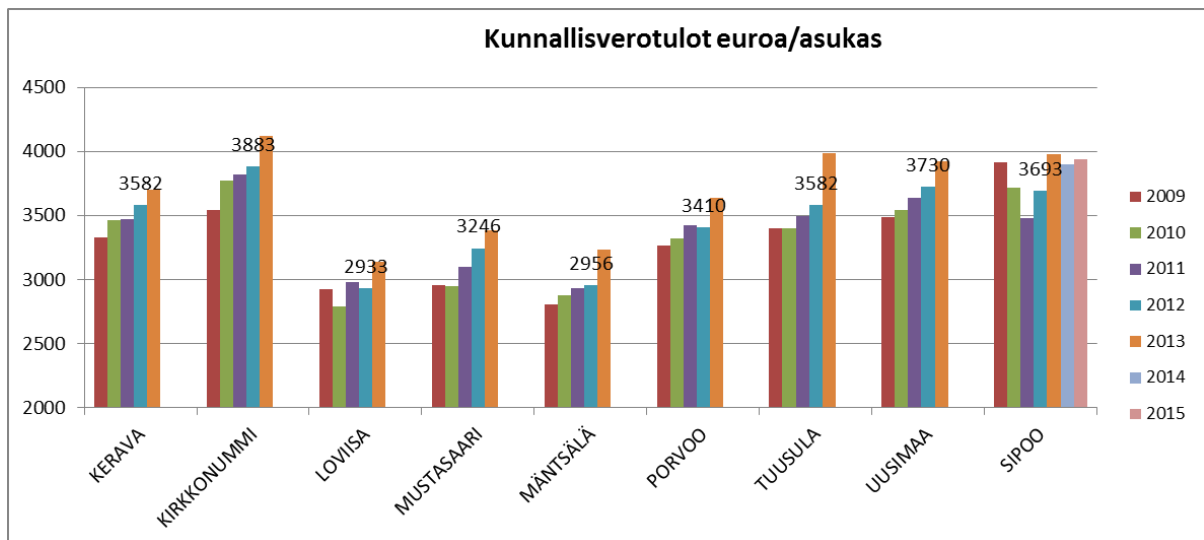
Veronalaisten ansio- ja pääomatulojen arvioidaan vuonna 2015 kasvavan koko maan osalta noin 2,0 %. Veronalaisista tuloista palkkatulojen osuus on yli 66 %, joten palkkojen ja työllisyyden kehityksellä on etenkin pidemmällä aikavälillä ratkaiseva merkitys verotulojen kannalta. Palkkatulojen ennustetaan vuonna 2015 kasvavan noin 1,7 %.

Kunnallisverotuksen perusvähennyksen määrä nousee vuonna 2015 noin 2,5 %, mikä merkitsee, että varsinainen verotettava tulo kasvanee noin 1,6 %.

Sipoon vuoden 2015 talousarvion lähtökohtina ovat muuttumaton veroprosentti (19,25), koko maan tuloverokertymän noin 1,2 %:n arvioitu kasvu ja väestönkasvun 1,5 %:n vaikutus. Kunnan jako-osuudeksi vuoden 2015 veroennakoille arvioidaan noin 0,00416606. Vuoden 2015 verotuloarvioita tehtäessä on ollut käytettävissä ennakkotieto vuoden 2013 verotuksesta, jonka mukaan verotettavat ansiotulot nousivat Sipoossa noin 4,7 % ja koko maassa saman verran. Vuonna 2014 tuloveron kumulatiivinen kasvu on syyskuun tilityksen jälkeen 1,4 %.

Kunta sai vuonna 2013 kunnallisveroa 75,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 talousarviossa arvioitiin kunnallisverokertymäksi 76,6 miljoonaa euroa, minkä ennakoidaan toteutuvan.

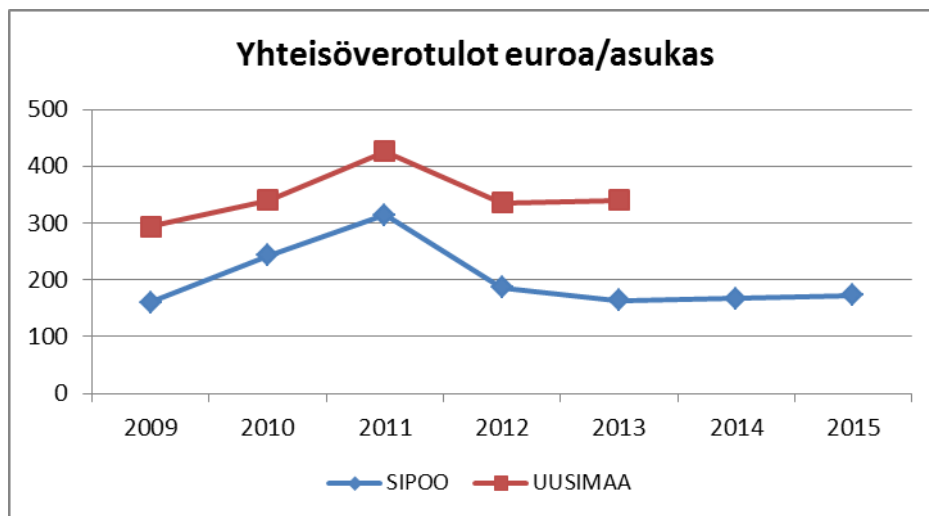
Vuonna 2015 Sipoon ennakonpidätyksen alaisten tulojen arvioidaan kasvavan 1,7 %. Myös jäännösverojen määrä kasvaa jonkin verran vuoteen 2014 verrattuna. Kunnallisverotilitysten arvioidaan kasvavan noin 1,0 % ja kunnallisverokertymän olevan 77,3 miljoonaa euroa. Suunnittelukaudella kunnallisverotulojen arvioidaan kasvavan vuosina 2016 ja 2017 keskimäärin noin 2,4 %.

Yhteisövero

Kuntien yhteisöverokertymä kasvoi vuonna 2013 noin 6,0 %. Kuntien yhteisöverotulot kasvavat vuonna 2014 ainoastaan noin 0,7 % vuodesta 2013 ja niiden arvioidaan olevan 1,4 miljardia euroa. Yhteisöverotulojen kertymiseen liittyy edelleen huomattavia epävarmuustekijöitä.

Sipoon kunta sai yhteisöveroa 3,5 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja 3,1 miljoonaa euroa vuonna 2013. Yhteisöveroa arvioidaan kertyvän vuonna 2014 noin 3,2 miljoonaa euroa, lisäystä edellisvuoteen noin 0,1 %. Yhteisöveron kertymäarvio vuodelle 2015 on noin 3,4 miljoonaa euroa. Suunnittelukaudella yhteisöverotulojen arvioidaan pysyvän noin 3,0 miljoonan tasolla.

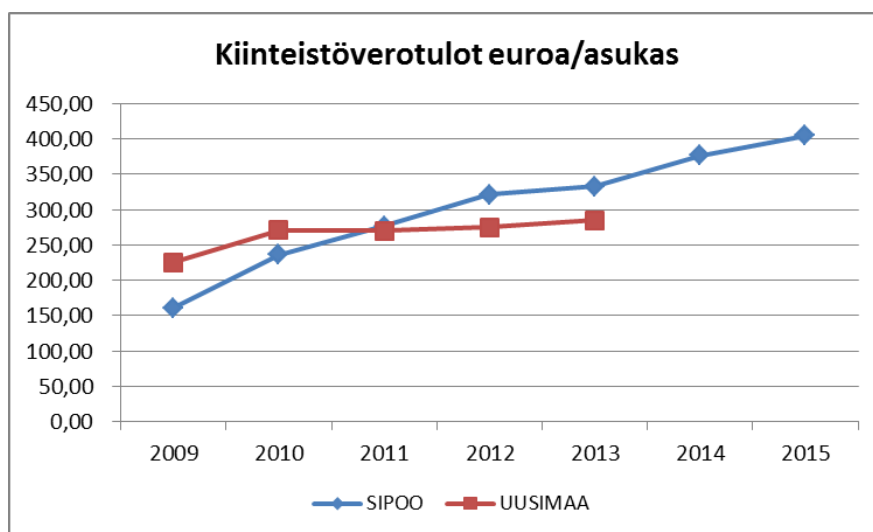

Kiinteistövero

Kiinteistövero on laskettu muuttumattomien kiinteistöveroprosenttien pohjalta seuraavasti (voimassa oleva vähimmäis- ja enimmäismäärä suluissa):

– yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00 %	(0,80–1,55)
– vakituisen asuinrakennuksen prosentti	0,50 %	(0,37–0,80)
– muiden asuinrakennusten prosentti	1,10 %	(0,80–1,55)
– rakentamattoman rakennuspaikan prosentti	3,00 %	(1,00–3,00).

Kiinteistövero tuottaa Sipoon kunnalle noin 2,0 kunnallisveroprosentin verran tuloja. Vuonna 2013 kiinteistöveroja kertyi 6,4 miljoonaa euroa ja maksuunpanon ennakkotiedon mukaan noin 7,2 miljoonaa euroa vuonna 2014. Vuonna 2015 kiinteistöveron tuoton arvioidaan olevan 7,9 miljoonaa euroa, lisäystä vuodesta 2014 noin 9,7 %. Vuosina 2016–2017 kiinteistöverotulojen vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 3,7 %.

6.1.2 VALTIONOSUUDET

Kuntakohtaiset valtionosuusperusteet tarkistetaan lokakuun loppuun mennessä ja lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista saadaan vasta loppuvuodesta. Tämä johtaa siihen, että kuntakohtainen ennustetaulukko saadaan vasta marras-joulukuussa.

Ennakkotiedon mukaan valtionosuuksiin tehdään vuonna 2015 0,6 %:n indeksitarkistus, lukuun ottamatta toisen asteen koulutuksen osuuksia. Valtionosuuslaskelmat perustuvat alkusyksystä 2014 saatuihin alustaviin tietoihin. Sipoon kunnan käyttötalouden valtionosuudet ovat olleet noin 3,4 kunnallisveroprosentin tuoton suuruisia ja noin 12 % kokonaistuloista.

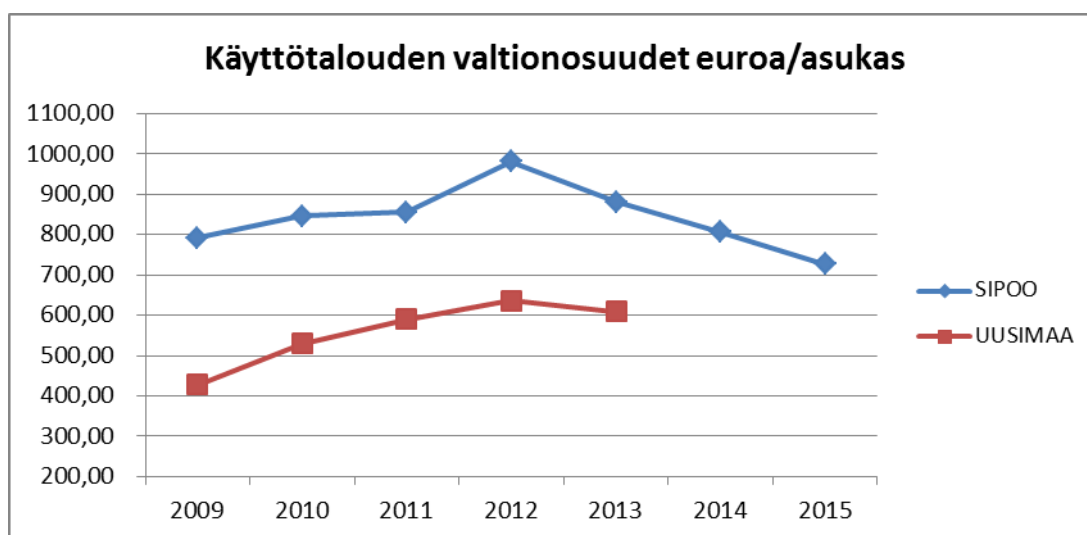
Sipoo sai valtionosuuksia 18,4 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja 16,6 miljoonaa euroa vuonna 2013. Vuoden 2014 talousarviossa valtionosuuksien määräksi arvioitiin 15,7 miljoonaa euroa. Ennusteen 31.8. mukaan vuoden 2014 valtionosuudet tulevat alittamaan budjetoidut valtionosuudet noin 0,2 miljoonalla eurolla ja valtionosuuksia kertyy noin 15,5 miljoonaa euroa, mikä merkitsee noin 6,6 %:n vähennystä vuodesta 2013.

Valtionosuuksien osalta talousarviossa ovat lähtökohtina alustavat kuntakohtaiset arviot sekä verontasauksen negatiivinen vaikutus. Näiden perusteella valtionosuuksien arvioidaan vuonna 2015 laskevan 8,8 %. Asian taustalla ovat valtion menoleikkauspäätökset.

Vuoden 2015 valtionosuudet lasketaan väestön 31.12.2013, eli 18 914 asukkaan, mukaisena. Verotulontasaus perustuu viimeksi valmistuneen verotuksen tietoihin, eli kaksi vuotta aiempiin tietoihin, ja se lasketaan näin ollen verovuoden 2013 asukaskohtaisten verotulojen pohjalta. Alustavan ennakkotiedon mukaan verotulojen tasausvähennys pienenee noin 1,6 miljoonaa euroa ja se on noin 4,4 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelma 2016–2017

Tulevan suunnittelukauden verotulontasauksista on erityisen vaikea arvioida, koska kuntien väliset verotulosuhteet muuttuvat. Suunnittelukaudella valtionosuuksien määrä riippuu väestönkasvusta, valtion toimenpiteistä ja mahdollisista indeksitarkistuksista. Valtionosuuksia arvioitaessa ovat lähtökohtina olleet kansalliset ennusteet, väestönkasvun muutos ja verontasauksen negatiivinen vaikutus sekä tämän lisäksi epätietoisuus uudistuvasta valtionosuusjärjestelmästä. Tämän vuoksi valtionosuuksien määrät on pidetty vuosina 2016 ja 2017 samalla tasolla kuin vuonna 2015.

Sipoon kunnan käyttötalouden valtionosuudet vuosina 2012–2017

1 000 euroa	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TPE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Valtionosuudet	23 959	22 699	21 740	21 540	18 543	18 620	18 620
- verotulontasaus	-5 565	-6 030	-6 040	-6 040	-4 403	-4 420	-4 420
Valtionosuudet yhteensä	18 394	16 669	15 700	15 500	14 140	14 200	14 200

6.1.3 MUUT RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Maksuvalmiustilanne, lainakanta ja korkotaso vaikuttavat rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Korkotuotot ja -kulut on arvioitu kunnan anto- ja ottolainakannan, maksuvalmiusarvioiden ja nähtävissä olevan korkokehityksen mukaan.

Lainakannan lisääntymisestä huolimatta korkomenojen nettomenot ovat matalampien korkojen ansiosta vähentyneet kahden viime vuoden aikana. Kunnan pitkäaikaisten lainojen lainakannan arvioidaan olevan vuoden 2014 lopussa noin 43,7 miljoonaa euroa (31.12.2013 52,8 milj. euroa).

Korkomenoihin on talousarviossa varattu yhteensä 1,15 miljoonaa euroa, josta ottolainojen korkomenoja on 1,1 miljoonaa euroa. Vanhojen velkojen korot on laskettu velkakirjaehtoien mukaan. Uusien lainojen määrän arvioidaan olevan 15,0 miljoonaa euroa vuonna 2015. Näiden uusien lainojen koroksi arvioidaan 1,5 %. Vaihtuvien korkojen lainojen painotettu keskikorko (9/2014) on 0,5 %.

Rahoitustuottoihin on kirjattu osingot ja osuuspääoman korot, verotilitysten korkotuotot, viivästyskorkotulot sekä kuntayhtymien peruspääoman korot.

Korkotuotot ovat yhteensä 0,04 miljoonaa euroa. Kotimaisten talletusten osalta ei ole laskettu kertyvän tuottoa lainkaan. Tuloslaskelmassa esitetty korvaus peruspääomasta on korkotuottoa (= sisäisinä tuottoina) kunnalle vesihuoltoinvestointien rahoittamisesta. Korvaus lasketaan laitoksen peruspääomasta valtuuston vuosittain määräämän korkoprosentin mukaan. Vuodelle 2015 korko on laskettu 5 %:n mukaan, mikä tekee 178 700 euroa. Korkotuotot on eritelty alla olevassa taulukossa.

Korot, 1 000 euroa	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Korkokulut	1 250	1 300	870	1 100	1 100	1 100
Korkotuotot	41	50	40	40	40	40
NETTO	-1 209	-1 250	-830	-1 060	-1 060	-1 060

Rahoitusmenoihin on kirjattu kurssitappiot, provisiot ja lainakustannukset, verotilitysten korkomenot, viivästyskorkomenot sekä muut rahoitusmenot.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot koostuvat pääosin tonttien hankintamenon yli saatavasta myyntitulosta. Myyntivoitoksi arvioidaan talousarviovuonna 5,6 miljoonaa euroa ja suunnitteluvuosina noin 4,9 miljoonaa euroa/vuosi. Myyntivoitot näkyvät kirjanpidossa osana muita toimintatuottoja. Ne on esitetty erikseen tuloslaskelmaosassa, koska ne ovat merkittävä osa kunnan vuosikatteesta.

Valtuusto päättää seuraavista tuloslaskelman eristä:

TA 2015 (euroa)

+	käyttöomaisuuden myyntivoitot	5 600 000
+	verotulot	88 600 000
+	valtionosuudet	14 140 000
-	rahoitustuotot ja -kulut	800 000

TULOSLASKELMA 2015–2017

(TAE2015 = valiokuntien esitykset, TA 2015 = kunnanjohtajan esitys)

	1 000 €	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatuotot								
Myyntituotot		11 997	12 058	12 561	12 736	12 736		
Maksutuotot		6 245	6 693	7 348	6 706	6 706		
Tuet ja avustukset		1 474	1 271	1 469	1 573	1 623		
Muut toimintatuotot		19 512	21 779	21 199	20 046	21 766		
Toimintatuotot yhteensä		39 228	41 801	42 577	41 060	42 830	43 600	43 700
Toimintakulut								
Henkilöstökulut		-48 509	-51 242	-52 690	-52 264	-52 264		
Palkat ja palkkiot		-37 558	-39 489	-40 414	-40 445	-40 445		
Henkilösivukulut		-10 951	-11 753	-12 276	-11 819	-11 819		
Henk.korvaukset								
Palveluiden ostot		-52 523	-53 125	-53 795	-54 491	-53 081		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-7 388	-7 645	-7 560	-7 782	-7 782		
Avustukset		-5 190	-5 524	-5 918	-6 061	-6 061		
Muut toimintakulut		-15 308	-18 214	-19 465	-19 204	-19 204		
Toimintakulut yhteensä		-128 918	-135 751	-139 428	-139 804	-138 392	-136 300	-134 900
Toimintakate		-89 690	-93 950	-96 851	-98 744	-95 562	-92 700	-91 200
Verotulot		78 726	84 862	86 900	88 200	88 600	90 200	93 300
Kunnallisvero		69 203	75 308	76 500	77 300	77 300	79 100	81 700
Yhteisövero		3 496	3 105	3 200	3 400	3 400	2 900	3 100
Kiinteistövero		6 027	6 449	7 200	7 500	7 900	8 200	8 500
Valtionosuudet		18 393	16 669	15 500	14 140	14 140	14 200	14 200
Rahoitustuotot ja -kulut		-838	-695	-900	-800	-800	-1 000	-1 000
Vuosikate		6 592	6 888	4 650	2 796	6 378	10 700	15 299
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot		-6 450	-9 193	-9 000	-8 200	-8 200	-8 500	-9 200
Arvonalentumiset								
Satunnaiset erät		32 902						
Satunnaiset tuotot		33 000						
Satunnaiset kulut		-98						
Tilikauden tulos		33 044	-2 305	-4 350	-5 404	-1 822	2 200	6 098
Poistoeron lis (-) tai väh (+)		389	-15 471	1 400	1 800	1 800	2 000	2 000
Varausten lis (-) tai väh (+)		-32 600	15 859					
Tilikauden yli-/alijäämä		834	-1 917	-2 950	-3 604	-22	4 200	8 098
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		30,4	30,8	30,5	29,4	30,9	32,0	32,4
T-menomuutos-%		2,9	5,3	2,7	0,3	-1,0	-2,5	-1,0
Verotulojen muutos-%		4,3	7,8	2,4	1,5	0,5	2,3	3,4
Vuosikate / poistot, %		102,2	74,9	51,7	34,1	77,8	125,9	166,3
Vuosikate, euroa / asukas		352	364	243	143	327	528	730
Asukkaat 31.12.		18 739	18 914	19 100	19 500	19 500	20 250	20 950

TULOSLASKELMA 2015

	Kunta	Vesihuoltolaitos	Yhteensä
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	9 391	3 345	12 736
MAKSUTUOTOT	6 706		6 706
TUET JA AVUSTUKSET	1 623		1 623
MUUT TOIMINTATUOTOT	21 584	182	21 766
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	39 303	3 527	42 830
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-51 720	-543	-52 264
PALKAT JA PALKKIOT	-40 006	-439	-40 445
HENKILÖSIVUKULUT	-11 714	-105	-11 820
ELÄKEKULUT	-9 442	-81	-9 523
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-2 272	-24	-2 296
PALVELUJEN OSTOT	-52 371	-710	-53 081
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 015	-767	-7 782
AVUSTUKSET	-6 061		-6 061
MUUT TOIMINTAKULUT	-19 178	-26	-19 204
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-136 345	-2 046	-138 392
TOIMINTAKATE	-97 042	1 481	-95 562
 VEROTULOT	 88 600		 88 600
 VALTIONOSUUDET	 14 140		 14 140
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-800		-800
VUOSIKATE	4 898	1 481	6 378
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-6 796	-1 404	-8 200
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENS.	-6 796	-1 404	-8 200
TILIKAUDEN TULOS	-1 898	77	-1 822

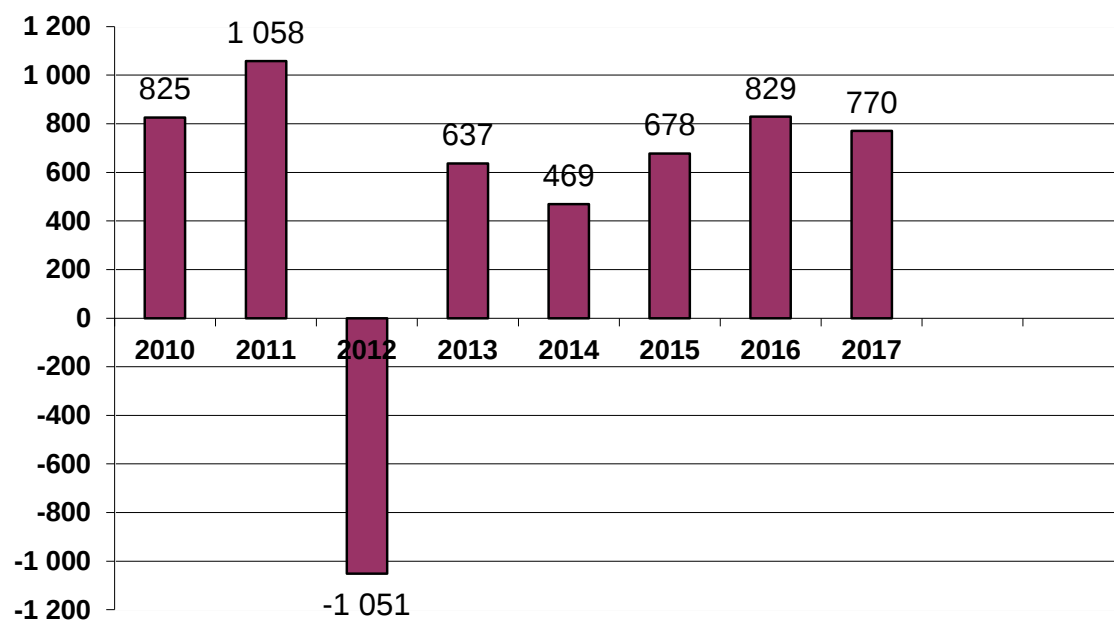

Investointiosa

7. INVESTOINTIOSA

2015–2017

SIPOON KUNNAN NETTOINVESTOINNIT,
EUROA/ASUKAS VUOSINA 2010–2017

INVESTOINNIT

VASTUUHENKILÖT:

Aineettomat hyödykkeet	tehtävän mukainen vastuualueen/tulosyksikön päällikkö
Maa- ja vesialueet	kehitysjohdaja
Rakennukset	tilapalvelupäällikkö
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
sekä koneet ja kalusto	tehtävän mukainen vastuualueen/tulosyksikön päällikkö
Osakkeet ja osuudet	tehtävän mukainen vastuualueen/tulosyksikön päällikkö

Investointiosaan sisältyvät määrärahat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien hankintamenoihin. Aktivointiraja on 10 000 euroa.

Määrärahat sitovat teknistä valiokuntaa hankeryhmittäin siten, että valtuuston päättämät määrärahat ovat kiinteistöinvestoinnit ja infra-investoinnit. Teknisellä valiokunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmittäin sisäistä määrärahanjakoa rakennuskohteiden kesken. Teknisellä valiokunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Peruskorjaushankkeiden osalta on osoitettu määräraha ”Valiokunnan kohdentamat hankkeet”; kohteiden lopullisen valinnan tekee tekninen valiokunta hankkeiden peruskorjaustarpeen ja peruskorjausvarojen kohdentamisperiaatteiden perusteella. Määräraha kiinteistöjen ensikertaista kalustamista varten sisältyy hankkeen kokonaismäärärahaan. Asianomaiset käyttäjäyksiköt vastaavat kuitenkin näistä määrärahoista sekä päättävät tällaisista hankinnoista.

7.1 INVESTOINNIT, YHTEENVETO

Investoinnit 2013-2017		TP 2013	TA 2014	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
1 000 € Osasto		ennuste					
Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin	TEKY	-15 455	-14 510	-10 639	-16 810	-18 055	-16 935
Maan ostot	KH	-1 952	-2 000	-2 000	-1 000	-2 000	-2 000
Irtain omaisuus	KH/TAHA/KEKE				-335		
Irtain omaisuus	SOTE	-37	-200	-100	0	-200	-200
Irtain omaisuus	Sivistys	-363	-200	-100	-140	-200	-200
Irtain omaisuus	TEKY	-189	-100	-100	-100	-100	-100
Irtain omaisuus Yhteensä Netto		-589	-500	-300	-575	-500	-500
Osakkeet ja osuudet	SOTE	0	-30	-30	-30	-30	-30
Osakkeet ja osuudet	Sivistys	-77	-100	-100	-100	-100	-100
Osakkeet ja osuudet yhteensä Netto		-77	-130	-130	-130	-130	-130
Bruttoinvestoinnit Yhteensä		-18 073	-17 140	-13 069	-18 515	-20 685	-19 565
Maan ja käyttöomaisuuden myynnit	KH	6 001	3 400	4 200	5 700	5 000	5 000
Investoinnit yhteensä, netto		-12 072	-13 740	-8 869	-12 815	-15 685	-14 565
Talousarviokehys, yhteensä netto /kesäkuu 2014		-12 072	-13 740	-11 740	-11 700	-11 300	-11 100

	TP 2013	TAE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet	-3 328	-2 750	-3 640	-4 140	-7 815
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet	-154	-350	-250	-1 545	-1 050
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	-1 093	-120	-290	-680	-1 450
Uudelleen investoinnit	-8 893	-4 520	-10 280	-7 720	-4 150
Peruskorjausinvestoinnit	-1 987	-2 789	-2 250	-2 250	-2 070
Yleiset investoinnit		-110	-100	-1 720	-400
Kiinteä omaisuus	4 065	2 200	4 700	3 000	3 000
Kiinteä omaisuus, myynti	6 017	4 200	5 700	5 000	5 000
Kiinteä omaisuus, osto	-1 952	-2 000	-1 000	-2 000	-2 000
Irtain käyttöomaisuus	-590	-300	-575	-500	-500
Osakkeet ja osuudet	-77,0	-130	-130	-130	-130
Yhteensä	-12 057	-8 869	-12 815	-15 685	-14 565

7.2 INVESTOINNIT, YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

Käsitteet:

- **Laajennusinvestointi:** uudisrakentaminen, joka lisää kunnan rakennusten palvelukapasiteettia ja kiinteistöjen pinta-alaa
- **Uudelleeninvestointi:** uuden rakennuksen rakentaminen, joka korvaa aikaisemman rakennuksen
- **Peruskorjausinvestointi:** parantamistoimenpide, jolla palautetaan olemassa oleva omaisuus enintään alkuperäiseen kuntoon.
- **Yleiset investoinnit:** käsittää erityiskohteiden investoinnit, joita tarkastellaan omana kokonaisuutena.

Vuosien 2015–2017 investointisuunnitelman laatiminen

Investointisuunnitelma on laadittu Tekniikka- ja ympäristöosaston johdolla yhteistyössä Kaavoitusyksikön, Sosiaali- ja terveysosaston ja Sivistysosaston sekä Talous- ja hallintokeskuksen kanssa. Tekninen valiokunta on pyytänyt investointisuunnitelmasta lausunnot sekä suomen- että ruotsinkieliseltä koulutusjaostolta ja Sivistysvaliokunnalta. Lausuntojen perusteella investointisuunnitelmaa on muutettu ja tarkennettu.

Investointisuunnitelma perustuu 10 vuoden investointiohjelman valmisteluun, jonka ensimmäinen vaihe aloitettiin vuoden 2013 alussa ja toinen vaihe vuoden 2014 alussa.

Investointiohjelman sisältö

Investointiohjelmassa esitetään 10 vuoden investoinnit investointilajeittain kohdennettuina eri käyttäjille. Kaikkien investointien osalta on esitetty investointihankkeiden tehokkuuden tunnuslukuja ja perustelut investoinneille, joiden perusteella investointiohjelman hankkeet on myös priorisoitu. Infra-investointien lähtökohtana on tässä suunnitelmassa ollut kaavan laadinnan aikataulu.

Infra-investointien osalta investointiohjelmassa on esitetty mm.

- kaavoitusohjelman mukainen kaavan valmistumisaikataulu
- suunniteltu infran investointiaikataulu, investointien suuruus ja jaottelu eri vuosille
- tonttien myynnin aikataulu ja suunniteltu tonttien myyntitulo
- uusien asukkaiden määrä arvioituna toteutustehokkuuden ja asumisväljyyden sekä tonttien myynnin ja rakentamisen aiheuttaman muuttoviiveen perusteella
- kaavahankkeiden tehokkuusluvut, mm. laajennuksen infra-hankkeen omarahoitusosuus, joka kuvaa tontinmyyntitulojen ja katu- ja viheralueisiin käytettyjen investointien välistä suhdetta prosentteina.

Rakennuksia koskevien investointien osalta on määritelty vastaavat tunnusluvut, kuten kustannukset bruttoneliöltä, asiakasmäärä (esim. oppilasmäärä), kustannukset asiakasta kohden, tilatehokkuus, kuten neliötä asiakasta kohden.

Rakennuksia koskevat laajennusinvestoinnit perustuvat palvelutarpeen lisääntymiseen sekä palveluverkkosuunnitelmassa osoitettaviin sijoituspaikkoihin. Investointiohjelman yhteydessä on laadittu aiemmin laadittujen palveluverkkosuunnitelmien pohjalta kunnan laajentumisen osalta uusien asukkaiden palveluverkon linjaukset, joiden perusteella uudet investointihankkeet on määritetty. Uusien hankkeiden määrittelyssä on otettu huomioon paitsi palvelutarpeen lisääntyminen myös kustannukset, joita aiheutuu toiminnan järjestämisestä, rakennuksen toteuttamisesta ja ylläpidosta.

Vuosien 2015–2017 investointisuunnitelma on laadittu investointiohjelman perusteella.

Investointisuunnitelma

Investointisuunnitelman kokonaiskuva on esitetty oheisissa taulukoissa kahdella eri jaottelulla:

- Toisessa koosteessa on esitetty investointisuunnitelman rakennuksiin ja infraan kohdistuvat bruttoinvestoinnit investointilajeittain.
- Toisessa koosteessa on jaoteltu erikseen rakennuksiin kohdistuvat investoinnit ja infraan kohdistuvat investoinnit.

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Laajennusinvestoinnit	-4 575	-3 220	-4 180	-6 365	-10 315
Uudelleen investoinnit	-8 893	-4 520	-10 280	-7 720	-4 150
Peruskorjausinvestoinnit	-1 987	-2 789	-2 250	-2 250	-2 070
Muut investoinnit		-110	-100	-1 720	-400
Yhteensä (Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin)	-15 455	-10 639	-16 810	-18 055	-16 935

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Rakennukset	-11 535	-6 614	-11 770	-9 600	-6 800
Infrainvestoinnit, laajentuminen	-3 781	-3 100	-3 890	-5 685	-8 865
Infrainvestoinnit; muut	-139	-925	-1 150	-2 770	-1 270
Yhteensä (Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin)	-15 455	-10 639	-16 810	-18 055	-16 935

Investoinnit on määritelty reaalisina vuoden 2015 kustannustasossa.

Investointisuunnitelman lähtökohtana on kaavoituksen aikataulu, kuntastrategia ja sen mukaisten Sipoon kunnan kasvutavoitteiden toteuttaminen. Laajentumisen infra-investointien esitetään olevan vuonna 2015 noin 3,9 miljoonaa euroa ja kasvavan koko suunnittelukauden ajan. Vastaavasti rakennuksiin kohdistuvat investoinnit ovat vuonna 2015 noin 11,8 miljoonaa euroa ja niiden esitetään pienenevän koko investointisuunnitelmakauden.

Infra-investoinnit

Infra-investoinnit jakautuvat laajennusinvestointeihin ja peruskorjausinvestointeihin. Peruskorjausinvestoinneilla ylläpidetään infran nykyistä omaisuutta. Infran osalta peruskorjausinvestoinnit jakautuvat katu-, viher- ja vesihuoltolaitosinvestointeihin ja niiden määrä on talousarviokaudella 2015–2017 vähäinen ylläpidettävän omaisuuden määrään verrattuna. Tämän lisäksi ovat ns. yleiset investoinnit, jotka ovat yleensä infra-investointeja.

Infran laajennusinvestoinnit

Infran laajennusinvestoinnit ovat muutosalueiden ja uusien alueiden kaavan toteuttamiseksi tehtäviä katu-, viheralue- ja vesihuoltoinvestointeja ja ne tähtäävät strategian mukaiseen kasvuun. Sipoon asukasmäärän kasvun ennustetaan vuonna 2015 olevan noin 400 asukasta, vuonna 2016 noin 650 asukasta ja vuonna 2017 noin 700 asukasta edellisvuoden määrää suurempi. Vuosien 2015 ja 2016 asukasmäärän lisäykset aiheutuvat pääosin vuosina 2013 ja 2014 tehdyistä investoinneista. Vuonna 2015 tehtävät uusien alueiden infra-investoinnit ja tontinmyynnit näkyvät vasta vuonna 2017 asukasmäärän lisäyksessä.

Vuosien 2013 ja 2014 infra-hankkeet on toteutettu maanrakentamisen osalta ja päällystys- ja viimeistelytyöt ovat pääosin tekemättä. Investointisuunnitelmassa päällystys- ja viimeistelytyötä tehdään seuraavissa kohteissa:

1. Nikkilä: Kartanonrinne
2. Söderkulla: Pähkinälehto, Taasjärvi II, Taasjärvi III ja Hiekkamäentien alkuosa.

Talousarvion 2015–2017 investointiosan uudet infra-hankkeet ovat seuraavat:

1. Nikkilä: Sipoon Jokilaakso (2015 ->) ja Svärdfeldin alue (kynnysinvestoinnin osalta 2017 ->)
2. Söderkulla: Söderkullan K-market (2015->), Kalliomäki (2016->), Taasjärvi IV (2016->), Söderkullan keskusta (pieni osa, 2016->), Pähkinälehdon laajennus (2017->) Hiekkamäentien 2. vaihe (2017->)
3. Talma: Talman keskusta (kynnysinvestointien osalta 2017->), Talman omakotitontit (2017->) ja Bastukärr (2015->).

Talousarvion 2015–2017 infra-investoinnit näkyvät vuosien 2017–2019 asukasluvun lisäyksissä. Lisäksi tähän investointijaksoon osuu kaavahankkeita, joissa on kynnysinvestointeja.

Vuoden 2015 aikana on oltava selvä, ovatko Eriksnäsän hankeyhteistyösopimuksen osapuolet sitoutuneita sopimukseen ja sen mukaisen maankäyttösopimuksen tekemiseen. Jos osapuolet eivät ole vuoden 2015 loppuun tehneet maankäyttösopimusta Eriksnäs II:n asemakaava-alueen osalta, kunta ryhtyy toimenpiteisiin Eriksnäs II:n asemakaavaehdotuksen mukaisen Eriksnäsintien kevyen liikenteen väylän toteuttamiseksi vuoden 2016 aikana.

Kaava-alueen kynnysinvestointi tarkoittaa kaava-alueen toteuttamiseksi välttämätöntä investointia, jota ei esiinny tavanomaisten kaava-alueiden toteutuksissa. Investointisuunnitelmassa kaava-alueiden kynnysinvestoinnit kohdistuvat vuosille 2016 ja 2017. Yleensä kynnysinvestointi kohdistuu isoimpaan kokonaisuuteen ja mahdollistaa tämän jälkeiset kaava-alueet ilman kynnysinvestointeja.

Vuosien 2015–2017 investointisuunnitelmassa kynnysinvestoinnit kohdistuvat

- Talman keskustan kaavahankkeeseen, jossa rakennetaan rautatienalitus
- Talman omakotitonttien kaavahankkeeseen, jossa toteutetaan ennen kaava-alueen toteutusta Talmankaaren kevyen liikenteen väylä
- Svärdfeldin kaava-alueeseen, jolla pilaantuneet maa-alueet käsitellään ennen kaava-alueen toteutumista.

Vuosien 2017–2019 asukasluvun ennustetaan ko. investointien, sopimusrakentamisen ja harvaan asutulle alueelle rakentamisen ansiosta nousevan 700–800 asukkaalla vuodessa jakautuen seuraavasti:

1. Harvaan asutulle alueelle rakentamisen osuus asukaslisäyksestä on noin 100 asukasta.
2. Sopimuskaava-alueille rakentamisen osuus asukaslisäyksestä on noin 120–160 asukasta.
3. Kaava-alueiden rakentamisen osuus asukaslisäyksestä on yli 450–550 asukasta.

Infran laajennusinvestointien vaikutukset talouteen

Kaava-alueiden infran laajennusinvestointien vaikutukset talouteen on tutkittu investointiohjelman laadinnan yhteydessä. Yhteenvedona voidaan todeta, että uusien kaava-alueiden ja kaavamuutosalueiden infra-investoinnit kannattavat itse itsensä ja tontinmyyntituloilla voidaan pääsääntöisesti pitkällä aikavälillä rahoittaa kaava-alueiden katu- ja vihertyöt sekä uusien asukkaiden palveluiden laajentamisen ensi-investoinnit.

Investointiohjelmassa kaavatalous on tutkittu kahden eri tunnusluvun avulla. Toisessa kaavahankkeiden tunnusluvussa on laskettu hankkeiden tontinmyyntitulojen ja katu- ja viheralueisiin käytettyjen investointien välinen suhde, jota kutsutaan investointiohjelmassa omarahoitusosuudeksi. Toisessa kaavahankkeiden tunnusluvussa on palvelu- ja hankintavara/asukas, joka saadaan vähentämällä katu- ja viherinvestoinnit tontinmyyntituloista ja jakamalla tulos uusien asukkaiden määrällä. Vesihuoltolaitoksen on Suomen lainsäädännön perusteella tarkoitus rahoittaa omat investointinsa keräämällä asiakasmaksuilla.

Molemmat kaavahankkeen tunnusluvut kuvaavat hankkeen kaavataloutta ja uusien alueiden toteuttamisen ja uusien asukkaiden vaatimien palveluiden ensi-investointien vaikutuksia kunnan talouteen. Seuraavassa taulukossa on esimerkkejä vuosien 2015–2017 investointisuunnitelman uusien alueiden tunnusluvuista.

	Hanke	Omarahoitusosuus	Palvelu- ja hankintavara/asukas
1.	Nikkilä: Sipoon Jokilaakso (2015 ->)	352 %	14 971 euroa/asukas
2.	Kalliomäki (2016->)	343 %	7 584 euroa/asukas
3.	Taasjärvi IV (2016->)	144 %	13 442 euroa/asukas
4.	Talman keskusta (2017->)	151 %	3 574 euroa/asukas
5.	Talman omakotitontit (2017->)	277 %	14 971 euroa/asukas

Edellä mainituista hankkeista Talman keskusta, Talman omakotitontit sekä Sipoon Jokilaakson kaavahankkeet sisältävät kynnysinvestointeja.

Tyypillisesti uusien alueiden omarahoitusosuuden tunnusluku on 200–400 %, eli tontinmyyntitulot ovat 2–4-kertaiset katu- ja viheralueinvestointeihin verrattuna. Tämä mahdollistaa palveluiden laajentamisen osalta rakennusten ensi-investoinnit ja raakamaan oston. Niissä kohteissa, joissa on kynnysinvestointeja, omarahoitusosuus pienenee edellä mainitusta.

Mikäli palvelu- ja hankintavara/asiakas -tunnusluku on suurempi kuin 7 000–8 000 euroa, kattaa se tyypillisesti alueelle tulevien uusien asukkaiden palveluiden laajentamisen ensi-investoinnit ja raakamaan poiston taseesta. Talousarviokauden 2015–2017 aikana käynnistyvät ja työn alla olevat kaava-alueet ovat kokonaisuudessaan kustannukset kattavia.

Asukasluvun kasvattaminen edellyttää luonnollisesti tonttien ennakoitua myyntiä ja myös niille rakentamista. Mikäli tonttien myynti ei edisty suunnitelmien mukaisesti, tulee infran laajennusinvestointeja, eli uusien alueiden katu-, viheralue- ja vesihuoltoinvestointeja, hidastaa, jotta voidaan estää valmiiksi investoitujen ja rakennettujen tonttien reservin liiallinen kasvu.

Investoinnit rakennuksiin

Rakennuksiin kohdistuvat investoinnit jakautuvat rakennusten laajennus-, uudelleen- ja peruskorjausinvestointeihin. Peruskorjausinvestointien avulla ylläpidetään rakennuksia. Vastaavasti uudelleeninvestoinneissa rakennetaan nykyisten rakennusten tilalle uudet rakennukset, joissa on vastaavat tilat, toiminnot ja kapasiteetti. Laajennusinvestointien avulla lisätään rakennusten määrää ja nostetaan palvelun kapasiteettia.

Uudelleeninvestointien avulla on mahdollista järjestellä palvelua uudelleen toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaammalla tavalla. Vastaavasti laajennusinvestoinnit mahdollistavat toiminnan tehostamisen ja parantamisen kapasiteettia lisättäessä. Toimintojen palveluita ja palveluiden tehokkuutta tulee suunnitella myös toimintojen palveluverkkosuunnitelmia laadittaessa. Toiminnan järjestäminen ja suunnittelu on keskeinen osa investoinnin kannattavuutta määritettäessä ja investointipäätöstä tehtäessä.

Investointikohteet jakautuvat i) kohteisiin, jotka ovat valmiit ja joihin kohdistuu urakan takuuajaisia maksueriä, ii) kohteisiin, joiden toteutuksesta on päätetty ja joissa rakentaminen on käynnissä ja iii) kohteisiin, joiden hankesuunnittelu tulee käynnistää tulevaa rakentamista varten.

Kohteet, joihin kohdistuu takuuajaisia maksueriä, ovat Hansaksen päiväkodin laajennus ja Nikkilän terveysaseman laajentaminen. Kohteet, joiden rakentamisesta on päätetty tai joiden rakentaminen on käynnissä, ovat Nikkilän sydän ja Nikkilän sydämen lähiliikuntapaikat. Uudet laajennus- ja uudelleeninvestointikohteet esitellään erikseen koulujen, päiväkotien ja muiden investointien osalta.

Laajennus- ja uudelleeninvestoinnit kouluihin

Lähiajan palveluverkkosuunnitelmaluonnokset

Sipoon kunnan asukasluvun on ennustettu kasvavan lähitulevaisuudessa huomattavasti. Uusien asukkaiden muutto kuntaan edellyttää nykyisten palveluiden kapasiteetin nostamista erityisesti kouluissa ja päivähoitossa. Tämä antaa myös mahdollisuuden palveluiden uudelleenjärjestämiseen ja tehostamiseen.

Sipoon kunnassa on muutaman vuoden aikana laadittu erityisesti koulutointa ja myös päivähoitoa koskevia palveluverkkosuunnitelmia sekä omana työnä että yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Investointiohjelman yhteydessä on laadittu aiemmin laadittuihin palveluverkkosuunnitelmiin pohjautuen palveluverkon linjaukset erityisesti koulutoimen ja myös päivähoiton toiminnan laajentumisen osalta.

Palveluverkkosuunnitelmien linjausten perusteella on määritetty uudet investointihankkeet, joille laaditaan hankesuunnitelmat. Uusien hankkeiden määrittelyssä on otettu huomioon paitsi lisääntyvä palvelutarve myös toiminnan järjestämisen sekä rakennuksen toteuttamisen ja ylläpidon kustannukset.

Palveluverkon linjaukset on määritelty investointiohjelman laadinnan yhteydessä Tekniikka- ja ympäristöosaston, Sivistysosaston ja Sosiaali- ja terveysosaston virkamiesten yhteistyönä. Koulujen palveluverkkosuunnitelmaluonnos painottaa erityisesti laajennusinvestointeja ja käytännössä näin ollen suomenkielisen koulutoimen palveluverkkosuunnitelmaa. Palveluverkkosuunnitelmat on esitetty pelkästään osana investointisuunnitelmaa.

Koulujen palveluverkkosuunnitelman linjaukset ja niiden perusteella käynnistettävät hankkeet

Koulujen palveluverkkosuunnitelman tavoitteena on luoda osaamis- ja oppimiskeskuksia ja keskittää ne suurimpiin ja tärkeimpiin keskuksiin joukkoliikenteen yhteyteen. Kuntastrategian pohjana on yhteisöllisyys ja mm. kylien kehittäminen. Koulupalveluiden peruslinjauksena on kulkea kohti yhtenäiskouluja siltä osin kuin se on tarkoituksenmukaista.

Sivistysosaston ja Tekniikka- ja ympäristöosaston virkamiesten laatima koulujen palveluverkkosuunnitelma perustuu nykyiseen koulujen palveluverkkosuunnitelmaan kuitenkin siten, että palveluiden laajentaminen tapahtuu laajentamalla nykyisiä kouluja. Vastaavasti mikäli koulujen osalta tehdään uudelleeninvestointeja, tutkitaan erikseen, miten uudelleeninvestointi on tarkoituksenmukaista tehdä, jotta saavutettaisiin toiminnallinen optimi ottaen huomioon talous. Vuosien 2015–2017 investointisuunnitelmassa koulujen uudet ratkaisut perustuvat lähes kokonaan asukasmäärän kasvuun ja näin ollen laajentumisesta aiheutuvaan palveluverkon kehittämiseen.

Ennustettu asukasluvun kasvu tapahtuu sekä Söderkullan että Nikkilän taajamissa. Kasvun myötä koulujen oppilasmäärä kasvaa ja kouluihin tarvitaan lisää tila. Lisätila esitetään rakennettavaksi Söderkullan taajaman osalta nykyisen Sipoonlahden koulun laajennusosaan ja Nikkilän taajaman osalta rakenteilla olevan Nikkilän sydämen laajennusosaan. Erityisesti Sipoonlahden koulun laajennuksella on kiire oppilasmäärän ennustetun kasvun vuoksi. Myöskään Nikkilän oppilaspaikkojen lisäämisessä ei voida aikailla, koska hankkeiden päätöksentekoprosessi on pitkä.

Sekä Sipoonlahden koulussa että Nikkilän sydämessä tilojen laajentaminen hyödyntäen nykyisten koulujen yhteisiä tiloja voidaan toteuttaa erittäin tehokkaasti siten, että investointikustannukset ovat oppilasta kohden 30–50 prosenttia halvemmat kuin keskimäärin uusien erillisten koulujen hankkeissa. Suuremmat kouluyksiköt mahdollistavat myös pienemmät koulun toimintamenot. Koululaajennushankkeiden mitoitus ja kustannukset perustuvat investointiohjelmassa Nikkilän sydämen osalta tilaarvioon 7 brutto-m²/oppilas ja Sipoonlahden koulun laajennuksen osalta 8 brutto-m²/oppilas, kun tilaa normaalisti on yli 12 brutto-m²/oppilas.

Sipoonlahden koulua esitetään laajennettavaksi siten, että nykyisen koulun yleiset tilat voidaan hyödyntää tehokkaammin osana suurempaa koulua. Koulun laajennuksen vaiheistus, jossa otetaan huomioon tuleva kasvu ja esimerkiksi Opintien yksikön uudelleeninvestointi, käsitellään tarkemmin hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä, joka alkaa keväällä 2015. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2017 aikana, ja rakennuksen on määrä olla valmis vuonna 2019.

Nikkilän sydän on suunniteltu laajennettavaksi Sipoonjoen koulun osalta luokkien 5–9 yhtenäiskouluksi liikuntasalin rakentamisen yhteydessä. Tällöin alakouluihin jää tilaa kasvavalle oppilasmäärälle. Laajentaminen on otettu huomioon jo Nikkilän sydämen suunnittelussa. Nikkilän sydämen laajentamisen vaiheen 2 hankesuunnitelman laadinta alkaa vuoden 2015 lopulla. Hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä tehdään tarkemmat ratkaisut, joissa otetaan huomioon myös tuleva kasvu ja rakentamisen vaiheistaminen. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2018 alussa, ja rakennuksen on määrä olla valmis vuoden 2019 syksyksi.

Laajennus- ja uudelleeninvestoinnit päiväkoteihin

Lähtökohdat ja investointiesitys

Päiväkotiverkon osalta keskeisimpiä kysymyksiä ovat nykyisten pienten päiväkotien ylläpito ja suuret käyttökustannukset ja toiminnalliset kustannukset. Erityisesti Nikkilässä on pienellä alueella paljon päiväkoteja (11 kpl), monet niistä vain yhden tai puolentoista ryhmän suuruisia. Lisäksi monet rakennuksista ovat huonokuntoisia ja vanhoja, eikä niitä ole alun perin rakennettu päiväkotitoimintaa varten.

Päivähoidon nykyisen, vuonna 2010 laaditun palveluverkkosuunnitelman tavoitteena on yhdessä koulutoimen kanssa luoda osaamis- ja oppimiskeskustoja. Erityisesti Nikkilän alueella on tarvetta päivähoidon palveluverkon uudelleenjärjestelyyn, koska Varhaiskasvatuspalveluiden näkemyksen mukaan nykyiset päiväkodit soveltuvat osittain huonosti päivähoitotoimintaan, päiväkotirakennuksissa on peruskorjaustarvetta ja päivähoidon toiminnalliset kustannukset ovat korkeat.

Edellä olevan perusteella sivistysvaliokunta on esittänyt investointihankkeeksi uutta päiväkotia Nikkilään. Uuden päiväkodin avulla voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä käyttökustannuksissa ja toiminnallisissa kustannuksissa ja lakkauttaa toiminnallisesti kalliita, päivähoitoon huonosti sopivia pieniä ja huonokuntoisia päiväkoteja siltä osin kuin päivähoidontarpeen kapasiteetti tämän mahdollistaa. Sivistysvaliokunta on esittänyt myös palveluverkkosuunnitelman laatimista laaja-alaisesti mahdollisimman pian.

Nikkilän uusi päiväkotitoiminta ehdotetaan sijoitettavaksi nykyisen Sipoon koulukeskuksen alueelle F- ja G-rakennusten tilalle. Rakennukset ovat purkukuntoisia ja niiden käyttö päättyy Nikkilän sydämen valmistuttua keväällä 2016. Kyseisellä paikalla Nikkilän uusi päiväkotitoiminta yhdessä alueella toimivien koulujen ja kirjaston kanssa muodostavat Nikkilän osaamis- ja oppimiskeskustan. Päivähoidon, tekniikka- ja ympäristötoimen sekä maankäytön virkamiehet ovat arvioineet sijoituspaikan hyväksi.

Nikkilän uuden päiväkodin investoinnin alustavat kannattavuuslaskelmat

Nikkilän uuden päiväkodin investoinnista on tehty investoinnin kannattavuuslaskelma. Päivähoidon ja Toimitilat-yksikön virkamiehet ovat keränneet laskelman perustiedoiksi päivähoidon toiminnan, rakennusten ylläpidon ja peruskorjausten sekä investointien kustannukset sekä käyttämättä jäävistä kiinteistöistä saatavan mahdollisen myyntivoiton. Laskelmassa koko investoinnin on oletettu olevan uudeleeninvestointi, joka korvaa täysimääräisesti nykyiset päiväkodit. Lopullisesti korvattavat päiväkodit ratkaistaan hankesuunnitelman laatimisen yhteydessä ja siihen vaikuttaa myös toteutunut ja ennustettu kasvu.

Nykyisille päiväkodeille ja uudelle päiväkodille määriteltyjen kustannusten perusteella on määritelty investoinnin takaisinmaksuaika Sipoon kunnalle ja päivähoidon kustannustason muutokset, jolloin otetaan huomioon myös sisäinen vuokra sen määräytymisperusteiden mukaisesti.

Nikkilän uuden päiväkodin takaisinmaksuaika on alle viisi vuotta. Herkkyystarkastelun perusteella takaisinmaksuaika on tilanteesta riippuen 5–7 vuotta. Toimintakulujen osalta uuden päiväkodin kustannukset pienenevät sisäinen vuokra huomioon ottaen noin 350 000 euroa vuodessa. Kannattavuuslaskelmien perusteella Nikkilän uusi päiväkoti on erittäin edullinen investointihanke.

Etelä-Sipoon alueen keskuskeittiö

Vuonna 2014 talousarviota käsiteltäessä Etelä-Sipoon alueen keskuskeittiön investointia siirrettiin vuodelle. Etelä-Sipoon alueen keskuskeittiö perustuu 2.1.2012 päivättyyn hankesuunnitelmaan, jota on täydennetty 5.5.2012. Hankesuunnitelmassa on käsitelty seuraavat kolme ratkaisuvaihtoehtoa:

1. Siirtyminen ostopalveluihin
2. Vanhojen keittiöiden saneeraus
3. Uuden keskuskeittiön rakentaminen Etelä-Sipoon alueelle.

Toteutusvaihtoehtojen vertailu on tehty Etelä-Sipoon koulun muutostöiden yhteydessä 29.10.2008. Hankesuunnitelmassa päädyttiin vaihtoehtoon 3: "Uuden keskuskeittiön rakentaminen Etelä-Sipoon alueelle".

Tänä vuonna Sipoolle on tarjoutunut uusi mahdollisuus ja vaihtoehto. Sipoon ruoanvalmistus perustui osittain kunnan omaan ruoantuotantoon ja osittain yhteistyöhön Porvoon kaupungin kanssa. Porvoon kaupunki on rakentamassa omaa uutta valmistuskeittiötä ja tarjoaa Sipoon kunnalle mahdollisuuden puuttuvan ruoanvalmistuskapasiteetin hankkimiseen Porvoon uudesta valmistuskeittiöyksiköstä.

Ruoanvalmistus pohjautuu nykyään seuraaviin päävalmistustapoihin:

1. Kuumana kuljetus: Ruoanvalmistus, kuljetus kuumana ja jakelu
2. Cook and Chill: Ruoanvalmistus ja jäähdytys, kuljetus kylmänä, kuumennus ja jakelu
3. Ruoan kylmävalmistus: Kylmävalmistus, kuljetus, kypsennys ja jakelu.

Porvoon kaupunki on alustavasti päättänyt laadullisten ja taloudellisten tekijöiden osalta vaihtoehtoon 2 ”Ruoanvalmistus ja viilennys, kuljetus viileänä, lämmitys ja jakelu”. Vaihtoehto vaatii jakelukeittiöiden saneerausta, mm. kylmäsäilytystilat ja lämmitysuunit. Lisäksi salaattit, perunat jne. valmistetaan jakelukeittiöissä.

Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiön osalta selvitetään ruoanvalmistuksen vaihtoehdot ja erityisesti Porvoon kanssa tehtävä yhteistyö ruoanvalmistuksen osalta ennen Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiön investointipäätöstä. Valmistuskeittiön investointipäätöstä siirretään, kunnes selvitys on saatu hyväksytysti tehtyä. Selvityksessä tulee esittää eri vaihtoehdot, jotka täyttävät vaaditun laatutason, vaihtoehtojen käytännön toteutus (mm. Porvoon valmistuskeittiön omistussuhteet), niiden vaatimat investoinnit sekä valmistuskeittiöiden että jakelukeittiöiden osalta ja taloudellinen vertailu kokonaisvaikuttavuudesta.

Kun Etelä-Sipoon tarpeita palvelevan keskuskeittiön rakentamista yhteistyössä Porvoon kanssa selvitetään alkuvuonna 2015, selvitetään myös muita ratkaisutapoja ja niiden kustannusvaikutusta sekä vaikutusta ruoan laatuun:

- a. oman keskuskeittiön rakentaminen
- b. palvelun tuottaminen yhdessä Porvoon kaupungin kanssa
- c. ruokapalvelujen tuottaminen keskuskeittiötiloissa, jotka ulkopuolinen taho on rakennuttanut ja joita Sipoon kunta vuokraa käyttöönsä
- d. yksikkökohtaisten valmistuskeittiöiden kustannus.

Selvityksen valmistuttua asia käsitellään toukokuussa 2015 ja päätetään mahdollisesta lisätalousarvioista.

Käynnistettävät hankesuunnitelmat

Investointiohjelmassa on esitetty talousarviokaudella 2015–2017 käynnistettäväksi seuraavat uudet investointikohteet:

1. Sipoonlahden koulun laajentaminen, vaihe 2
2. Nikkilän sydämen laajentaminen, vaihe 2

Vuoden 2015 aikana tarkastellaan koulujen ja päiväkotien palveluverkkoa tarkemmin lähtökohtana investointiohjelman palveluiden laajentamisen periaatteet. Mikäli palveluverkossa päätetään muutoksista, jotka vaikuttavat hankesuunnitelmiin, otetaan ne huomioon hankesuunnitelmaa laadittaessa.

Nikkilän alueen uuden päiväkodin tarve- ja hankesuunnitelman laadinnasta päätetään sen jälkeen kun palveluverkkosuunnitelmasta on päätetty.

Hankesuunnitelmissa esitetään mm. hankkeen toteutus ja mahdollinen vaiheistus hankkeen vaiheittaiseksi toteuttamiseksi ennustetun palvelutarpeen perusteella, palvelutuotannon kustannukset ja mahdolliset säästöt, ylläpitokustannukset, hankkeen taloudelliset vaikutukset Sipoon kunnalle ja ko. toiminnalle normaalin hankkeen teknisen toteutuksen lisäksi.

Varsinaisten investointien rungon talousarvion rakennusten investoinneille muodostaa käynnissä oleva Nikkilän sydän -hanke.

NETTOMÄÄRÄRAHAT

	TP 2013	TAE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet	-3 328	-2 750	-3 640	-4 140	-7 815
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet	-154	-350	-250	-1 545	-1 050
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	-1 093	-120	-290	-680	-1 450
Uudelleen investoinnit	-8 893	-4 520	-10 280	-7 720	-4 150
Peruskorjausinvestoinnit	-1 987	-2 789	-2 250	-2 250	-2 070
Yleiset investoinnit		-110	-100	-1 720	-400
Laajennus-, uudelleen, ja peruskorjausinvestoinnit yhteensä	-15 455	-10 639	-16 810	-18 055	-16 935

LAAJENNUSINVESTOINNIT, INFRA

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
		ennuste			
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet	-3 434	-2 750	-3 640	-4 140	-7 815
Liikenneväylät ja puistot	-1 964	-1 650	-2 690	-2 790	-6 415
Katu	-1 964		-2 555	-2 465	-4 140
Kynnysinvestoinnit			0	0	-2 100
Viheralueet			-135	-325	-175
Vesihuoltolaitos, kaava-alueet	-1 470	-620	-450	-850	-900
Vesihuoltolaitos, haja-astusalueet		-480	-500	-500	-500
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet	-154	-350	-250	-1 545	-1 050
Liikenneväylät ja puistot		-300	-150	-1 085	-800
Katu			-150	-1 050	-800
Kynnysinvestoinnit			0	0	0
Viheralueet			0	-35	0
Vesihuoltolaitos	-154	-50	-100	-460	-250

LAAJENNUSINVESTOINNIT, UUDET KAAVA-ALUEET

Laajennusinvestoinnit toteutetaan 10 vuoden investointiohjelman mukaisesti. Investointiohjelmalla saadaan suunnitelmallisuutta ja hallittavuutta tuleviin investointeihin. Asemakaavoja ennustetaan valmistuvan vuosien 2015 ja 2017 välisenä aikana huomattavan paljon. Tämä lisää sekä liikenneväylien ja puistojen että vesihuollon suunnittelu- ja rakentamistarvetta entisestään.

Liikenneväylät ja puistot

Vuosien 2015–2017 aikana asfaltointi- ja viimeistelytyöiden osalta kohteina ovat Pähkinälehdon, Taasjärven ja Kartanonrinteen alueiden viimeistelytyöt.

Vuosien 2015–2017 aikana uusien kaava-alueiden toteuttamisen osalta kohteina ovat:

- Vuonna 2015: Sipoon Jokilaakso (2015->), Bastukärin logistiikka-alue (rakentamisen jatkaminen)
- Vuonna 2016: Taasjärvi IV ja Talman keskusta (kynnysinvestoinnit)
- Vuonna 2017: Pähkinälehdon laajennus ja Talman omakotitontit (kaava-alue) ja Svärdfeldin alue (kynnysinvestoinnit).

Vuoden 2015 aikana on oltava selvä, ovatko Eriksnäsän hankeyhteistyösopimuksen osapuolet sitoutuneita sopimukseen ja sen mukaisen maankäytösopimuksen tekemiseen. Jos osapuolet eivät ole vuoden 2015 loppuun tehneet maankäytösopimusta Eriksnäs II:n asemakaava-alueen osalta, kunta ryhtyy toimenpiteisiin Eriksnäs II:n asemakaavaehdotuksen mukaisen Eriksnäsintien kevyen liikenteen väylän toteuttamiseksi vuoden 2016 aikana.

Vesihuolto

Vuosien 2015–2017 aikana uusien kaava-alueiden toteuttamisen osalta kohteina ovat:

- Vuonna 2015: Sipoon Jokilaakso (2015->), Bastukärren logistiikka-alue (rakentamisen jatkaminen)
- Vuonna 2016: Taasjärvi IV ja Talman keskusta
- Vuonna 2017: Pähkinälehdon laajennus ja Talman omakotitontit (kaava-alue).

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja perusparannusinvestoinneista vesihuoltolaitos vastaa 1,5 %:n omistusosuutta vastaavalla osuudella.

LAAJENNUSINVESTOINNIT, NYKYISTEN KAAVA-ALUEIDEN MUUTOSALUEET

Liikenneväylät ja puistot

Vuosien 2015–2017 aikana kohteina ovat:

- Vuonna 2015: Söderkullan K-market
- Vuonna 2016: Kalliomäki ja Söderkullan keskusta (osa-alue)
- Vuonna 2017: Hiekkamäentien 2. vaihe

Vesihuolto

Vuosien 2015–2017 aikana kohteina ovat:

- Vuonna 2015: Söderkullan K-market
- Vuonna 2016: Kalliomäki ja Söderkullan keskusta (osa-alue)
- Vuonna 2017: Hiekkamäentien 2. vaihe

LAAJENNUSINVESTOINNIT, HARVAAN ASUTUT ALUEET

Kesällä 2014 valmistui kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma, joka tavoitteen mukaisesti käsitellään valtuustossa loppuvuodesta 2014. Kehittämissuunnitelman pohjalta vesihuoltolaitos jatkaa harvaan asuttujen alueiden vesihuollon rakentamista.

Suunnittelukauden aikana tavoitteena on toteuttaa 8–10 laajentumisaluetta. Uuden kehittämissuunnitelman laajentumisalueet eroavat aikaisemmasta suunnitelmasta merkittävästi. Jotta laajentumisalueiden rakentaminen ei pysähtyisi ennen kehittämissuunnitelman lopullista hyväksymistä, tullaan ensimmäisinä hankkeina toteuttamaan niitä alueita, jotka kuuluvat toteuttamisohjelmaan ja joille on jo suunnitelmat sekä liittymiskiinnostuskysely toteutettuna. Näitä alueita ovat mm. Antbacka ja Gesterby.

LAAJENNUSINVESTOINNIT, RAKENNUKSET

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Hankkeen kust.arvio
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	-1 094	-120	-290	-680	-1 450	
Uudet päiväkodit, Hansaksen laajennus	-994	-30	-20			-1 850
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen	-100					
Nikkilän Sydämen lähiliikuntapaikat			-100	-150		-250
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Sipoonlahden koulu, vaihe 2, laajentaminen			-100	-300	-1150	-5 750
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän Sydän, vaihe 2, laajentaminen			-50	-150	-200	-4 080
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän Sydän, vaihe 2, laajent., liikuntasalin aineluokat			-20	-80	-100	-1 910
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						

Hansaksen päiväkodin laajennus

Hansaksen päiväkodin urakoiden takuuaikaisia maksueriä varten varataan 20 000 euroa.

Nikkilän sydämen lähiliikuntapaikat

Nikkilän sydämen ulkona sijaitsevat lähiliikuntapaikat ovat osa Nikkilän sydämen kokonaisinvestointia. Kouluaikojen ulkopuolella ne ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä. Koko hanke käsittää Nikkilän sydämen sekä lähiliikuntapaikkojen rakentamisen.

Koko hankkeen kustannusarvio on 19,9 milj. euroa, josta lähiliikuntapaikkojen osuus on 0,25 milj. euroa. Lähiliikuntapaikkojen kokonaiskustannusennuste on 400 000 euroa, johon arvioidaan saatavan valtionapua 150 000 euroa, jolloin nettokustannus on 250 000 euroa.

Niiden pohjatyöt tehdään vuoden 2015 aikana ja lopputyöt tehdään koulun viimeistelyvaiheessa vuonna 2016.

Sipoonlahden koulu, vaihe 2, laajentaminen

Sipoonlahden koulun yhteyteen rakennettava koulun laajennus tehdään tukeutuen nykyisiin yhteisiin tiloihin. Laajennus mitoitetaan 300 oppilaalle ja tehokkuustavoite on 8 oppilasta/brutto-m². Suunnittelussa otetaan huomioon myös tulevaisuuden laajentaminen. Sipoonlahden koulun laajentaminen, vaihe 2, tarvitaan Söderkullan ennustetun asukaskasvun takia. Rakentamisessa hyödynnetään nykyisen Sipoonlahden koulun yhteisiä tiloja ja toteutuksen tavoitteena on tilankäytöltään nykyistä tehokkaampi koulu, joka on myös käyttökustannuksiltaan halvempi.

Hankkeen kokonaiskustannus on 5,75 milj. euroa, josta varataan hankesuunnittelua varten vuonna 2015 100 000 euroa.

Tarve- ja hankesuunnitelman laadinta aloitetaan vuonna 2015 ja se on valmis keväällä 2016. Rakentaminen alkaa loppuvuodesta 2017.

Nikkilän sydän, vaihe 2, laajentaminen

Nikkilän sydämen yhteyteen suunniteltu koulun laajennus tehdään tukeutuen nykyisiin yhteisiin tiloihin. Laajennus mitoitetaan 260 oppilaalle ja tehokkuustavoite on 7 oppilasta/brutto-m². Laajennus tarvitaan Nikkilän alueen asukasmäärään ennustetun kasvun takia. Siirtämällä 5. ja 6. luokat Nikkilän sydämen yläkoulujen yhteyteen Sipoonjoen koulun yhtenäiskouluksi, vapautetaan alakouluista tilaa suu-remmille oppilasmäärille.

Koko hanke (Nikkilän sydän, vaihe 2) käsittää teorialuokkien laajennuksen, liikuntahallin sekä liikuntasalin aineluokat pukutilojen yläpuolelle. Koko hankkeen kustannusarvio 9,51 milj. euroa, josta teorialuokkien laajennuksen osuus on 4,08 milj. euroa.

Tarve- ja hankesuunnitelman laadinta aloitetaan vuonna 2015 ja se on valmis vuoden 2016 aikana. Rakentaminen alkaa vuoden 2018 alussa.

Nikkilän sydän, vaihe 2, laajentaminen, liikuntasalin aineluokat

Liikuntasalin pukutilojen yläpuolelle on suunniteltu nykyisten aineluokkien laajentaminen, joka tukeutuu nykyisiin yhteisiin tiloihin. Koko hanke (Nikkilän sydän, vaihe 2) käsittää teorialuokkien laajennuksen, liikuntahallin sekä liikuntasalin aineluokat pukutilojen yläpuolelle.

Koko hankkeen kustannusarvio on 9,51 milj. euroa, josta liikuntasalin aineluokkien laajennuksen osuus on 1,91 milj. euroa.

Tarve- ja hankesuunnitelman laadinta aloitetaan vuonna 2015 ja se on valmis vuoden 2016 aikana. Rakentaminen alkaa vuoden 2018 alussa.

UUELLEENINVESTOINNIT

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Hankkeen kust.arvio
Uudelleen investoinnit	-8 707	-4 520	-10 280	-7 720	-4 150	
Nikkilän terveysaseman laajennus	-8 145	-1 970	-80	-80		-17 900
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen	-444	-20				
Nikkilän sydän, koulukeskus	-118	-2 550	-9 950	-7 050		-19 650
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen				-1 600		
Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiö						-4 750
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän Sydämen liikuntahalli			-40	-100	-200	-3 520
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän päiväkot			-100	-400	-3950	-4 950
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Varikon korvaaminen vuokratiloilla			-10	-90		-100

Nikkilän terveysaseman laajennus

Kesällä 2014 valmistuneen Nikkilän sosiaali- ja terveysaseman takuuaikaisia maksueriä varten varataan vuosina 2015–2016 yhteensä 160 000 euroa.

Hankkeen kokonaiskustannus on 17,9 milj. euroa, josta varataan vuosille 2015 ja 2016 kummallekin 80 000 euroa.

Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiö

Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiön osalta selvitetään ruoanvalmistuksen vaihtoehdot ja erityisesti Porvoon kaupungin kanssa tehtävä yhteistyö ruoanvalmistuksen osalta ennen Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiön investointipäätöstä.

Valmistuskeittiön investointipäätöstä siirretään, kunnes selvitys on saatu hyväksytysti tehtyä. Selvityksessä tulee esittää eri vaihtoehdot, vaihtoehtojen käytännön toteutus, niiden vaatimat investoinnit sekä valmistuskeittiöiden että jakelukeittiöiden osalta ja taloudellinen ja laadullinen vertailu vaihtoehtojen vaikuttavuudesta.

Nikkilän sydän, koulukeskus

Nykyisen Sipoon koulukeskuksen Sipoonjoen koulun rakennukset on purettu ja tilalle rakennetaan uusi yhteinen yläkoulu Sipoonjoen koululle ja Kungsvägens skolalle. Koulu mitoitetaan 740 oppilaalle ja se valmistuu syyslukukauden 2016 alkuun mennessä.

Investoinnin tavoitteena on tila- ja kustannustehokkuus sekä nykyaikaisten, muunneltavissa olevien tilojen aikaansaaminen.

Koko hanke käsittää Nikkilän sydämen sekä lähiliikuntapaikkojen rakentamisen. Koko hankkeen kustannusarvio on 19,9 milj. euroa, josta Nikkilän sydämen osuus on 19,65 milj. euroa. Vuodelle 2015 varataan 9,95 milj. euroa.

Vuoden 2014 lopulla varsinaiset rakennustyöt lähtivät käyntiin ja ne etenevät hankkeen projektisuunnitelman mukaisesti siten, että rakennus valmistuu kesällä 2016.

Nikkilän sydän, vaihe 2, liikuntahalli

Nykyisen C-rakennuksessa olevan huonokuntoisen liikuntasalin koululaiskäytöstä luovutaan ja Nikkilän sydämen yhteyteen rakennetaan uusi 900 m²:n liikuntahalli pukutiloineen. Koko hanke (Nikkilän sydän, vaihe 2) käsittää teorialuokkien laajennuksen, liikuntahallin sekä liikuntasalin aineluokat pukutilojen yläpuolelle.

Koko hankkeen kustannusarvio on 9,51 milj. euroa, josta liikuntahallin osuus on 3,52 milj. euroa.

Tarve- ja hankesuunnitelman laadinta aloitetaan vuonna 2015 ja se on valmis vuoden 2016 aikana. Rakentaminen alkaa vuoden 2018 alussa.

Nikkilän alueen uusi päiväkot

Nikkilässä on paljon päiväkoteja pienellä alueella, monet niistä vain yhden tai puolentoista ryhmän suuruisia. Lisäksi monet rakennuksista ovat huonokuntoisia ja vanhoja ja niitä ei ole alun perin suunniteltu päiväkodiksi. Uudella suuremmalla päiväkodilla saadaan säästöjä niin toiminnasta kuin tilankäytön tehokkuudesta ja ylläpitokustannuksista. Ylläpitokustannuksiin vaikuttavat mm. tehokkaampi energiankäyttö ja yksi yhtenäinen piha-alue. Lisäksi huonokuntoiset rakennusten vaatimat peruskunnostus- ja korjausmenot jäävät pois.

Koko hankkeen kustannusarvio on 4,94 milj. euroa, josta varataan vuodelle 2015 100 000 euroa.

Tarve- ja hankesuunnitelman laadinnasta päätetään sen jälkeen kun palveluverkkosuunnitelmasta on päätetty.

Varikon korvaaminen vuokratiloilla

Vuonna 1975 rakennettu Livalilta käytettynä hankittu hyvin huonokuntoinen kunnan varikko korvataan toimivilla vuokratiloilla. Hankkeen kokonaiskustannus on 100 000 euroa, josta vuodelle 2015 varataan kustannus-, tila- ja projektisuunnitelman tekemiseen 10 000 euroa.

PERUSKORJAUSINVESTOINNIT

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Hankkeen kust.arvio
Peruskorjausinvestoinnit	-1 987	-2 789	-2 250	-2 250	-2 070	
Julkinen käyttöomaisuus, vapaa-ajantoimi	-36	-100	-70	-70	-70	
Rakennusten sisäilmakorjaukset (valiokunnan ohjauksessa)		-250	-300	-300	-300	
Rakennusten peruskorjaus	-1 563	-1 724	-900	-900	-900	
Nikkilän Soteasema, peruskorjaus		-850	-40	-40		-3 100
Talman koulun peruskorjaus			-150	-350		-500
Nikkilän pääkirjaston peruskorjaus			-80	-360	-360	-800
Valiokunnan kohdentamat peruskorjauskohteet			-630	-150	-540	
Liikenneväylät ja puistot	-40	-315	-530	-530	-350	
Katujen peruskorjaus			-350	-350	-350	
Katu ja ulkovalaistuksen uusiminen			-180	-180	0	
Vesihuoltolaitos	-308	-400	-450	-450	-450	

Julkinen käyttöomaisuus, vapaa-ajantoimi

Liikuntatoimen hallussa on joukko rakennuksia, kuten huoltorakennukset, puku- ja uimakopit, ja niiden peruskorjaukseen varataan 70 000 euroa vuodelle 2015.

Rakennusten sisäilmakorjaukset (valiokunnan ohjauksessa)

Sipoon kiinteistöissä vuoden 2015 aikana esiin tulevien sisäilmaongelmien ratkaisemiseen varataan 300 000 euron investointivara. Määräraha käytetään niihin kohteisiin, jotka ovat korjausten tarpeessa. Päätöksen hankkeiden investointien käynnistämisestä ja kohdistamisesta tekee tekninen valiokunta.

Rakennusten peruskorjaus

Peruskorjaushankkeiden kohdentamisperiaatteena on ensisijaisesti kiinteistöjen rakenteellisen ja rakennusfysikaalisen kunnan ylläpitäminen siten, että kiinteistön arvo ja käytettävyys säilyvät. Mikäli peruskorjaukseen suunnattuja varoja jää tämän jälkeen jäljelle, voidaan peruskorjauksia kohdentaa enemmän myös pintakorjaukseen. Talousarvion peruskorjauksen määräraha on määritelty niin pieneksi, että pintaremontteihin käytettävissä oleva vara on vähäinen. Peruskorjauskohteet valitsee tekninen valiokunta, ellei niitä ole osoitettu talousarviossa.

Kiinteistöjen peruskorjauksiin vuodelle 2015 on varattu kokonaisuudessaan 900 000 euroa. Tämä vara on jaettu kahteen osaan: kohdennettuihin hankkeisiin ja teknisen valiokunnan erikseen määrittämiin hankkeisiin.

Kohdennettuja hankkeita ovat Talman koulun peruskorjaus ja Sipoon pääkirjaston peruskorjaus. Lisäksi Nikkilän sosiaali- ja terveysaseman peruskorjausurakan takuuaikaiset maksuerät on kohdennettu peruskorjausmäärärahasta.

Talman koulun peruskorjauksen tarkoituksena on pitää rakennus käyttökuntoisena noin kymmenen vuotta. Talman koulun kuntoa on tutkittu ja on todettu, että Talman koulun ns. uusi osa on korjauksen tarpeessa. Vuodelle 2015 varataan 150 000 euroa Talman koulun ns. uuden osan korjausten loppuun saattamiseen ja ns. vanhan osan tarkempaan tutkimiseen. Vuodelle 2016 varataan Talman koulun peruskorjaukseen 350 000 euroa.

Sipoon pääkirjaston peruskorjauksen tarkoituksena on peruskorjata rakennusta pääosin rakenteellisilta ja rakennusfysikaalisilta osin siten, että rakennus pysyy hyvässä kunnossa. Tällä hetkellä rakennukseen tarvitaan pikainen rakenteellinen ja rakennusfysikaalinen korjaus. Talousarviovuonna 2015 laaditaan suunnitelmat ja peruskorjaus toteutetaan vuosina 2016 ja 2017. Peruskorjauksen kokonaishinta on yhteensä 800 000 euroa.

Loput määrärahat tekninen valiokunta kohdentaa peruskorjauksen kohdentamisperiaatteiden mukaan vuoden aikana hyväksymällä peruskorjattavien kohteiden suunnitelmat ja määrärahat.

Liikenneväylät ja puistot

Perusparannusinvestointeina tarkastelujaksolla toteutetaan huonokuntoisimpien katujen perusparannuksia Nikkilän ja Söderkullan alueilla sekä päällystetään sorapintaisia katuja lähinnä Nikkilän alueella.

Katu- ja ulkovalaistuksen osalta lisäpanostusta edellyttää elohopeavalonlähteiden korvaaminen säädösten mukaisin valonlähtein elohopeavalonlähteiden valmistuksen ja maahantuonnin loppuessa EU-direktiivin mukaisesti vuonna 2015.

Puistojen osalta toteutetaan vuosittain yhden leikkipaikan perusparannustyöt.

Vesihuoltolaitos

Vuoden 2014 lopussa voimaan tuleva uusi vesihuoltolaki edellyttää mm. entistä selkeämmin, että vesihuoltolaitoksen on oltava selvillä verkostojensa kunnosta. Vuosien 2015–2017 aikana jatketaan vuonna 2014 aloitettuja verkostojen systemaattisia kuntotutkimuksia. Kuntotutkimukset painottuvat etenkin jätevesiviemäriin. Kuntotutkimusten tulosten perusteella määritetään saneerattavat vesijohdot ja viemäriinlinjat. Pumppaamoiden saneerausta ja kaukovalvonta- ja automaatiojärjestelmien parantamista jatketaan edelleen.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja perusparannusinvestoinneista vesihuoltolaitos vastaa 1,5 %:n omistusosuutta vastaavalla osuudella.

YLEISET INVESTOINNIT

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Hankkeen kust.arvio
Yleiset investoinnit		-110	-100	-1 720	-400	
HSL:n julkisen liikenteen investoinnit		-100	-100	-260	-100	
ELY:n kanssa tehtävät liikenneinvestoinnit			0	-1 000		
Hitån uimaranta		-10		-460	-300	-770

HSL:n julkisen liikenteen investoinnit

HSL:n investointeihin on varattu vuosittain 100 000 euroa. Lisäksi vuoden 2016 osalta on varattu 160 000 euroa aikataulun tasauspysäkin toteuttamiseen. HSL maksaa investoinneista takaisin 50 %.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELYn) kanssa tehtävät liikenneinvestoinnit

Katu- ja viheralueet -yksikkö neuvottelee ELY:n kanssa, jotta tavoite saavutettaisiin siten, että kunnan maksuosuus olisi mahdollisimman pieni. Maantien 170 parantaminen rakentamalla kevyen liikenteen väylä välille Hangelby – Box on ELYn ohjelmassa vuosina 2015–2016 ja se on kokonaan ELYn rahoitama hanke, eli Sipoolle ei aiheudu kustannuksia.

Vuoden 2016 hanke on mahdollisesti Martinkyläntien ja Nikkiläntien risteykseen toteutettava kiertoliitelmä, jonka kustannusarvio on 600 000 euroa ja Sipoon osuus 300 000 euroa.

ELYn kanssa laaditaan Nikkilä–Nikinmäki kevyen liikenteen väylän suunnitelma. Kustannusarvio on noin 3 milj. euroa. Kunnan osuus hankkeesta ei ole vielä ratkennut ja sen arvioitu toteuttamisajankohda on avoin, eikä sitä ole esitetty investointisuunnitelmassa.

Hitån uimaranta

Hitån uimarannan suunnittelua täsmennetään siten, että uimarannalle johtavalle tielle tutkitaan erilaisia vaihtoehtoisia toteutusmahdollisuuksia kustannusten alentamiseksi toiminnan siitä kärsimättä sekä tarkastellaan uimarannan ja tien ylläpitoa ja sen vaihtoehtoisia ratkaisuja. Suunnittelulla pyritään pienentämään hankkeen kokonaiskustannuksia.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 760 000 euroa, jota pienennetään, mikäli uimarannan ja siihen liittyvän infran uudelleensuunnittelussa löydetään uusia kustannustehokkaampia ratkaisuja. Rakentaminen on tarkoitus vaiheistaa siten, että vuoden 2016 aikana rakennetaan tie ja ranta-alueita sekä vuoden 2017 aikana loput työt, mm. WC:t ja pukutilat. Uimaranta voidaan ottaa käyttöön kesällä 2017.

Investoinnit vuosille 2015-2017, yhdyskuntarakentaminen

	TP 2013	TA 2014 ennuste	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Hankkeen kust.arvio
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet	-3 434	-2 750	-3 640	-4 140	-7 815	
Liikenneväylät ja puistot	-1 964	-1 650	-2 690	-2 790	-6 415	
Katu	-1 964		-2 555	-2 465	-4 140	
Kynnysinvestoinnit					-2 100	
Viheralueet			-135	-325	-175	
Vesihuoltolaitos, kaava-alueet	-1 470	-620	-450	-850	-900	
Vesihuoltolaitos, haja-astusalueet		-480	-500	-500	-500	
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet	-154	-350	-250	-1 545	-1 050	
Liikenneväylät ja puistot		-300	-150	-1 085	-800	
Katu			-150	-1 050	-800	
Kynnysinvestoinnit						
Viheralueet				-35		
Vesihuoltolaitos	-154	-50	-100	-460	-250	
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	-1 094	-120	-290	-680	-1 450	
Uudet päiväkodit, Hansaksen laajennus	-994	-30	-20			-1 850
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen	-100					
Nikkilän Sydämen lähiliikuntapaikat			-100	-150		-250
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Sipoonlahden koulu, vaihe 2, laajentaminen			-100	-300	-1150	-5 750
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän Sydän, vaihe 2, laajentaminen			-50	-150	-200	-4 080
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän Sydän, vaihe 2, laajent., liikuntasalin aineluokat			-20	-80	-100	-1 910
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Uudelleen investoinnit	-8 707	-4 520	-10 280	-7 720	-4 150	
Nikkilän terveysaseman laajennus	-8 145	-1 970	-80	-80		-17 900
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen	-444	-20				
Nikkilän sydän, koulukeskus	-118	-2 550	-9 950	-7 050		-19 650
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen				-1 600		
Etelä-Sipoon alueen valmistuskeittiö						-4 750
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän Sydämen liikuntahalli			-40	-100	-200	-3 520
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Nikkilän päiväkotit			-100	-400	-3950	-4 950
josta kulut ensikertaiseen kalustamiseen						
Varikon korvaaminen vuokratiloilla			-10	-90		-100
Peruskorjausinvestoinnit	-1 987	-2 789	-2 250	-2 250	-2 070	
Julkinen käyttöomaisuus, vapaa-ajantoimi	-36	-100	-70	-70	-70	
Rakennusten sisäilmakorjaukset (valiokunnan ohjauksessa)		-250	-300	-300	-300	
Rakennusten peruskorjaus	-1 563	-1 724	-900	-900	-900	
Nikkilän Soteasema, peruskorjaus		-850	-40	-40		-3 100
Talman koulun peruskorjaus			-150	-350		-500
Nikkilän pääkirjaston peruskorjaus			-80	-360	-360	-800
Valiokunnan kohdentamat peruskorjauskohteet			-630	-150	-540	
Liikenneväylät ja puistot	-40	-315	-530	-530	-350	
Katujen peruskorjaus			-350	-350	-350	
Katu ja ulkovalaistuksen uusiminen			-180	-180		
Vesihuoltolaitos	-308	-400	-450	-450	-450	
Yleiset investoinnit		-110	-100	-1 720	-400	
HSL:n julkisen liikenteen investoinnit		-100	-100	-260	-100	
ELY:n kanssa tehtävät liikenneinvestoinnit				-1 000		
Hitän uimaranta		-10		-460	-300	-770
Rautatieasema Nikkilään						
Rautatieasema Talmaan						
Laajennus-, uudelleen - ja peruskorjausinvestoinnit yhteensä	-15 455	-10 639	-16 810	-18 055	-16 935	

7.3 MUUT INVESTOINNIT

KEHITYS & KAAVOITUS, kiinteän omaisuuden (maan) ostot ja myynnit

Kiinteä omaisuus

		1 000 €	TP 2013	TAE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kiinteä omaisuus							
Kiinteä omaisuus, myynti	Tuotot		6 001	4 200	5 700	5 000	5 000
Kiinteä omaisuus, osto	Kulut		-1 952	-2 000	-1 000	-2 000	-2 000
	Netto		4 049	2 200	4 700	3 000	3 000

Lähinnä Nikkilän, Talman ja Etelä-Sipoon maa-alueiden ostosta neuvotellaan suunnitelmakaudella. Tontteja myydään Taasjärven, Söderkullan, Nikkilän kartanon, Vaahteramäen ja Bastukärren alueilta

OSASTOITTAIN

Irtain omaisuus

		1 000 €	TP 2013	TAE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Irtain käyttöomaisuus							
	Kunnanhallitus				-335		
	Sosiaali- ja terveystoimialue		-37	-100	0	-200	-200
	Sivistystoimialue		-363	-100	-140	-200	-200
	Tekninen toimialue		-189	-100	-100	-100	-100
	Netto		-589	-300	-575	-500	-500

Osastoittain osakkeet ja osuudet

		1 000 €	TP 2013	TAE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
	Kunnanhallitus						
	Sosiaali- ja terveystoimialue			-30	-30	-30	-30
	Sivistystoimialue		-77	-100	-100	-100	-100
	Netto		-77	-130	-130	-130	-130

Määräraha sisältää varaukset Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän, Kårkulla samkommun ja Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland -nimisten kuntayhtymien investointien kuntaosuuksia varten.

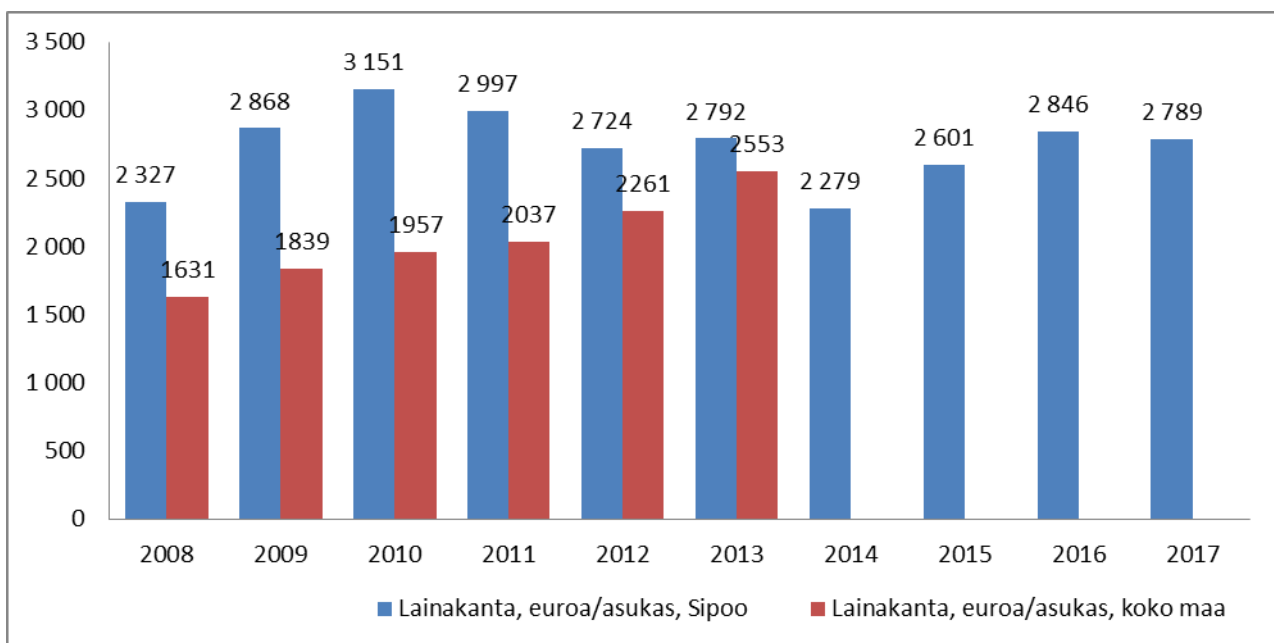

Rahoitusosa

8. RAHOITUSOSA

2015–2017

SIPOON KUNNAN LAINAT VUOSINA 2008–2017, EUROA/ASUKAS

RAHOITUSOSA

VASTUUHENKILÖ (rahoitus ja rahavarat): Talous- ja hallintojohtaja

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri rahoitusjäämä on ja miten se käytetään. Talousarvion rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoitusosa esitetään rahoituslaskelmakaavan muodossa, jossa rahoitusosa on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan toiminnan ja investointien rahavirtaa. Tästä nähdään, miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittävät investointimenojen kattamiseen. Toisessa osassa arvioidaan rahoituksen rahavirtaa. Kunnan rahoituslaskelma laaditaan suoriteperusteisesti, mikä tarkoittaa, että mm. myyntituloja ja ostomenoja ei vuosikatteessa oikaista myyntisaamisilla tai ostoveloilla.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta

Tulorahoitus muodostuu tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista kuluista ja tuotoista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Tulorahoituksen korjauserät

Tulorahoituksen korjauserissä vuosikatetta oikaistaan vuosikatteeseen sisältyvillä myyntivoitoilla, jotka saadaan kiinteistöjen myymisestä.

Investointimenoja ovat investointiosan hankintamenot ja tuloja rahoitusosuudet investointimenoihin ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot. Rahoitusosuudet investointeihin koostuvat valtionosuuksista ja eräiden yhteistyökumppaneiden osuuksista investointimenoihin. Myyntitulot syntyvät kiinteistöjen myynnistä.

Rahoituksen rahavirta

Antolainojen muutokset sisältävät kunnan myöntämät lainat, sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kunta ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana, eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

VUODEN 2015 RAHOITUSLASKELMA

SITOVAT TAVOITTEET	TAVOITETASO/SEURANTATAPA
Lainamäärä	Lainamäärää kasvatetaan vain uusinvestointien rahoittamiseksi.
Laina asukasta kohden on alle 2 700 euroa per 31.12.2015.	Investoinnit sopeutetaan tavoitteeseen.

TUNNUSLUVUT

	TP 2013	TA 2014	TA 2015
Investointien tulorahoitus, %	38,1	30,0	34,0
Lainamäärä, euroa/asukas	2 791	2 800	2 700

Tulorahoitusta on oikaistu 5,6 miljoonan euron suuruisella budjetoidulla myyntivoitolla, mikä on 5,7 miljoonan euron suuruisen budjetoitujen myyntitulojen ja 0,1 miljoonaksi euroksi arvioitujen myyntien kiinteistöjen tasearvon välinen erotus. Toiminnan ja investointien rahavirta on talousarvion mukaan -12,3 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Investointien tulorahoitus on suunnittelukaudella noin 57 %. Loput 43 % rahoitetaan pääomarahoituksella, eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynneillä, lainoilla tai rahavaroilla. Jotta edellä mainittu tulorahoitusosuus toteutuisi, edellyttää se vuosikatteen kehittymistä taloussuunnitelmassa esitetyllä tavalla ja siten tehokkaita menojen sopeuttamistoimia.

Lainanotto ja antolainaus

Talousarviota laadittaessa olennaisia eriä ovat antolainauksen ja lainakannan muutokset sekä oman pääoman muutokset. Pitkäaikaisina lainoina huomioidaan ne lainat, joiden takaisinmaksuaika on pidempi kuin yksi vuosi. Taloussuunnitelmassa lainoja ei ole eritelty pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin lainoihin, vaan lainakannan kokonaismuutokset ilmoitetaan pitkäaikaisten lainojen ryhmässä.

Kunnan velkakannan kasvu jatkuu suunnittelukauden aikana. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä kunnan omien pitkäaikaisten lainojen määrä oli noin 52,8 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 2 792 euroa. Vuoden 2014 lopussa lainamäärän arvioidaan olevan 43,5 miljoonaa euroa ja se on noin 2 279 euroa asukasta kohden. Talousarvion mukaan kunnan omien lainojen määrä lisääntyy vuonna 2015 7,2 miljoonaa euroa. Tällöin asukaskohtainen lainamäärä on 2 601 euroa.

Edellä kerrottu oletus lainakannan kasvusta perustuu siihen näkemykseen, että lainarahaa käytetään suunnitelmavuosina kunnan kasvustrategian toteuttamista edesauttavien investointien rahoittamiseen.

Lainojen lyhennykset ovat suunnittelukaudella noin 9,1 miljoonaa euroa. Vuosina 2015–2017 nettolainanotto on keskimäärin 3,8 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 lopussa lainakanta on 58,4 miljoonaa euroa, mikä on 2 789 euroa asukasta kohden.

Seuraavasta taulukosta käy ilmi kunnan lainakanta vuosina 2012–2017

PITKÄAIKAISET LAINAT	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TPE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
			*		*	*	*
Lainanotto							
Lyhennykset, 1 000 €	10 438	10 242	9 800	9 283	8 800	9 200	9 200
Lainanotto, 1 000 €	14 000	12 000	10 000		16 000	16 100	10 000
Netto, 1 000 €	-3 562	-1 758	-200	9 283	-7 200	-6 900	-800
Lainakanta, 1 000 €	51 053	52 811	53 011	43 528	50 728	57 628	58 428
Laina/asukas, €, Sipoo	2 724	2 792	2 761	2 275	2 598	2 842	2 785
Laina/asukas, €, koko maa	2 262	2 553					

*= ennuste

Vuoden 2014 tilinpäätösennusteen mukaan rahavarat olisivat 2,7 miljoonaa euroa vuoden lopussa. Vuoden 2015 talousarvion rahoituslaskelma osoittaa, että talousarviovuoden lopussa rahavarojen arvioidaan lisääntyvän 3,9 miljoonaa euroa. Investoinnit, joista on vähennetty rahoitusosuudet investointimenoihin ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot, ovat 12,7 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ottolainojen jakautuminen vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin lainoihin. Lainasalkku on tällä hetkellä hyvin hajautettu vaihtuvaan ja kiinteään korkoon.

	31.12.2010			31.12.2011			31.12.2012			31.12.2013			31.12.2014		
Ottolainat korkotyypeittäin	mn€	Osuus	Keskikorko	mn€	Osuus	Keskikorko	mn€	Osuus	Keskikorko	mn€	Osuus	Keskikorko	mn€	Osuus	Keskikorko
Vaihtuvakorkoiset lainat	44,0	75,8	1,2	37,0	77,1	1,8	29,9	58,5	1,0	23,8	45,0	0,5	18,7	43,0	0,5
Kiinteäkorkoiset lainat	14,0	24,2	3,9	11,0	22,9	3,9	21,2	41,5	3,6	29,1	55,0	3,2	24,8	57,0	3,1
Yhteensä	58,1	100,0	2,6	48,0	100,0	2,9	51,1	100,0	2,3	52,8	100,0	1,8	43,5	100,0	1,8

RAHOITUSLASKELMA 2015-2017

	TP 2012	TP 2013	TPE 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
1 000 €						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	6 592	6 888	4 650	6 378	10 700	15 299
Satunnaiset erät	32 902					
Tulorahoituksen korjauserät	-36 146	-4 835	-4 100	-5 600	-4 900	-4 900
Tulorahoitus yhteensä	3 347	2 053	550	778	5 801	10 399
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-17 555	-18 074	-13 102	-18 515	-20 685	-19 565
Rahoitusosuudet investointimenoihin	215	7	133	100	200	200
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37 031	6 012	4 200	5 700	5 000	5 000
Investoinnit netto	19 691	-12 056	-8 769	-12 715	-15 485	-14 365
Toiminnan ja investointien rahavirta	23 038	-10 003	-8 219	-11 937	-9 684	-3 966
Rahoituksen rahavirta						
Antolainasaamisten vähennykset	16	1	1	1	1	1
Antolainauksen muutokset	16	1	1	1	1	1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 000	12 000		16 000	16 100	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 341	-9 883	-9 283	-8 800	-9 200	-9 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 096	-359				
Lainakannan muutokset	-4 437	1 758	-9 283	7 200	6 900	800
Oman pääoman muutokset		-1 385	-20			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-19 618	15 781	12 000	8 600	1 600	1 600
Rahoituksen rahavirta	-24 039	16 156	2 698	15 800	8 501	2 401
Rahavarojen muutos	-1 002	6 153	-5 521	3 863	-1 183	-1 565
Rahavarat 31.12.	2 102	8 255	2 734	6 597	5 414	3 849
Lainakanta	51 053	52 811	43 528	50 728	57 628	58 428
LISÄTIETOA:						
Vuosikate / voistat. %	102	75	52	78	126	166
Investointimenojen tularah.-%	38	38	36	35	52	79
Velka / asukas	2 724	2 792	2 279	2 601	2 846	2 789
Asukasmäärä 31.12.	18 739	18 914	19 100	19 500	20 250	20 950

RAHOITUSLASKELMA 2015

	Kunta	Vesihuoltolaitos	Yhteensä
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	4 898	1 481	6 378
SATUNNAISET ERÄT			
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-5 600		-5 600
	-702	1 481	778
IIINVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT	-17 115	-1 400	-18 515
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	100		100
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	5 700		5 700
	-11 315	-1 400	-12 715
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-12 018	81	-11 937
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄÄIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	16 000		16 000
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-8 800		-8 800
	7 200		7 200
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
SAAMISTEN MUUTOS	7 400	1 200	8 600
	7 400	1 200	8 600
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	14 600	1 200	15 800
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 582	1 281	3 863

Liite

KUSTANNUSPAIKKALUETTELO 2015**10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA**

100 VAALIT

1000 VAALIT

1010 KUNNALLISET VAALIT

1001 Kunnalliset vaalit**1002** Kansanäänestys

1020 VALTIOLLISET VAALIT

1010 Presidentinvaalit**1011** Eduskuntavaalit

1030 EU-VAALIT

1020 Eu-vaalit**11 TILINTARKASTUSLAUTAKUNTA**

110 TILINTARKASTUS

1100 TILINTARKASTUS

1110 TILINTARKASTUS

1050 Tilintarkastus**12 KUNNANHALLITUS**

120 YLEISHALLINTO JA KUNNAN JOHTO

1200 KUNNANVIRASTON JOHTO

1210 KUNNAN JOHTO

1100 Kunnanvaltuusto**1110** Kunnanhallitus ja kunnanjohto

130 TALOUS- JA HALLINTOKESKUS

1300 TALOUS- JA HALLINTOKESKUS

1310 TALOUS- JA HALLINTOKESKUS

1000 Taseyksikkö**1200** Hallintopalvelut**1201** Talouspalvelut**1202** Yhteiset asiakaspalvelut**1203** It-palvelut**1204** Henkilöstöpalvelut**1205** Kuuma TVT-kehittämishanke 2012-2014

140 KEHITYS- JA KAAVOITUSKESKUS

1400 KEHITYS- JA KAAVOITUSKESKUS

1410 KEHITYS- JA KAAVOITUSKESKUS

1300 Strateginen suunnittelu**1301** Kuntasuunnittelu**1302** Kaavoitus, maankäytön suunnittelu**1303** Maapolitiikka, kiinteistönmuodostus ja mittaus**20 SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA**

200 SOS. HALLINTO JA TALOUS

2000 SOS. HALINTO- JA TALOUS

2010 SOS. HALINTO- JA TALOUS

2000 Sos.terv. hallinto ja talous**2001** Kotouttamistyö

210 TYÖIKÄISTEN PALVELUT

2110 TYÖIKÄISTEN PALVELUT

2110 TYÖIKÄISTEN HALLINTO

2600 Työikäisten hallinto, yhteistä

2601 Ympäristöterveydenhuolto

2602 Erikoissairaanhoito

2120 TYÖIKÄISTEN PALVELUT 1

2610 Työikäisten palvelut 1, hallinto

2611 Aikuisten terveysneuvonta

2613 Välinehuolto

2130 TYÖIKÄISTEN PALVELUT 2

2620 Työikäisten palvelut 2, hallinto

2621 Avosairaanhoidon vastaanotot

2622 Suun terveydenhuolto

2623 Aikuissoisiaalityö

2624 Päihde- ja mielenterveystyö

2625 Toimintakeskus Risteys

2140 TYÖIKÄISTEN PALVELUT 3

2630 Työikäisten palvelut 3, hallinto

2631 Kuntouttava työtoiminta

2632 Päihde- ja mielenterveysostopalvelut

2633 Terveyskeskuksen sairaala

2634 Lääkinnällinen kuntoutus

220 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT

2200 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT

2210 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT, HALLINTO

2700 Ikääntyneiden palvelut, hallinto, yhteinen

2220 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT 1

2710 Ikääntyneiden palvelut 1, hallinto

2711 Ennalta ehkäisevä toiminta

2712 Muistivastaanotto

2230 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT 2

2720 Ikääntyneiden palvelut 2, hallinto

2721 Kotihoito ja päiväkeskus

2722 Tukipalvelut, kotihoito

2723 Vammaispalvelut

2724 Sotaveteraanit ja invalidit

2240 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT 3

2730 Ikääntyneiden palvelut 3, hallinto

2731 Palveluasuminen

2732 Tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikaishoito

230 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

2300 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

2310 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT, HALLINTO

2500 Last. nuort. perh. palvelut, hallinto, yhteinen

2320 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT 1

2510 Lasten, nuorten, perheiden palvelut 1, hallinto

2511 Terveysneuvonta, lapset, nuoret, perheet

2512 Lääkinnällinen kuntoutus, lapset, nuoret, perheet

2513 Lastenvalvonta ja adoptioneuvonta

2514 Perhetyö

2330 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT 2

2520 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 2, hallinto

2521 Perheneuvonta

2522 Lastensuojelu

2340 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT 3

2530 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 3, hallinto

2531 Sijaisperhehoito

2532 Jälkihuolto

2533 Lasten, nuorten ja perheiden ostopalvelut

240 RUOKAPALVELU

2400 RUOKAPALVELU

2410 RUOKAPALVELUT, HALLINTO

2400 Ruokapalvelut, hallinto

2420 RUOKAPALVELUT, ALUE 1

2410 Sipoon koulukeskus, keittiö

2430 RUOKAPALVELUT, ALUE 2

2420 Söderkullan koulukeskus keittiö

2421 Maaniityn päiväkot, keittiö

2422 Neiti Miilin päiväkot, keittiö

2423 Söderkullan keskuskeittiö

2440 RUOKAPALVELUT, ALUE 3

2430 Lukkarin koulu, keittiö

2431 Talman koulu, keittiö

2450 RUOKAPALVELUT, ALUE 4

2440 Nikkilän terveysaseman keittiö

30 SIVISTYSVALIOKUNTA

300 SIVISTYSOSASTO, HALLINTOPALVELUT

3000 SIVISTYSOSASTO, HALLINTOPALVELUT

3010 SIVISTYSOSASTO, HALLINTOPALVELUT

3000 Sivistysosasto, hallinto

3010 Simsalö skola

3012 Söderkullan kartano

310 VARHAISKASVATUSPALVELUT

3100 PÄIVÄHOITO

3110 PÄIVÄHOITO, YHTEINEN

3100 Yleinen päivähoito

3120 PÄIVÄKODIT

3110 Nikkilän päiväkot

3111 Västerskogin päiväkot

3112 Talman päiväkot

3113 Maaniityn päiväkot

3114 Leppätien päiväkot

3115 Metsätien päiväkot

3116 Hansaksen päiväkot

3118 Metsärinteen päiväkot

3119 Solåker daghem

3120 Ängskullens daghem

3121 Huvikummun päiväkot

3122 Mäntymäen päiväkot

3123 Kartanon päiväkot

- 3124 Lillbondens daghem
- 3126 Päiväkoti Sudenhäntä
- 3127 Sipoonlahden yht.k. eskari
- 3128 Päiväkoti Miili
- 3129 Kyrkoby förskola och daghem
- 3130 Lukkarin esikoulu
- 3131 Leppätien esikoulu
- 3132 Landsängens förskola
- 3133 Talman esikoulu
- 3190 Erityispäivähoito
- 3191 Päivähoidon perhetyö
- 3130 RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO
 - 3200 Etelä-Paippisten ryhmäperhepäiväkoti
 - 3201 Salpar ryhmäperhepäiväkoti
 - 3202 Pohjois-Paippisten ryhmäperhepäiväkoti
- 3140 PEHEPÄIVÄHOITO
 - 3220 Perhepäivähoito
- 3160 MUU PÄIVÄHOITO
 - 3230 Lasten yksityinen päivähoitotuki
 - 3240 Varhaiskasvatus avoin toiminta
 - 3241 Leikkitoiminta
- 330 KOULUTUSPALVELUT
 - 3300 KOULUTUSPALVELUT
 - 3310 YHTEINEN KOULUTOIMINTA
 - 3300 Yhteinen koulutoiminta
 - 3311 RUOTSINKIELISET KOULUTUSPALVELUT
 - 3311 YHT. HALLINTO, RUOTSINKIELISET KOULUTUSPALVELUT
 - 3301 Hallinto, ruotsinkieliset koulutuspalvelut
 - 3312 RUOTSINKIELISET PERUSKOULUT
 - 3311 Borgby skola
 - 3312 Boxby skola
 - 3313 Gumbostrand skola
 - 3314 Kyrkoby skola
 - 3316 Norra Paipis skola
 - 3317 Salpar skola
 - 3318 Söderkulla skola
 - 3319 Södra Paipis skola
 - 3320 Kungsvägens skola
 - 3313 RUOTSINKIELISET LUKIOT
 - 3361 Sibbo gymnasium
 - 3314 MUUT RUOTSINKIELISET OPETUSPALVELUT
 - 3371 Ammattikoulut ja muut opetuspalvelut, ruotsinkieliset
 - 3312 SUOMENKIELISET KOULUTUSPALVELUT
 - 3321 YHT. HALLINTO, SUOMENKIELISET KOULUTUSPALVELUT
 - 3302 Hallinto, suomenkieliset koulutuspalvelut
 - 3322 SUOMENKIELISET PERUSKOULUT
 - 3331 Lukkarin koulu
 - 3332 Talman koulu
 - 3333 Jokipuiston koulu
 - 3334 Leppätien koulu
 - 3335 Sipoonjoen koulu
 - 3336 Sipoonlahden koulu
 - 3323 SUOMENKIELISET LUKIOT
 - 3360 Sipoon lukio
 - 3324 MUUT SUOMENKIELISET OPETUSPALVELUT
 - 3370 Ammattikoulut ja muut opetuspalvelut, suomenkieliset
 - 3380 Sipoo instituutti

340 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

3400 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

3401 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT, YHTEISTÄ

3401 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, yhteistä

3420 LIIKUNTAPALVELUT

3409 Liikuntapalvelut, yhteistä

3410 Nikkilän keskusurheilu- ja talvijalkapallokenttä

3411 Koulukeskuksen pallo- ja jääkenttä

3412 Suursuon pallo- ja jääkenttä

3413 Söderkullan keskusurheilukenttä

3414 Söderkullan pallo- ja jääkenttä

3415 Massbyn pallokenttä

3416 Talman pallo- ja jääkenttä

3417 Nikkilän tekojäärata

3418 Itäisen Jokipuiston pallokenttä

3419 Itäinen Jokipuisto, rakennus 19

3440 Nikkilän ulkoilutiet ja hiihtoladut

3441 Itäisen Jokipuiston kuntorata, Rux

3442 Söderkullan ulkoilutiet ja hiihtoladut

3443 Talman kuntorata

3444 Pohjois-Sipoon kuntorata Pohjois-Paippinen

3445 Pilvijärven ulkoilualue

3446 Sipoonkorpi, ulkoilureitit

3447 Vapaa-ajan saaret

3448 Lövhyddan

3470 Möträskin uimaranta

3471 Savijärven uimaranta

3472 Taasjärven uimaranta

3473 Lukkarin hiekkakenttä

3480 Koulukeskuksen voimistelusalii

3481 Monitoimihalli

3482 Sipoonlahden koulun voimistelusalii

3490 Fixgård

3430 NUORISOPALVELUT

3549 Nuorisopalvelut, yhteistä

3550 Nikkilän nuorisotalo

3553 Nuorisotila, Terveystie 1

3554 Toimistotilat, Iso Kylätie 9

3610 KANSALAI SOPISTO

3600 Kansalaisopisto

3620 KULTTURIPALVELUT

3650 Kulttuurisektori

3630 KIRJASTOT

3660 Pääkirjasto

3661 Söderkullan sivukirjasto

40 TEKNINEN VALIOKUNTA, RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALIOKUNTA

400 TEKNINEN OSASTO, HALLINTO

4000 TEKNINEN OSASTO, HALLINTO

4010 TEKNINEN OSASTO, HALLINTO

4000 Tekninen osasto, hallinto

4020 Pelastustoiminta

4030 Virtuaalinen Sipoo-talo

410 RAKENNUSVALVONTA

4100 RAKENNUSVALVONTA

4110 RAKENNUSVALVONTA

4100 Rakennusvalvonta

420 YMPÄRISTÖNSUOJELU

4200 YMPÄRISTÖNSUOJELU

4210 YMPÄRISTÖNSUOJELU

4200 Ympäristönsuojelu

430 KATU- JA VIHERALUEET

4300 KATU- JA VIHERALUEET

4310 KATU- JA VIHERALUEET

4410 Liikenneväylät

4420 Puistot ja yleiset alueet

4430 Maa- ja metsätilat

4440 Konekeskus

4450 Hulevedet

4460 Ympäristönhuolto

4470 Jätehuolto

4480 Joukkoliikenneinfra

4490 ELY-keskus, tiehankkeet

450 VESIHUOLTO

4500 VESIHUOLTO

4510 VESIHUOLTO, HALLINTO

4500 Vesi- ja viemärilaitos, yhteiset menot

4520 VESILAITOS

4800 Vesilaitos

4530 VIEMÄRILAITOS

4900 Viemärilaitos

600 TOIMITILAT

6100 TOIMITILAT

6110 TOIMITILAT

7700 Toimitilat

7800 Asunnot